

Základní škola
a gymnázium
města Konice

Školní vzdělávací program základní školy

jako součásti

Základní školy a gymnázia města Konice, příspěvkové organizace

Škola konického regionu – škola pro všechny

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	5
2.1 Úplnost a velikost školy.....	5
2.2 Umístění a prostorové podmínky školy.....	5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.4 Dlouhodobé projekty.....	6
2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery.....	9
2.6 Vlastní hodnocení školy.....	10
3 CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	16
3.1 Zaměření školy.....	16
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie.....	17
3.2.1 Úvod.....	17
3.2.2 Konkrétní výchovné a vzdělávací strategie.....	18
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	20
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	21
3.5 Začlenění průřezových témat na základní škole.....	23
4 ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁNY ZŠ.....	29
5 UČEBNÍ OSNOVY.....	32
5.1 Matematika a její aplikace.....	32
5.1.1 Matematika.....	32
5.2 Jazyk a jazyková komunikace.....	57
5.2.1 Český jazyk.....	57
5.2.2 Anglický jazyk.....	90
5.2.3 Německý jazyk.....	105
5.3 Člověk a společnost.....	111
5.3.1 Dějepis.....	111
5.3.2 Občanská výchova.....	120
5.4 Člověk a zdraví.....	131
5.4.1 Tělesná výchova.....	131
5.5 Informatika.....	157
5.5.1 Informatika.....	157
5.6 Člověk a jeho svět.....	171
5.6.1 Člověk a jeho svět.....	171

5.7 Člověk a příroda.....	198
5.7.1 Fyzika.....	198
5.7.2 Chemie.....	206
5.7.3 Přírodopis.....	213
5.7.4 Zeměpis.....	223
5.8 Umění a kultura.....	234
5.8.1 Výtvarná výchova.....	234
5.8.2 Hudební výchova.....	253
5.9 Člověk a svět práce.....	269
5.9.1 Praktické činnosti.....	269
5.10 Předmět speciálně pedagogické péče.....	286
6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ.....	288
6.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (klasifikační řád).....	288
6.1.1 Zásady hodnocení – klasifikace.....	288
6.1.2 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci.....	289
6.2 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	290
6.2.1 Základní škola a nižší gymnázium.....	290
6.2.2 Vyšší gymnázium.....	293
6.2.3 Kritéria pro hodnocení výsledků vzdělávání.....	295
6.3 Hodnocení chování.....	298
6.3.1 Kritéria pro hodnocení chování.....	298
6.4 Sebehodnocení žáků.....	299
6.5 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	299
6.6 Vzdělávání a hodnocení nadaných žáků.....	300
6.7 Výchovní opatření.....	300
6.7.1 Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek.....	301

1 Identifikační údaje

Číslo jednací: ZŠGKo 1114/2023

Název školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program základní školy jako součásti Základní školy a gymnázia města Konice, příspěvkové organizace

Motivační název

Škola konického regionu – škola pro všechny

Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Platnost dokumentu:

1. stupeň: od 1. 9. 2023

2. stupeň: od 1. 9. 2024

Údaje o škole

Název školy: Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace

REDIZO: 600 015 149

IČ: 47918594

Název oboru: 79-01-C/01 Základní škola

Adresa školy: Tyršova 609, Konice, 798 52 Konice

Ředitelka: Mgr. Eva Obrusníková

Telefon: 582 302 671

ID DS: ieegh5c

E-mail: reditelna@gymnazium-konice.cz

web: www.gymnazium-konice.cz

IZO ZŠ: 110 012 577

Zřizovatel školy: Město Konice

Adresa zřizovatele: Masarykovo náměstí 27, 798 52 Konice

Telefon: 582 302 411

E-mail: podatelna@konice.cz

ID DS: 3m8bvgu

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace, vykonává činnost následujících škol a školských zařízení:

- Základní škola
- Střední škola
- Školní družina
- Školní klub
- Školní jídelna

Základní škola je úplnou základní školou s 9 ročníky. Škola je spádovou školou pro děti z obcí Konice Březsko, Budětsko, Dzbel, Jesenec, Ludmírov, Ochoz, Skřípov, Šubířov, Hvozď (2. stupeň) a Kladky (2. stupeň).

Střední škola poskytuje vzdělání v oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium, studium je denní, délka studia je 8 let.

Školní družina uskutečňuje zájmové vzdělávání pro děti vzdělávající se ve třídách 1. stupně základní školy.

Školní klub poskytuje zájmové vzdělávání žákům 2. stupně základní školy, nižšího i vyššího gymnázia.

Výuka na základní škole probíhá většinou ve dvou paralelních třídách, výjimečně v jedné třídě případně třech třídách. Počet tříd základní školy se pohybuje mezi 17-18, jejich průměrná naplněnost je mezi 20 - 23 žáky. Kapacita základní školy činí 620 žáků. Aktuální počet se pohybuje kolem 400 žáků.

Škola se nachází v přibližně třítisícovém městě Konice, které je centrem konického regionu, a to z hlediska geografického, správního, ekonomického i kulturního. Od roku 2003 se Konice řadí mezi obce s rozšířenou působností. Počet obyvatel ORP Konice je necelých 12 000. Dopravní obslužnost města Konice je dobrá, zajišťuje ji autobusová i vlaková doprava.

2.2 Umístění a prostorové podmínky školy

Budova školy je umístěna v klidné a tiché části města Konice.

Školu tvoří čtyři pavilony. Pavilon A, v němž se nacházejí šatny, spojuje ostatní pavilony v jeden celek. Ve druhém a třetím podlaží pavilonu B je umístěn 1. stupeň základní školy, v prvním podlaží pavilonu B a v prvním podlaží pavilonu C se nacházejí třídy druhého stupně základní školy a prima gymnázia. Druhé a třetí podlaží pavilonu C patří ostatním třídám gymnázia, je zde umístěna i většina odborných učeben. Největší prostor pavilonu D patří tělocvičnám, jedno podlaží náleží školní družině, v pavilonu je umístěno i zařízení školní jídelny a plynová kotelna.

Škola disponuje 26 kmenovými a 15 odbornými učebnami, mezi něž patří odborná učebna fyziky, chemie, biologie, výtvarné výchovy, hudební výchovy, dvě počítačové učebny (PC) a čtyři jazykové učebny. K odborným učebnám náleží dále dřevodílna, keramická dílna, chemická laboratoř a školní pozemky pro výuku pěstitelských prací.

Zázemí pro sportovní aktivity představují dvě tělocvičny a sportovní areál, v němž se nachází atletická dráha dlouhá 200 m, sektor pro skok daleký, skok vysoký a vrh koulí a dále dvě hřiště. První z nich má hrací plochu 20x40m a je určeno házené, kopané a tenisu, může se však rozčlenit na další dvě hřiště, a to na basketbal a volejbal. Druhé hřiště je menší a slouží volejbalu nebo košíkové. Do areálu patří i hřiště na pettang.

V těsném sousedství areálu se nalézají i dvě zóny s herními prvky, které slouží školní družině a veřejnosti.

Škola byla otevřena v roce 1975. V letech 1999 - 2004 prošel téměř celý komplex rozsáhlou rekonstrukcí, která zahrnovala zateplení a zastřešení budov, výměnu oken, výměnu větší části podlahových krytin, částečnou výměnu elektrických rozvodů, rekonstrukci zařízení školního stravování, tělocvičen a venkovního sportovního areálu. Od roku 2018 do současnosti dochází k postupné revitalizaci prostor školy, a to zejména zajištění silové a datové kabeláže pro zapojení výpočetní techniku v pavilonu B, výměna podlahových krytin v pavilonu B, modernizace odborných učeben, modernizace prostor školní družiny, zřízení keramické dílny, vybudování učebny pro činnost školního klubu, úprava vstupních prostor školy, renovace tělocvičen, výměna nábytku atd.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor Základní školy a gymnázia města Konice, příspěvkové organizace, tvoří v průměru kolem 65 pedagogických pracovníků. Z toho je asi 47 učitelů, 8 vychovatelů, kolem 10 asistentů pedagoga. Ve škole dále působí 2 externí učitelé, kteří vyučují náboženství.

Ve škole pracuje výchovný poradce, dva metodici prevence, speciální pedagog, psycholog, dva metodici informačních a komunikačních technologií a dvě koordinátorky environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty.

Pedagogický sbor je rovnoměrně věkově rozvrstven.

2.4 Dlouhodobé projekty

Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace, realizovala v posledních letech několik projektů, které výrazně přispěly ke zkvalitnění a zatraktivnění výuky žáků základní školy, a to jednak zaváděním nových výukových metod, jednak vybudováním nových výukových prostor či modernizací stávajících.

Realizované projekty

Moderní výuka, 2010 - 2012, financováno z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a ze státního rozpočtu

V rámci projektu učitelé vypracovali celkem 912 digitálních učebních materiálů pro 14 předmětů vyučovaných na 1. a 2. stupni ZŠ. Současně bylo vybudováno technické zázemí pro vytváření i využití nově vytvořených materiálů a metodických postupů.

Rozvoj technických dovedností žáků, 2015 - 2016, financováno z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a ze státního rozpočtu

Projekt přispěl k rozvoji technického vzdělávání žáků, zlepšení jejich zručnosti, probuzení zájmu o řemesla a zvýšení motivace ke studiu technických oborů. Na základě plánu rozvoje technických dovedností provedla škola z poskytnuté dotace modernizaci dřevodílny a bylo zakoupeno nové nářadí.

Modernizace učeben základní školy v Konici, 2018, financováno z IROP

V rámci projektu Modernizace učeben základní školy v Konici byla modernizována učebna fyziky a chemická laboratoř, byla vybudována nová učebna cizích jazyků a keramická dílna. Projekt řešil i zajištění bezbariérového přístupu do učeben, modernizaci bezbariérového hygienického zařízení a výměnu podlahové krytiny, a to jak v učebnách, tak v části přístupových chodeb. V souvislosti s vybudováním nové jazykové učebny v přízemí pavilonu B byla řešena i konektivita školy a připojení k internetu, a to instalací datového rozvaděče a datových kabelů. Dále byl instalován nový server a firewall pro zvýšení síťové bezpečnosti. Součástí projektu byly i drobné úpravy prostoru před budovou školy. Realizace projektu přinesla škole výrazné zlepšení podmínek pro výuku přírodovědných předmětů, cizích jazyků a rozšířila rovněž možnosti zájmového vzdělávání žáků.

Modernizace učeben 1. stupně, 2020, financováno z IROP

Předmětem projektu bylo pořízení vybavení včetně pomůcek do odborných učeben 1. stupně, konkrétně učebny cizích jazyků, učebny environmentální výchovy a učebny přírodovědných předmětů. Současně došlo k výměně podlahových krytin v každé z učeben a v přístupových chodbách. Realizace projektu umožnila posílit aktivní úlohu žáků při utváření znalostí prostřednictvím vlastního zkoumání, objevování a logického uvažování.

Modernizace vzdělávání, 2019 – 2022, financováno z operačního programu Věda, výzkum, vzdělávání

Projekt byl zaměřen na personální podporu, osobnostně profesní rozvoj pedagogů, společné vzdělávání žáků a podporu extrakurikulárních aktivit.

Z dotace škola financovala činnost 2 klubů zábavné logiky a deskových her, činnost 2 badatelských klubů, 8 čtenářských klubů a 30 skupin doučování pro žáky ohrožené školním neúspěchem. Díky dotaci bylo možné realizovat více než 30 žakovských projektových dnů ve škole a ve školní družině, které byly zaměřeny především na rozvoj čtenářské gramotnosti mladších žáků, a absolvovat přes 70 programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřených na nejnovější trendy v jednotlivých vzdělávacích oblastech. Dotace rovněž umožnila zřídit ve škole pozici speciálního pedagoga.

Modernizace vzdělávání II., 2022 - 2023, financováno z operačního programu Věda, výzkum, vzdělávání

Projekt byl zaměřen na personální podporu, společné vzdělávání žáků a podporu extrakurikulárních aktivit.

Z dotace škola financovala činnost klubu zábavné logiky a deskových her, činnost 3 badatelských klubů, 2 čtenářských klubů a 10 skupin doučování pro žáky ohrožené školním neúspěchem. Díky dotaci bylo možné realizovat více než 10 žakovských projektových dnů ve výuce. Dotace rovněž umožnila zřídit ve škole pozici speciálního pedagoga.

Společenství praxe pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí: zkušenostní učení s využitím pohybových her, psychomotoriky, výchovy v přírodě a dramatické výchovy, 2016 – 2019, ve spolupráci s FTK UP Olomouc podpora výuku tělesné výchovy.

Vytvoření Společenství praxe pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí: zkušenostní učení s využitím pohybových her, psychomotoriky, výchovy v přírodě a dramatické výchovy.

Sportuj ve škole, 2019 -2021, projekt administrovaný Asociací školních sportovních klubů ČR, projekt zaměřený na všestranný pohybový rozvoj žáků 1. stupně

Doučování v rámci Národního plánu doučování

Ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 škola organizovala doučování v rámci Národního plánu doučování, jako dlouhodobého programu, jehož cílem je pomoci zmírnit negativní dopady výpadku prezenční výuky v důsledku pandemie COVID-19.

(financováno z Národního plánu obnovy). Škola realizovala více než 1500 doučovacích hodin.

Etwinning, 2022/2023 – partnerství škol v Evropě

Probíhající projekty

Šablony základní škola a gymnázium Konice, od 1. 7. 2023, financováno z operačního programu JAK

Projekt je zaměřen na personální podporu (financování pozic speciální pedagog a psycholog) a osobnostně profesní rozvoj pracovníků ve vzdělávání.

Celoškolní projektové dny

Několikrát za školní rok realizuje škola celoškolní projektové dny, na nichž spolupracují žáci základní školy i gymnázia napříč ročníky. Témata proběhlých projektových dnů: 2021/2022 Vesmír, Svátky, Zdravý životní styl a duševní pohoda a Životní prostředí a jeho ochrana, 2022/2023 Hrdinové a idoly, Umění, Komunita a pomoc ostatním, Co umím.

Během projektových dnů se při prezentaci výsledků své práce mohou setkat všichni žáci školy, od těch nejmenších až po ty plnoleté. Při společné práci se naplno projevují dovednosti a kreativita žáků. Projektové výstupy mívají nejrůznější podoby, od výkresů a 3D modelů, přes workshopy pro spolužáky až po vlastní hraný film.

Projektové dny přispívají k individuálnímu rozvoji žáků a současně k rozvoji jejich spolupráce a navazování kontaktů mezi žáky různých věkových kategorií.

Lyžařský výcvik

Škola každoročně organizuje lyžařský výcvik pro žáky 7. ročníku, sekundy a kvinty.

Ovoce do škol

První stupeň základní školy se dlouhodobě zapojuje do projektu Ovoce do škol. Hlavním cílem projektu je vytvořit správné stravovací návyky ve výživě dětí.

Recyklohraní

Škola je zapojena do celostátního projektu Recyklohraní (Školní recyklační program - Recyklohraní aneb Uklidme si svět)

Cílem projektu je prohloubit znalost žáků v oblasti předcházení vzniku, třídění a recyklace odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení.

Akademie tříd 1. stupně

Třídy 1. stupně si každoročně v jarních měsících připravují kulturní představení pro rodiče i veřejnost.

Podpora zapojení žáků do soutěží a olympiád, organizace školních kol soutěží

Škola podporuje žáky v zapojení do nejrůznějších druhů soutěží a olympiád určených pro žáky základních škol.

Škola organizuje školní kola soutěží, a to jak centrálně vyhlašovaných (MŠMT), tak vlastních, např. recitační soutěž, pěvecká soutěž.

2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Zásadní význam pro naši školu má její spolupráce se zřizovatelem, tj. s městem Konice. Velmi pěknou tradicí je i účast představitelů města při významných událostech školy, jako je například zahájení školního roku, předávání závěrečných vysvědčení absolventům základní školy nebo gymnázia. Těsná spolupráce s městem vyplývá i ze skutečnosti, že v každém volebním období bývají dva až tři učitelé členy městského zastupitelstva.

Dlouhodobě výbornou spoluprací máme se Sdružením rodičů a přátel školy Základní školy a gymnázia města Konice, z. s., které podporuje finančně i organizačně nejrůznější aktivity naší školy.

Velmi pozitivně hodnotíme spolupráci s Městskou knihovnou Konice, a to zejména při přípravě a realizaci projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti a pasování prvňáčků na čtenáře.

Několik desítek let trvá spolupráce s Klubem orientačního běhu Konice, jehož členy jsou mnozí žáci i učitelé školy. Díky Klubu orientačního běhu je rozšířena nabídka volnočasových aktivit školy

o velmi kvalitně zajištěnou organizovanou sportovní činnost. Klub poskytuje škole podporu i při zajištění sportovních dnů.

Škola rovněž spolupracuje s TJ Sokol Konice, jež zajišťuje volnočasové aktivity pro žáky v tělocvičně školy. TJ Sokol Konice rovněž umožňuje škole využívat své fotbalového hřiště pro pořádání školních turnajů.

Škola úzce spolupracuje s Mateřskou školou Konice. Učitelky MŠ navštěvují školu v období zápisu. Předškoláci navštěvují školu v průběhu června, aby si vyzkoušeli první třídu nanečisto.

Záchranný hasičský sbor v Konici uskutečňuje pro žáky školy přednášky a besedy. Záchranný hasičský sbor doprovází přednášky ukázkami hasičské techniky pro žáky všech věkových kategorií naší školy. Probíhají exkurze na hasičské stanici.

Škola rovněž úzce spolupracuje s OSPOD při MěÚ v Konici, a to jednak při řešení konkrétních problémových situací, jednak při činnosti osvětově vzdělávací.

Jako velmi dobrá se jeví i spolupráce se školskou radou, Pedagogicko-psychologickou poradnou, Speciálním pedagogickým centrem, dětskými lékaři, s Dětským domovem v Konici, Charitou Konice apod.

V posledních letech škola úzce spolupracuje s Komunitním centrem Konice. Tradicí se již stalo zdobení vánočních i velikonočních stromečků na konickém náměstí jednotlivými třídami 1. stupně. Skupiny žáků se rovněž účastní akce Uklid'me Česko, Masopustu a dalších aktivit organizovaných centrem.

Zvláštní rozměr má pak naše spolupráce s charitativními organizacemi a spolupráce při organizaci veřejných sbírek, jako je např. Květinový den, Nadační fond dětské onkologie Krtek apod.

Škola rovněž spolupracuje se středními i vysokými školami (besedy se studenty, semináře vedené pedagogy VŠ atd.)

Škola spolupracuje rovněž s Regionem Haná, z. s..

2.6 Vlastní hodnocení školy

Autoevaluace školy, tj. vlastní hodnocení školy představuje trvale probíhající proces, jehož smyslem je vyhodnocení výchovně vzdělávací činnosti školy (z hlediska cílů výchovy a vzdělávání - dále jen vzdělávání).

V rámci sebehodnocení jsou stanoveny oblasti autoevaluace, cíle a kritéria evaluace, nástroje evaluace a časové rozvržení evaluačních činností.

1) Hlavní oblasti hodnocení školy

1.1 Podmínky ke vzdělávání

1.1.1 Personální podmínky vzdělávání

- osobnost učitele, jeho pedagogicko-psychologické schopnosti
- kvalifikace pedagogických pracovníků

- skladba úvazků vzhledem ke kvalifikaci a aprobaci pedagogických pracovníků
- věkové složení pedagogických pracovníků a podíl zastoupení mužů a žen
- klima ve škole

1.1.2 Materiálně-technické podmínky vzdělávání

- školní budovy
- kmenové třídy a odborné učebny
- herny ŠD a ŠK
- školní pozemek, dílny
- sportovní areál a tělocvičny
- odpočinkové zóny
- zařízení školního stravování
- vybavení nábytkem
- vybavení pomůckami (zvláště pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami)
- vybavení učebnicemi
- vybavení audiovizuální a výpočetní technikou

1.1.3 Finanční podmínky vzdělávání

- a) Přímé neinvestiční výdaje (ze státního rozpočtu přerozdělované KÚ)
 - mzdy
 - nenárokové složky
 - navýšení MP pro výuku žáků se SVP
 - výdaje na pomůcky
 - výdaje na vzdělávání pedagogických pracovníků
 - výdaje na ochranné prostředky
- b) Příspěvek od zřizovatele
 - příspěvek na provoz
 - investice
- c) Další zdroje
 - čerpání z fondů školy
 - čerpání dotací
 - dary fyzických a právnických osob

1.2 Průběh vzdělávání

1.2.1 Školní vzdělávací program, učební plány, výsledky vzdělávání

- realizace školního vzdělávacího programu
- vhodná struktura nových učebních plánů
- výsledky vzdělávání

1.2.2 Organizace výchovně vzdělávacího procesu

- rozvrh hodin
- školní řád a klasifikační řád (informační systém vůči žákům a rodičům)
- činnost VP, metodičky prevence a informatiků
- přijímací řízení na gymnázium

1.2.3 Způsob a průběh výuky

- vyučovací a školní klima
- vyučovací formy a metody
- řízení výuky
- členění hodiny
- motivující vyučovací formy a metody
- výuka frontální, skupinová, individuální
- práce s textem, učebnicemi, odbornou literaturou
- využívání pomůcek a výukových programů
- interakce a komunikace mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem
- individuální přístup k žákům
- péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, problémové žáky a o talentované žáky
- individuální vzdělávací plány
- laboratorní práce v přírodovědných předmětech

1.2.4 Aktivity mimo pravidelné vyučování

- zájmové kroužky
- mimoškolní aktivity,
- soutěže a olympiády
- exkurze, výlety

1.3 Spolupráce školy s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

1.3.1 Spolupráce školy s rodiči

- školská rada
- Sdružení rodičů a přátel Základní školy a gymnázia města Konice, z.s.

- třídní schůzky a „Dny otevřených dveří“
- individuální konzultace s VP a vedením školy
- výchovná komise
- spokojenost rodičů s prací školy

1.3.2 Škola a město, škola a region

- školská rada
- práce učitelů v zastupitelstvu města
- prezentace školy na veřejnosti, „na webových stránkách, na Facebooku, články ve Zpravodaji města Konice
- setkání absolventů základní školy a gymnázia s vedením města

1.4 Výsledky vzdělávání žáků

- utváření a rozvíjení klíčových kompetencí
- výchovně-vzdělávací výsledky v I. a II. pololetí a jejich srovnání s předchozími roky
- testování žáků
- výsledky soutěží a olympiád
- žákovské práce
- problémoví žáci a neprospívající žáci
- výchovná opatření
- výsledky přijímacích zkoušek na střední školy

1.5 Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

1.5.1 Organizace činnosti a provozu školy

- organizační struktura školy
- informační systém
- poradní a metodické orgány
- vnitřní směrnice

1.5.2 Systém vedení a hodnocení pracovníků

- vedení pedagogických pracovníků
- vedení začínajících a nekvalifikovaných pracovníků
- hospitační a kontrolní činnost
- hodnocení pracovníků
- další vzdělávání pedagogických pracovníků

1.6 Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

2) Cíle a kritéria autoevaluace

2.1 Cílem autoevaluace je vyhodnocení stavu v určených oblastech. Získané informace budou sloužit jako zpětná vazba, pomocí níž budou vyvozeny kroky vedoucí ke zvýšení efektivity a kvality procesu vzdělávání, případně k odstranění chyb a nedostatků.

2.3 Kritéria a dílčí cíle autoevaluace

- příznivé a motivující klima ve škole a ve vyučování
- vhodná volba povolání vzhledem k dispozicím a zájmům většiny absolventů základní školy
- individuální péče o jednotlivé žáky (doučování, příprava na přijímací zkoušky, příprava na soutěže a olympiády)
- spokojenost většiny rodičů s prací školy

3) Nástroje evaluace

- evaluace prostřednictvím specializovaných firem
- evaluace prostřednictvím státních testů pro žáky 5. a 9. r.
- analýza výsledků přijímacího řízení
- účasti v soutěžích a olympiádách a rozbor jejich výsledků
- analýza výsledků vzdělávání
- školní dotazníky (vedení školy, metodik prevence, vých. poradce, třídní učitelé, učitelé)
- hospitace, tematické a časové plány
- individuální rozhovory vyučujících a vedení školy s žáky a s jejich zákonnými zástupci
- rozhovory vedení školy s pedagogy
- portfolio žáků

4) Časové rozvržení evaluačních činností

Průběžně:

- hospitační činnost
- rozhovory s žáky, zákonnými zástupci, pedagogy
- školní dotazníky

První čtvrtletí

- analýza výsledků přijímacího řízení absolventů gymnázia
- tematické a časové plány

Druhé čtvrtletí

- individuální péče o žáky - zájmová činnost, doučování
- výsledky vzdělávání - čtvrtletní – problémy v prospěchu a vzdělávání, talentovaní žáci
- individuální péče o žáky – příprava k soutěžím a olympiádám
- volba povolání – individuální pohovory
- hospitační činnost
- analýza výsledků vzdělávání za 1. pololetí
- kontrola plnění ŠVP

Třetí čtvrtletí

- sledování portfolia žáků
- individuální rozhovory s maturujícími žáky – strategie přijímacího řízení
- kontrola plnění ŠVP
- hodnocení výsledků vzdělávání - čtvrtletní

Čtvrté čtvrtletí

- individuální rozhovory
- analýza výsledků vzdělávání za 2. pololetí
- kontrola plnění ŠVP
- účasti v soutěžích a olympiádách a rozbor jejich výsledků
- analýza výsledků přijímacího řízení absolventů základní školy

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program školy nese motivační název *Škola konického regionu – škola pro všechny*. Tento název vyjadřuje nejvýraznější specifikum školy, kterým je její regionální charakter, jenž vyplývá z jedinečného propojení dvou druhů škol, a to základní školy a osmiletého gymnázia.

Škola je zajímavá pro celý region i tím, že vedle dobře vybavených kmenových i odborných učeben, disponuje bohatým zázemím pro sportovní aktivity. Nezřídká plní povinnou školní docházku na konické škole i ti žáci, kteří nepatří do spádové oblasti školy, ale vybírají si naši školu pro svůj zájem o budoucí studium na gymnáziu nebo proto, že je škola zaujala svými možnostmi právě pro sportovní nebo jiné vyžití.

Spojení základní školy a gymnázia může na jedné straně přinášet určitá rizika vyplývající z velkého věkového rozdílu žáků různých druhů škol, na straně druhé však přináší do života školy větší bohatost a rozmanitost, pozitiva tohoto uspořádání tak jednoznačně převažují.

Poslání školy, vize

Chápeme-li poslání školy jako dlouhodobý pohled školy na to, co chce a kam míří, je naší vizí škola, která bude vnímána jako:

- škola poskytující kvalitní základní a středoškolské vzdělání s maturitou v podnětném přátelském prostředí s respektem k individuálním potřebám žáků a jejich možnostem,
- škola, která má plnou důvěru jak svých žáků a jejich zákonných zástupců, tak i veřejnosti,
- škola, která spolupracuje s ostatními institucemi v regionu,
- škola, která přispívá k dobrému jménu města,
- škola, do které chodí žáci rádi.

Profilace a priority základní školy

Základní škola v Konici je otevřena všem žákům, kteří plní povinnou školní docházku. Patří mezi ně i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou sice integrováni v běžných třídách, avšak je jim věnována péče i mimo pravidelnou výuku. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i žákům nadaným poskytuje individuální podporu mimo jiné i školní speciální pedagog.

Zvláštní pozornost věnujeme žákům prvního ročníku a žákům končícím povinnou školní docházku. V případě našich nejmladších žáků se snažíme o to, aby přechod z předškolního vzdělávání ke vzdělávání základnímu proběhl co nejpřirozeněji. Žákům končícím povinnou školní docházku zase připravujeme takový program, který jim v co největší míře pomůže v jejich profesní orientaci, a to samozřejmě nejen v posledním ročníku, ve kterém plní povinnou školní docházku. Do programu profesní orientace patří jak exkurze, besedy se zástupci středních škol, návštěva burzy škol, tak i poradenská odpoledne, která organizuje výchovná poradkyně pro žáky a jejich zákonné zástupce.

Jako nezbytný klíč k úspěchu ve vzdělávání žáků vnímáme jednoznačně jejich zvládnutí českého jazyka, a to v jeho komplexním charakteru. Z tohoto důvodu je na prvním stupni výuka českého jazyka posílena o celkem 9 vyučovacích hodin týdně, na druhém o 4 vyučovací hodiny vzhledem k povinné časové dotaci stanovené Rámcovým vzdělávacím programem.

Další prioritou školy je výuka matematiky. Matematika na 1. stupni je tak posílena o 4 hodiny, na 2. stupni o 5 vyučovacích hodin týdně.

Na druhém stupni základní školy je prioritou školy mimo jiné optimální zvládnutí anglického jazyka jako celosvětového komunikačního nástroje. Výuka anglického jazyka je tedy posílena o 2 hodiny.

Jako další cizí jazyk je ve škole vyučován jazyk německý.

Další aktivity školy

K bohatšímu životu školy přispívají aktivity mimo pravidelné vyučování. Patří k nim činnost školní družiny a školního klubu, dále pak aktivity zájmových kroužků, akce kulturního, vzdělanostního, výchovného, ekologického nebo sportovního charakteru, jako jsou např. návštěvy divadelních a filmových představení, poznávací zájezdy do Prahy, lyžařské a turistické kurzy, akce ke Dni Země, besedy a přednášky, poznávací zájezdy do Anglie, kontakty se školami a žáky jiných zemí EU v rámci programu e-Twinning.

Další významnou skupinu aktivit představují soutěže, olympiády a středoškolská odborná činnost - obvykle navazují na zájmovou činnost a slouží nejen k aktivizaci a motivaci žáků bez ohledu na jejich nadání, ale představují i možnost pro rozvoj zájmů a schopností talentovaných žáků.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

3.2.1 Úvod

Školní vzdělávací program základní školy vychází z pojetí a cílů Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Hlavním cílem základního vzdělávání je všestranný rozvoj osobnosti každého žáka a rozvíjení jeho klíčových kompetencí.

Jedním z dominantních znaků současnosti je tzv. globalizace, srůstání ekonomik a kultur. Ukazuje se, že rozhodujícím faktorem dalšího vývoje již nejsou pouze suroviny nebo stroje, ale také informace, přesněji schopnost informace nalézt, aplikovat je a tvůrčím způsobem je dále rozvinout, a to ve prospěch nejen jedince, ale i společnosti. Podmínkou takového přístupu proto není jen vzdělanost, ale i odpovědnost a mravnost nebo ještě přesněji: především odpovědnost a mravnost. Hovoří se proto nejen o společnosti vzdělanostní, informační, ale i o občanské. Proto je prioritou naší školy nejen vzdělávání, ale i výchova, tedy komplexní rozvoj osobnosti žáka a rozvíjení jeho klíčových kompetencí.

V čem tkví hlavní smysl výchovných a vzdělávacích strategií? Učivo není chápáno jako cíl sám o sobě, nýbrž jako prostředek k rozvoji osobnosti žáka a jeho klíčových kompetencí. To však v žádném případě nesmí vést k dalšímu extrému, a to neznalosti. Cílem naší školy je proto udržet rovnováhu mezi požadavky na rozvoj osobnosti a klíčových kompetencí a požadavky na získání

potřebné úrovně znalostí. Důraz přitom klademe na ty znalosti a dovednosti, které jsou spjaty s běžným životem a praxí.

Ve výuce zvyšujeme podíl aktivizujících metod, jako je např. skupinové a projektové vyučování, kterým se vedou žáci k týmové práci, řešení problémových úloh, činnosti vyučování postavené na objevitelské metodě, práce s textem, kritické čtení a psaní apod.

O účinnosti uvedených nás přesvědčují výsledky průzkumů, které ve zkratce vyjadřuje i jedno staré čínské přísloví:

*Řekni a já zapomenu,
ukáž mi a já si zapamatuji,
nechej mne to dělat a já pochopím.*

3.2.2 Konkrétní výchovné a vzdělávací strategie

I. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

- vedeme žáky k sebereflexi, k uvědomění si sebe sama, svých možností a k jejich seberealizaci
- vedeme žáky k hledání a užívání efektivních a vhodných metod učení
- vedeme žáky k sebehodnocení, ke kritickému zhodnocení svých výsledků učení
- vedeme žáky k pochopení smyslu učení v celém jejich životě
- uplatňujeme takové metody výuky ("objevitelská metoda"), v nichž žák prožívá radost z poznávání a učení
- uplatňujeme takové formy výuky, při nichž žák pracuje samostatně nebo ve skupině
- zadáváme žákům zajímavé úkoly, úkoly ze života a praxe
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- podporujeme účast žáků v soutěžích, olympiádách

II. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

- učíme žáky problémy rozpoznat, analyzovat, navrhnout a realizovat jejich řešení a provádět vyhodnocení realizovaného řešení
- v motivační části vyučovacích hodin a ve vlastní výuce využíváme problémové úlohy a otevřené otázky
- ve výuce uplatňujeme úkoly z praxe a z běžného života
- učíme žáky k vyhledávání informací ze všech možných zdrojů
- vedeme žáky k účasti v soutěžích, olympiádách
- vedeme žáky k prezentaci svých názorů a výsledků práce, k obhajování svých názorů

III. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby své myšlenky a názory formulovali výstižně, souvisle a v logickém sledu, a to v ústním i písemném projevu
- vedeme žáky k tomu, aby rozuměli různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, gest a jiných informačních a komunikačních prostředků
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor
- učíme žáky naslouchat jiným
- komunikujeme se školami a jejich žáky v regionu i v zahraničí, např. prostřednictvím programu e-Twinning

IV. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

- ve výuce uplatňujeme skupinovou práci a projekty, při kterých se žáci učí spolupracovat s ostatními a přijímat různé role
- podporujeme vzájemnou pomoc při učení a různých aktivitách
- žáky vedeme k tomu, aby respektovali dohodnutá pravidla chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- vedeme žáky k tomu, aby si vytvářeli pozitivní představu o sobě samém
- podporujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj

V. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

- vedeme žáky k práci ve třídní a školní samosprávě, které budou sloužit jako modely fungování demokracie
- vedeme žáky k uvědomělému respektování školního řádu, který obsahuje nejen povinnosti, ale i práva
- podporujeme spolupráci s jinými školami a dalšími subjekty
- vedeme žáky k pochopení základních ekologických a environmentálních problémů
- vedeme žáky k třídění odpadů a k ekologickému myšlení
- učíme žáky chovat se odpovědně v možných krizových situacích

VI. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

- vedeme žáky k pochopení a respektování pravidel, která slouží k ochraně zdraví
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a k posouzení jejich možností při profesní orientaci
- organizujeme poradenská odpoledne pro žáky a jejich zákonné zástupce

- organizujeme exkurze a besedy pomáhající žákům při jejich volbě povolání

VII. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; učíme žáky vybírat vhodné technologie
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah pomocí vhodných, způsobů a prostředků
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- učíme žáky využívat digitální technologie, k usnadnění a zkvalitnění práce a zjednodušení pracovních postupů
- učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novinkami
- učíme žáky kriticky hodnotit přínosy digitálních technologií i chápat rizika jejich využívání
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření členěných do pěti stupňů.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpurnými opatřeními vychází škola z individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpurná opatření druhého až pátého stupně jsou uplatňována pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu základní školy jako součásti Základní školy a gymnázia města Konice, příspěvkové organizace.

Pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními od druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpurnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně vzdělávací obsah mohou být na doporučení ŠPZ upraveny tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

Plán pedagogické podpory a individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a učiteli jednotlivých vyučovacích předmětů. Oba plány se vyhotovují v písemné podobě. Přípravu a vyhodnocování PLPP a IVP koordinuje výchovný poradce, který rovněž organizuje schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy a žákem a komunikuje s poradenským zařízením. Plnění plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu je vyhodnocováno nejméně jedenkrát za školní rok.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve škole zařazovány v souladu s konkrétními doporučeními školského poradenského zařízení a přiznaným stupněm podpory předměty speciálně pedagogické péče a pedagogická intervence.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. Toto platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjištění mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifikům žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.

Pro nadané žáky může ředitel školy vytvářet skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků školy v některých předmětech.

Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku.

Pro podporu nadání a mimořádného nadání žáků využívá škola podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků, plán pedagogické podpory, případně individuální vzdělávací plán.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu základní školy jako součásti Základní školy a gymnázia města Konice, příspěvkové organizace, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka.

Plán pedagogické podpory nadaného žáka sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního předmětu ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního předmětu ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli.

Přípravu a vyhodnocování PLPP a IVP koordinuje výchovný poradce, který rovněž organizuje schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy a žákem a komunikuje s poradenským zařízením. Plnění plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu je vyhodnocováno nejméně jedenkrát za školní rok.

3.5 Začlenění průřezových témat na základní škole

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitost pro individuální uplatnění žáků i jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot.

Při začleňování průřezových témat vychází škola z definic, charakteristik a tematických okruhů jednotlivých průřezových témat formulovaných v Rámcovém vzdělávacím programu.

V následujících přehledech je uvedeno rozložení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat na 1. a 2. stupni základní školy.

Průřezová témata jsou začleňována buď jako integrovaná součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu (Int) nebo v podobě projektu (PRO).

1. stupeň ZŠ

Průřezové téma 1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj	Int Člověk a jeho svět Český jazyk	Int Člověk a jeho svět Český jazyk	Int Člověk a jeho svět Český jazyk	Int Člověk a jeho svět Český jazyk	Int Člověk a jeho svět Český jazyk
Sociální rozvoj			Int Český jazyk	Int Český jazyk	Int Český jazyk
Morální rozvoj	Int Člověk a jeho svět Český jazyk Praktické činnosti	Int Člověk a jeho svět Český jazyk Praktické činnosti	Int Člověk a jeho svět Český jazyk Praktické činnosti	Int Člověk a jeho svět Český jazyk Praktické činnosti	Int Člověk a jeho svět Český jazyk Praktické činnosti

Průřezové téma 2: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	Int Člověk a jeho svět	Int Člověk a jeho svět	Int Člověk a jeho svět	Int Člověk a jeho svět	Int Člověk a jeho svět
Občan,				Int	Int

občanská společnost a stát				Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět
Formy participace občanů v politickém životě					Int Člověk a jeho svět
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Int Člověk a jeho svět	Int Člověk a jeho svět

Průřezové téma 3: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa svět nás zajímá	Int Člověk a jeho svět Český jazyk	Int Člověk a jeho svět Český jazyk	Int Člověk a jeho svět Informatika
Objevujeme Evropu a svět	Int Člověk a jeho svět	Int Člověk a jeho svět	Int Člověk a jeho svět
Jsme Evropané	Int Člověk a jeho svět	Int Člověk a jeho svět	Int Člověk a jeho svět Anglický jazyk

Průřezové téma 4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	Int Člověk a jeho svět		Int Český jazyk Anglický jazyk		
Lidské vztahy	Int Člověk a jeho svět Český jazyk				Int Člověk a jeho svět Český jazyk
Etnický původ				Int Člověk a jeho svět	

Multikulturalita	Int Český jazyk Anglický jazyk	Int Hudební výchova Výtvarná výchova	Int Český jazyk Anglický jazyk	Int Český jazyk Anglický jazyk	Int Český jazyk Anglický jazyk
Princip sociálního smíru a solidarity					Int Člověk a jeho svět

Průřezové téma 5: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy				Int Člověk a jeho svět	Int Člověk a jeho svět
Základní podmínky života			Int Člověk a jeho svět Praktické činnosti	Int Člověk a jeho svět Praktické činnosti	Int Člověk a jeho svět Praktické činnosti
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRO Den Země	PRO Den Země	PRO Den Země	PRO Den Země	PRO Den Země
Vztah člověka k prostředí	PRO Den Země	PRO Den Země	PRO Den Země	PRO Den Země	PRO Den Země

Projekt Den Země

V rámci 1 – 5denního projektu žáci získávají vědomosti a dovednosti týkajících se významu a ochrany přírody. Témata jsou zaměřena na vodu, půdu, vzduch, floru, faunu, člověka (ochrana přírody, biodiverzita, koloběh vody, ...). Realizace probíhá formou skupinových činností v rámci třídy nebo heterogenních týmů napříč ročníky 1. st. ZŠ. Jsou uplatňovány rozmanité metody a výukové aktivity adekvátní věku, tématu, náročnosti apod. (exkurze v místní vodárně; besedy s odborníky; tvořivé dílničky lidových řemesel; činnostní učení zaměřené na smysly; pohybově naučné aktivity v okolí školy či školní zahrady: naučná stezka, běh kolem školy, poznávání ptactva či tvorba krmítek, úklid okolí školy, vycházky do okolí apod.; tvorba stromu života: vzkazy pro Zemi; pohádky a písničky s danou tematikou; poznávání přírodních materiálů, ohrožených rostlin a živočichů: modely, rébusy, pracovní listy, vyhledávání informací, tvorba komiksových příběhů a plakátů s danou tematikou, využívání slovní zásoby z anglického jazyka, upcyklace a tvorba

ekovýrobní, programovací aktivity s blue-bot apod.). V projektu je využita spolupráce se školním koordinátorem EVVO a také realizována součinnost v rámci projektu Uklidíme Česko.

Průřezové téma 6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

<i>Tematické okruhy receptivních činností</i>	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Int Český jazyk	Int Český jazyk	Int Český jazyk
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Int Český jazyk	Int Český jazyk
Stavba mediálních sdělení		Int Český jazyk	Int Český jazyk
Vnímání autora mediálních sdělení		Int Český jazyk	Int Český jazyk
Fungování a vliv médií ve společnosti		Int Český jazyk Člověk a jeho svět	Int Český jazyk Člověk a jeho svět
<i>Tematické okruhy produktivních sdělení</i>			
Tvorba mediálního sdělení			Int Informatika
Práce v realizačním týmu			Int Český jazyk

2. stupeň ZŠ

PT: Osobnostní a sociální výchova

Integrace/ Ov

Tematické okruhy	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Osobnostní rozvoj				Int/Ov
Sociální rozvoj				Int/Ov
Morální rozvoj				Int/Ov

PT: Výchova demokratického občana

Integrace/Ov

Tematické okruhy	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Občanská společnost a	Int/Ov			

škola				
Občan, občanská společnost a stát		Int/Ov		
Formy participace občanů v politickém životě		Int/Ov		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		Int/Ov		

PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Integrace/Ov, D

Tematické okruhy	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Evropa a svět nás zajímá				Int/Ov
Objevujeme Evropu a svět				Int./Ov
Jsme Evropané		Int/D		Int/Ov Int/D

PT: Multikulturní výchova

Integrace/ Ov, D, Cj

Tematické okruhy	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Kulturní diference		Int/Ov	Int/D	
Lidské vztahy		Int/Ov	Int - Nj	
Etnický původ		Int/Ov		
Multikulturalita	Int/Ov Int/Aj		Int/Nj	Int/Aj,Nj
Princip sociálního smíru a solidarity		Int/Ov		

PT: Environmentální výchova

Integrace/ Bio, Ch, Fy, Ov

Tematické okruhy	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.

Ekosystémy	Int/Př	Int/Př		Int/Př Int/Ch
Základní podmínky života	Int/Př		Int/Př Int/Ch	Int/Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Int/Př	Int/Fy	Int/Př Int/Ch Int/Fy
Vztah člověka k prostředí			Int/Př	Int/Př Int/Ch

PT: Mediální výchova

Integrace/Čj, Ov

Tematické okruhy	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
A) Tematické okruhy Receptivních činností				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MS)	Int/Čj	Int/Ov		
Interpretace vztahu MS a reality	Int/Čj	Int/Čj Int/Ov		
Stavba MS		Int/Čj		
Vnímání autora MS			Int/Čj Int/Ov	Int/Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti			Int/Čj Int/Ov	Int/Čj
B) Tematické okruhy produktivních činností				
Tvorba MS	Int/Čj			Int/Čj
Práce v realizačním týmu				Int/Čj

4 Školní učební plány ZŠ

Školní učební plán pro 1. – 5. ročník základního vzdělávání podle vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5.r.	Celkem hodin	Disponibilní hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	9	9	8	7	42	9
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	-
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	4
Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	-
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	3	2	4	13	2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	-
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	-
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	3	2	2	2	11	1
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-
	Celková povinná dotace v ročníku:	20	22	25	25	26	118	16

Český jazyk

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou a literární výchovu.

Předmět je v 1., 2., 3. a 4. ročníku posílen o hodiny z disponibilní časové dotace k realizaci průřezových témat a k uplatňování alternativních vyučovacích metod, které směřují k rozvíjení klíčových kompetencí.

Matematika

Předmět je ve 2.- 5. ročníku posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Člověk a jeho svět

Předmět je posílen v 3. a 5. ročníku hodinami z disponibilní časové dotace k realizaci průřezových témat.

Výchova ke zdraví

Vzdělávací obsah je zařazen do předmětu Člověk a jeho svět.

Tělesná výchova

Ve 2. a ve 3. ročníku probíhá výuka plavání, proto je předmět ve 2. ročníku posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Školní učební plán pro 6. - 9. ročník ZŠ

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory	Vyučované předměty	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	Celk. hodin	Dispon. hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a lit.	5	5	4	5	19	4
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	4	3	3	4	14	2
		DCJ: Německý jazyk	0	0	3	3	6	0
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	13	2
	Výchova k občanství a ke zdraví	Občanská výchova	1	2	1	1		
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	20	5
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1	2	2	2	25	4
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	1		
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	2	1		
	Chemie	Chemie	0	0	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	9	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	2	1	1		
Informatika	Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	0
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	4	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
Volitelné předměty	Volitelné předměty:		0	0	0	0	0	0
		Celkem v ročníku	28	30	32	32	122	18

Poznámky:

- 1) Další cizí jazyk- německý jazyk je zařazen od 8. r. do 9. r. po 3 hod., jeho celková dotace činí 6 hodin.
- 2) Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je integrován do vyučovacích předmětů Občanská výchova (1 hod.) a Přírodopis (1 hod.).
 - K jeho realizaci je použita časová dotace v celkové výši 2 hodin, kterou je navýšena časová dotace vyučovacích hodin Občanská výchova (1 hodina) a Přírodopis (1 hodina).
- 3) Využití disponibilní časové dotace:
 - Český jazyk a literatura: 6. roč. - 2 h, 7. a 9. roč. - po 1 h
 - Anglický jazyk: 6. roč. - 1 h, 9. roč. - 1 h
 - Dějepis: 7. roč. - 1 h, 8. roč. - 1 h
 - Matematika: 6. roč. - 2 h, 7. až 9. roč. - po 1 h
 - Fyzika: 7. roč. - 1 h
 - Zeměpis: 8. roč. - 1 h
 - Chemie: 9. roč. - 1 h
 - Praktické činnosti : 7. roč. - 1 h
- 4) Nepovinné předměty se otevírají podle zájmů žáků a finančních možností školy.

5 Učební osnovy

5.1 Matematika a její aplikace

5.1.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět se jmenuje Matematika. Patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace z RVP ZV. Vzdělávací oblast je současně vzdělávacím oborem. Matematika se vyučuje po celou dobu studia. Vzdělávání je založeno především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Výuka klade důraz na porozumění základních myšlenkových postupů a pojmů matematiky. Výuka Matematiky rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a rozvíjí schopnost pracovat s informacemi, dovednost formulovat a argumentovat. Výuka Matematiky zohledňuje současný rozvoj výpočetní techniky.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika její aplikace je rozdělen na 4 tematické okruhy:

1. Čísla a početní operace
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a v prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Týdenní hodinová dotace:

- 1. ročník 4 hodiny
- 2. ročník 5 hodin
- 3. ročník 5 hodin
- 4. ročník 5 hodin

- 5. ročník 5 hodin
- 6. ročník 5 hodin
- 7. ročník 5 hodin
- 8. ročník 5 hodin
- 9. ročník 5 hodin

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Matematika pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- do výuky zařazujeme různé metody práce: rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žák pod naším vedením dokázal řešení příkladu vysvětlit ostatním žákům
- zadáváme problémové úlohy, které žák řeší z více hledisek, vyžadujeme slovní komentář při řešení příkladů
- zadáváme samostatné a skupinové práce, v nichž si žák sám, eventuálně ve skupince, hledá případné chyby
- při řešení příkladů vyžadujeme zápis pomocí vhodné matematické symboliky
- vyžadujeme, aby geometrické úlohy žák zakresloval ve volném rovnoběžném promítání a pomocí náčrtů a aby je dokázal slovně popsat
- vybízíme žáka k vyhledávání informací a k jejich pochopení a propojení
- vycházíme z bezprostřední zkušenosti žáka

Kompetence k řešení problémů

- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů postupujeme od jednoduššího problému ke složitějšímu tak, aby žák sám mohl některé matematické věty vyvodit a zformulovat
- pomocí vhodných úloh, přiměřených věku žáka, vyžadujeme důkladnou matematickou analýzu problémové situace
- požadujeme odhad a vyhodnocení správnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám při řešení vhodných příkladů

- klademe problémové otázky, žák nalézá různé způsoby řešení příkladů
- vytváříme prostor pro individuální řešení a samostatnou práci žáka
- vedeme žáka k vytrvalosti a trpělivosti při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- při řešení příkladů a slovních úloh vyžadujeme přesnou formulaci, užívání vhodné terminologie a matematické symboliky
- při řešení příkladu vyžadujeme, aby žák dokázal daný problém slovně přeformulovat do matematické terminologie, aby se naučil číst slovní úlohy s porozuměním a dokázal slovně interpretovat matematický výsledek
- nabízíme žákovi různé typy textů, se kterými pracuje
- podněcujeme k jasnému vyjadřování názorů a umožňujeme učit se argumentovat

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci v týmu, kde žák uplatní své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, učí se toleranci k jiným názorům, kriticky vyhodnocuje navržený postup a spolupracuje s ostatními při řešení příkladů
- zadáváme úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskusi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska
- pomáháme rozvíjet schopnost empatie

Kompetence občanské

- hodnocením a povzbuzováním podporujeme snahu žáka
- vyžadujeme plnění domácích úkolů
- navozujeme situace, které skýtají možnosti seznámit se základními ekologickými souvislostmi a environmentálními problémy

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k pozitivnímu vztahu k práci

- směřujeme k tomu, aby se žák naučil bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení a dbal při tom na ochranu svého zdraví i zdraví druhých
- povzbuzujeme žáka k využívání znalostí a zkušeností v jiných vzdělávacích oblastech

Kompetence digitální

- učíme žáka rozlišovat obrazné symboly, porozumět jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáka k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- vytváříme situace, kdy žákovi využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáka k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Matematika		
Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	<ul style="list-style-type: none"> – počítání prvků daného konkrétního souboru do 20 – vytváření konkrétního souboru (korálky, kuličky, ...) s daným počtem prvků do 20 – uplatňování matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi 	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a	<ul style="list-style-type: none"> – <u>přirozená čísla</u>: do 20, numerace; rozklady čísel do 20 – vztahy o několik více / méně 	

nerovnosti		
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	– <u>zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění</u> : zobrazování čísla na číselné ose	
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými číslly	– sčítání a odčítání pamětné i písemné v oboru do 20 – zápis matematických operátorů +, -, =, >, <	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	– slovní úlohy ze života řešené na základě manipulace s věcmi i penězi – slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více /méně v oboru do 20 a vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 20 s užitím znaků pro nerovnost >, <, = – jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	– <u>základní útvary v rovině</u> : čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh – porovnávání velikostí rovinných útvarů v rovině – <u>základní útvary v prostoru</u> : koule, válec	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
orientuje se v čase	– orientace v čase: základní jednotka času (1 h) – orientace v prostoru a používání výrazů vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	
doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	– <u>tabulky</u> : jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru 20	

Předmět: Matematika		
Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	<ul style="list-style-type: none"> – počítání prvků daného konkrétního souboru do 100 – vytváření konkrétního souboru s daným počtem prvků do 100 	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<ul style="list-style-type: none"> – <u>přirozená čísla</u>: do 100, numerace; rozklady čísel na desítky a jednotky do 100 – vztahy o několik více / méně 	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění</u>: zobrazování čísla na číselné ose 	
provádí jednoduché početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně	<ul style="list-style-type: none"> – sčítání a odčítání pamětné v oboru do 100 s přechodem a bez přechodu přes základ 10 – písemné algoritmy početních operací: písemné sčítání a odčítání v oboru do 100 s přechodem a bez přechodu přes základ 10 – použití matematických operátorů +, -, =, >, < – <u>násobilka</u>: řady násobků čísel 2–5 s názorem; automatizace násobílek – <u>vlastnosti početních operací s čísly</u>: záměna činitelů 	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none"> – slovní úlohy ze života řešené na základě manipulace s věcmi i penězi – slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více /méně v oboru do 100 – slov. úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100 s užitím znaků pro nerovnost >, <, = 	

	<ul style="list-style-type: none"> – jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 100 – užívání násobení a dělení v praktických situacích; řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek – řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů n-krát více, n-krát méně 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	<ul style="list-style-type: none"> – <u>základní útvary v rovině</u>: lomená čára, přímka, úsečka; čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh; porovnávání velikostí rovinných útvarů v rovině – <u>základní útvary v prostoru</u>: koule, válec, krychle, kvádr, kužel, jehlan 	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	<ul style="list-style-type: none"> – <u>délka úsečky</u>: rýsování úsečky, jednotky délky a jejich převody, měření a porovnávání délky úseček; používání pravítka 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
orientuje se v čase	<ul style="list-style-type: none"> – orientace v čase: základní jednotka času (1 h); modelování jednoduchých situací podle pokynů a s využitím pomůcek (papírové hodiny) – základní jednotka délky (1 m); základní jednotka hmotnosti (1 kg) 	
doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	<ul style="list-style-type: none"> – <u>tabulky</u>: jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru 100 	

Předmět: Matematika		
Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací,	<ul style="list-style-type: none"> – počítání prvků daného konkrétního souboru do 1 000 – vytváření konkrétního souboru s daným počtem prvků do 1 000 	

počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků		
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<ul style="list-style-type: none"> – <u>přirozená čísla</u>: do 1 000, numerace; rozklady čísel na stovky, desítky a jednotky do 1 000 – vztahy o několik více / méně – vztahy několikrát více / méně 	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění</u>: zobrazování čísla na číselné ose do 1 000 – zaokrouhlování přirozených čísel v oboru do 1 000 	
provádí jednoduché početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně	<ul style="list-style-type: none"> – sčítání a odčítání pamětně v oboru do 1 000 – <u>písemné algoritmy početních operací</u>: písemné sčítání a odčítání v oboru do 1000 – použití matematických operátorů +, -, =, >, <, ., : – <u>násobilka</u>: řady násobků čísel 1–10 s názorem; automatizace násobílek – <u>vlastnosti početních operací s čísly</u>: záměna činitelů 	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none"> – slovní úlohy ze života řešené na základě manipulace s věcmi i penězi – slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více /méně v oboru do 1 000 – slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 1 000 s užitím znaků pro nerovnost >, <, = – užívání násobení a dělení v praktických situacích; řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek – řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů n-krát více, n-krát méně 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné	<ul style="list-style-type: none"> – <u>základní útvary v rovině</u>: přímka, polopřímka, úsečka; čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh; porovnávání velikostí rovinných útvarů v 	

útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	<ul style="list-style-type: none"> rovině – <u>vzájemná poloha dvou přímek v rovině</u>: různoběžky x rovnoběžky; kolmice – <u>základní útvary v prostoru</u>: koule, válec, krychle, kvádr, kužel, jehlan 	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	<ul style="list-style-type: none"> – <u>délka úsečky</u>: rýsování a označení přímky a úsečky; rozlišení přímky a úsečky; jednotky délky a jejich převody; měření a porovnávání délky úseček; používání pravítka – porovnávání velikosti geometrických útvarů a jejich grafické znázornění 	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<ul style="list-style-type: none"> – osově souměrné útvary 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	<ul style="list-style-type: none"> – orientace v čase: jednotky času (hodina, minuta, sekunda) – jednotky délky (m, dm, cm, mm); jednotky hmotnosti (kg, g) 	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	<ul style="list-style-type: none"> – <u>tabulky</u>: jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 1 000 	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<ul style="list-style-type: none"> – jednoduché úlohy na závislosti z praktického života 	

Předmět: Matematika		
Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
využívá při pamětném i písemném počítání	<ul style="list-style-type: none"> – <u>přirozená čísla</u>: čtení a psaní čísla v oboru do 1 000 000 – <u>zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění</u>: zobrazování čísla 	

komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<ul style="list-style-type: none"> na číselné ose do 1 000 000 (číselná osa, teploměr, model) – porovnávání čísel do 1 000 000, zápis vztahů pomocí symbolů – pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel majících nejvýše tři číslice různé od nuly – sčítání a odčítání čísel do 1 000 000, odhad výsledku, kontrola výpočtu – násobení a dělení čísel do 1 000 000, odhad výsledku, kontrola výpočtu – vztahy o n-více, n-krát více, o n-méně, n-krát méně – <u>vlastnosti početních operací s čísly</u>: komutativní a asociativní zákon u sčítání a násobení 	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> – <u>písemné algoritmy početních operací</u>: písemný algoritmus násobení jedno a dvouciferným činitelem; písemný algoritmus dělení jednociferným dělitelem 	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> – zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky – odhad a kontrola výsledku početních operací 	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> – řešení a vytváření slovních úloh se dvěma až třemi početními výkony 	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	<ul style="list-style-type: none"> – <u>celá čísla, zlomky</u>: celek, část, zlomek; číselník, jmenovatel, zlomková čára; polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a	<ul style="list-style-type: none"> – <u>základní útvary v rovině</u>: kružnice, kruh (střed a poloměr kružnice), čtyřúhelník, mnohoúhelník – rýsování čtverce, obdélníku, trojúhelníku, libovolného čtyřúhelníku 	

kružnici): užívá jednoduché konstrukce		
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	<ul style="list-style-type: none"> – <u>délka úsečky</u>: sestrojení úsečky dané délky; měření délky úsečky; porovnávání délek úseček; základní jednotky délky – grafický součet a rozdíl úsečky 	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	<ul style="list-style-type: none"> – <u>vzájemná poloha dvou přímek v rovině</u>: rovnoběžky, různoběžky; průsečík, vyznačení průsečíku – sestrojování rovnoběžek a různoběžek; kolmice, kolmost, rýsování kolmic pomocí pravítka s ryskou 	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	<ul style="list-style-type: none"> – <u>obvod obrazce</u>: obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku sečtením délek stran – <u>obsah obrazce</u>: čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě – řešení jednoduchých slovní úloh na výpočty obvodů a obsahů obdélníků a čtverců bez převodu jednotek; základní jednotky obsahu 	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<ul style="list-style-type: none"> – <u>osově souměrné útvary</u>: osa souměrnosti; konstrukce souměrných útvarů do čtvercové sítě) 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
vyhledává, sbírá a třídí data	<ul style="list-style-type: none"> – orientace v jízdním řádu, popis jednoduché závislosti z praktického života – jednotky času, objemu a hmotnosti 	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<ul style="list-style-type: none"> – <u>závislosti a jejich vlastnosti</u>: vytváření tabulek přímé úměrnosti a sledování jejich vlastností – <u>diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády</u>: doplňování tabulek, schémat a 	

	posloupností čísel	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<ul style="list-style-type: none"> – slovní úlohy – číselné a obrázkové řady – magické čtverce – prostorová představivost 	

Předmět: Matematika		
Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<ul style="list-style-type: none"> – <u>přirozená čísla</u>: čtení a psaní čísla v oboru nad 1 000 000 – <u>zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění</u>: zobrazování čísla na číselné ose nad 1 000 000 (číselná osa, teploměr, model) – porovnávání čísel nad 1 000 000, zápis vztahů pomocí symbolů – posloupnost přirozených čísel nad 1 000 000 – pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel majících nejvýše tři číslice různé od nuly – sčítání a odčítání čísel nad 1 000 000, odhad výsledku, kontrola výpočtu – násobení a dělení čísel nad 1 000 000, odhad výsledku, kontrola výpočtu – vztahy o n-více, n-krát více, o n-méně, n-krát méně – <u>vlastnosti početních operací s čísly</u>: komutativní a asociativní zákon u sčítání a násobení 	
provádí písemné početní	– <u>písemné algoritmy početních operací</u> : písemný algoritmus násobení	

operace v oboru přirozených čísel	jedno a dvouciferným činitelem; písemný algoritmus dělení jdnociferným dělitelem	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> – zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky – odhad a kontrola výsledku početních operací 	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> – slovní úlohy jednoduché a složené vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly – zformulování odpovědi k získanému výsledku 	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	<ul style="list-style-type: none"> – <u>celá čísla, zlomky</u>: celek, část, zlomek; číselník, jmenovatel, zlomková čára; polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina 	
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	<ul style="list-style-type: none"> – sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel – porovnávání zlomků 	
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	<ul style="list-style-type: none"> – <u>celá čísla, desetinná čísla</u>: zápis a znázorňování desetinných čísel – číselná osa, teploměr 	
porozumí významu znaku “-” pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> – vyznačení záporného čísla na číselné ose 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici): užívá jednoduché	<ul style="list-style-type: none"> – <u>základní útvary v rovině</u>: mnohoúhelník, kružnice, kruh (střed, poloměr a průměr kružnice) – rýsování čtverce, obdélníku, trojúhelníku 	

konstrukce	<ul style="list-style-type: none"> – rýsování libovolného čtyřúhelníku 	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	<ul style="list-style-type: none"> – <u>délka úsečky</u>: sestrojení úsečky dané délky; měření délky úseček a jejich porovnávání; jednotky délky a jejich převody – grafický součet a rozdíl úseček 	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	<ul style="list-style-type: none"> – <u>vzájemná poloha dvou přímk v rovině</u>: rovnoběžky, různoběžky; průsečík, vyznačení průsečíku – sestrojování rovnoběžek a různoběžek – kolmice, kolmost; rýsování kolmic pomocí pravítka s ryskou 	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	<ul style="list-style-type: none"> – obsah čtverce a obdélníku – řešení jednoduchých slovní úloh na výpočty obvodů a obsahů obdélníků a čtverců – základní jednotky obsahu 	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<ul style="list-style-type: none"> – <u>osově souměrné útvary</u>: osa souměrnosti – trojúhelníky: rovnoramenný a rovnostranný (určování os pomocí překládání) – čtverec a obdélník (určování os pomocí překládání) 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
vyhledává, sbírá a třídí data	<ul style="list-style-type: none"> – orientace v jízdním řádu, popis jednoduché závislosti z praktického života – jednotky času, objemu a hmotnosti, jejich převody a představa v reálném prostředí 	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<ul style="list-style-type: none"> – <u>závislosti a jejich vlastnosti</u>: vytváření tabulek přímé úměrnosti a sledování jejich vlastností – <u>diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády</u>: čtení a sestrojování grafů a sloupcových a kruhových diagramů 	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<ul style="list-style-type: none"> – <u>slovní úlohy</u> – <u>číselné a obrázkové řady</u> – <u>magické čtverce</u> – prostorová představivost 	

Předmět: Matematika Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL		
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, rozklad čísla na prvočinitele, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti 	
ZLOMKY		
vyjádří vztah celek-část pomocí zlomku	<ul style="list-style-type: none"> – zlomek jako část celku – rozšiřování a krácení zlomku – smíšené číslo 	
DESETINNÁ ČÍSLA		
provádí početní operace v oboru kladných desetinných čísel, zaokrouhluje, řeší slovní úlohy	<ul style="list-style-type: none"> – porovnávání, sčítání, odčítání, násobení, dělení desetinných čísel – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě 	
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	<ul style="list-style-type: none"> – zaokrouhlování desetinných čísel 	
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní	<ul style="list-style-type: none"> – slovní úlohy 	

situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru kladných desetinných čísel		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
ÚHEL		
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	– měření úhlu, konstrukce úhlu, osa úhlu, typy úhlů, dvojice úhlů	
OSOVÁ SOUMĚRNOST		
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar	– sestrojení obrazu v osově souměrnosti – osově souměrné útvary	
ZÁKLADNÍ ROVINNÉ ÚTVARY		
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	– přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník, vzdálenost bodů od přímky, vzájemná poloha přímek v rovině	
OBVOD A OBSAH ČTVERCE A OBDÉLNÍKU		
odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku	– výpočet obvodu a obsahu, převody jednotek obsahu – obvod a obsah složených útvarů	
TROJÚHELNÍK		
načrtne a sestrojí trojúhelník zná druhy trojúhelníků	– trojúhelníková nerovnost – konstrukce trojúhelníku ze tří stran – úhly v trojúhelníku – výšky, těžnice, kružnice opsaná a vepsaná	

vypočítá obvod a obsah trojúhelníku	– obvod a obsah trojúhelníku	
KVÁDR A KRYCHLE		
odhaduje a vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle	– povrch a objem, jednotky objem – úlohy z praxe	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		
načrtne a sestrojí síť kvádrů a krychle	– síť kvádrů a krychle	
načrtne a sestrojí zobrazení kvádrů a krychle v rovině	– zobrazení v rovině	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	– číselné a logické řady – číselné a obrázkové analogie	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	– logické a netradiční geometrické úlohy	

Předmět: Matematika		
Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
ZLOMKY		
Provádí početní operace v oboru kladných racionálních čísel	<ul style="list-style-type: none"> – početní operace se zlomky – převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek – zlomek jako část celku 	
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)		
CELÁ A RACIONÁLNÍ ČÍSLA		
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	<ul style="list-style-type: none"> – celá čísla, čísla navzájem opačná, číselná osa – zavedení pojmu racionální číslo – početní operace s celými i racionálními čísly – slovní úlohy 	
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel		
POMĚR		
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	<ul style="list-style-type: none"> – poměr, měřítko, úměra, trojčlenka 	
PROCENTA		
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (procentem)	<ul style="list-style-type: none"> – procento, promile; základ, procentová část, počet procent – jednoduché úrokování 	

řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	– slovní úlohy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
SHODNOST		
užívá v argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	– shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků)	
STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST		
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti a určí středově souměrný útvar	– sestrojení obrazu ve středové souměrnosti – středově souměrné útvary	
ČTYŘÚHELNÍKY		
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	– čtyřúhelníky (rovnoběžníky, lichoběžníky) – pravidelné mnohoúhelníky – obvod a obsah čtyřúhelníků	
načrtne a sestrojí rovinné útvary		
odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů		
KOLMÉ HRANOLY		
určuje a charakterizuje kolmé hranoly, analyzuje jejich vlastnosti	– kolmé hranoly	
odhaduje a vypočítá povrch a objem kolmých hranolů	– povrch a objem kolmých hranolů	

analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	– úlohy z praxe	
načrtne a sestrojí síť kolmých hranolů	– síť kolmých hranolů	
načrtne obraz kolmých hranolů v rovině	– obraz kolmých hranolů v rovině	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST		
určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	– pravouhlá soustava souřadnic – přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka – příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	– logické a netradiční geometrické úlohy	

Předmět: Matematika		
Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČÍSLO A POMĚNNÁ		
DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA		

užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	<ul style="list-style-type: none"> – druhá mocnina – druhá odmocnina 	
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor		
MOCNINY S PŘIROZENÝM EXPONENTEM - rozšiřující		
provádí operace s mocninami s přirozeným exponentem	<ul style="list-style-type: none"> – mocniny s přirozeným exponentem – operace s mocninami s přirozeným exponentem 	
VÝRAZY		
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	<ul style="list-style-type: none"> – číselný výraz a jeho hodnota – proměnná – výrazy s proměnnými – mnohočleny 	
ROVNICE		
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	<ul style="list-style-type: none"> – lineární rovnice – ekvivalentní úpravy rovnic – slovní úlohy 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
PYTHAGOROVA VĚTA		
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	<ul style="list-style-type: none"> – Pythagorova věta – slovní úlohy 	
KRUŽNICE, KRUH		

charakterizuje kružnici a kruh; zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti kruhu a kružnice při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	<ul style="list-style-type: none"> – kružnice, kruh – vzájemná poloha přímky a kružnice – vzájemná poloha dvou kružnic rozšiřující: <ul style="list-style-type: none"> – vzájemná poloha přímky a kružnice – vzájemná poloha dvou kružnic 	
odhaduje a vypočítá délku kružnice a obsah kruhu	<ul style="list-style-type: none"> – délka kružnice – obsah kruhu 	
ROTAČNÍ VÁLEC		
načrtne obraz válce v rovině; načrtne a sestrojí síť válce	<ul style="list-style-type: none"> – obraz rotačního válce v rovině – síť rotačního válce 	
odhaduje a vypočítá objem a povrch válce	<ul style="list-style-type: none"> – objem a povrch rotačního válce – úlohy z praxe 	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY		
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	<ul style="list-style-type: none"> – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice) – konstrukce trojúhelníku – konstrukce čtyřúhelníku 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
DATA - ZÁKLADY STATISTIKY		
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data; porovnává	<ul style="list-style-type: none"> – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, 	

soubory dat	schémata, diagramy, grafy, tabulky – četnost znaku, aritmetický průměr rozšiřující: – modus a medián	
--------------------	---	--

Předmět: Matematika		
Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČÍSLO A POMĚNNÁ		
SOUSTAVY ROVNIC		
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic	<ul style="list-style-type: none"> - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy 	
KVADRATICKÉ ROVNICE - rozšiřující		
řeší kvadratické rovnice	<ul style="list-style-type: none"> - kvadratické rovnice 	
LOMENÉ VÝRAZY - rozšiřující		
stanoví definiční obor, provádí operace s lomenými výrazy	<ul style="list-style-type: none"> - lomené výrazy - operace s lomenými výrazy 	
ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY - rozšiřující		
určí výši úroku, daně a zůstatek na účtu	<ul style="list-style-type: none"> - úroky - daně - jednoduché úrokování - úlohy z praxe 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
PODOBNOST		
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti	<ul style="list-style-type: none"> - podobnost (věty o podobnosti trojúhelníků) 	

trojúhelníků		
JEHLAN, ROTAČNÍ KUŽEL, KOULE		
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti;	- jehlan, rotační kužel, koule	
načrtne a sestrojí síť jehlanu a kuželu; načrtne obraz jehlanu a kuželu v rovině;	- obraz jehlanu a rotačního kuželu v rovině - síť jehlanu a kuželu	
odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, rotačního kuželu a koule	- objem a povrch jehlanu, rotačního kuželu a koule - úlohy z praxe	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
FUNKCE		
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem; matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- pravouhlá soustava souřadnic - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - lineární funkce - graf lineární funkce rozšiřující: - graf kvadratické funkce - goniometrické funkce	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		

řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	– logické a netradiční geometrické úlohy	
---	--	--

5.2 Jazyk a jazyková komunikace

5.2.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Charakteristika předmětu Český jazyk v 1.- 5.ročníku

Vyučovací předmět Český jazyk je zaměřen na užívání mateřského jazyka. Mateřský jazyk je nejdůležitějším nástrojem lidské komunikace, a to, jak naučíme děti tento nástroj ovládat, ovlivní jejich budoucí život i v těch nejprostších a nejběžnějších situacích. Má za úkol vybavit žáka jazykovými a komunikačními dovednostmi, které bude využívat po celý život v praktických situacích. Tím jsou vytvářeny předpoklady pro úspěšné zvládnutí zákonitostí efektivní mezilidské komunikace, pro správnou interpretaci výpovědi a schopnost adekvátní reakce.

Obsah vzdělávacího oboru Český jazyk je rozdělen do tří oblastí: **Komunikační a slohová výchova** seznamuje žáky s různými typy jazykových sdělení, učí je číst a naslouchat s porozuměním, analyzovat čtený či slyšený text, kriticky posoudit jeho obsah a tvořit formálně i obsahově správné texty. **Jazyková výchova** umožňuje žákům osvojit si spisovný jazyk, rozlišovat jeho formy a na základě poznání struktury jazyka vytváří předpoklady pro jasné, srozumitelné a kultivované vyjadřování. Prohlubuje přitom obecné intelektové dovednosti žáků, a stává se tak důležitým nástrojem získávání informací obecně. **Literární výchova** seznamuje žáky prostřednictvím četby se základními literárními žánry, posiluje jejich umělecké vnímání a učí je rozlišovat fikci od skutečnosti. Žáci tak rozvíjejí své čtenářské návyky i schopnosti recepce, interpretace a produkce literárního textu.

Charakteristika předmětu Český jazyk v 6.- 9.ročníku

Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni používat základní komunikační a jazykové prostředky mateřského jazyka v mluvené i písemné podobě. Rozvíjí schopnost porozumět čtenému textu, pracovat s ním a interpretovat ho. Výuka směřuje také ke schopnosti žáků komunikovat, vyjádřit svůj názor a schopnost naslouchat druhému. Žáci jsou vedeni k estetickému prožitku a k pozitivnímu vztahu k umění, především k literatuře.

Předmět Český jazyk je tvořen třemi vzdělávacími obsahy: **komunikační a slohová výchova**, **jazyková výchova** (důraz je kladen na základní gramatické jevy) a **literární výchova**.

Časová dotace je jednotná pro všechny ročníky, tj. 5 vyučovacích hodin (výjimku tvoří 8. ročník, kde je časová dotace 4 hodiny). Tyto jsou rozděleny na 2 hodiny jazykové výchovy, 2 hodiny literární výchovy a 1 hodinu komunikační a slohové výchovy (v 8. ročníku je dělení 2+1+1). Toto rozdělení není striktně dané, lze jej v případě potřeby upravit, a to na dobu určitou.

Výuka probíhá zpravidla v celé třídě, v případě personálních možností je možnost dělení části hodin na skupiny. Nejčastěji používané formy výuky jsou frontální, skupinová výuka a výuka formou projektu. Využívá se rovněž samostatná práce žáků (připravená i nepřipravená). K výuce jsou využívány také výukové počítačové programy. Do výuky jsou zařazovány i hodiny v školní knihovně, městské knihovně a návštěvy aktuálních výstav.

V předmětu jsou realizována všechna průřezová témata obsažená v RVP. Předmět je vyučován v návaznosti na dějepis, výtvarnou výchovu, občanskou výchovu a hudební výchovu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- vedeme žáka k uvědomění si smyslu a významu mateřského jazyka, jeho jazykových a stylových útvarů a vrstev, jeho specifičnosti i odlišnosti ve srovnání s cizími jazyky
- rozvíjíme dovednost vlastního reálného hodnocení a postoje ke svému výkonu s důrazem na formování reálného pozitivního vztahu k sobě
- předkládáme žákovi dostatek možností, jak v maximální možné míře užívat vhodné jazykové prostředky, zdokonalovat schopnost kultivovaně se vyjadřovat psanou i mluvenou formou
- vedeme žáka k uvědomění si širších souvislostí se ostatními vzdělávacími oblastmi, především společenskovední oblastí
- vedeme žáka k využívání optimálních učebních strategií

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákovi dostatek problémových úloh jazykového i obecnějšího typu, které v něm rozvíjejí vlastní rozhodovací schopnosti
- vedeme žáka ke zdokonalení vyjádření vlastního názoru a obhajobě vlastních řešení, v případě chybných řešení vytváříme žákovi prostor ke zdůvodnění jeho rozhodnutí a odhalení logické chyby, která jej k chybnému řešení vedla

- upevňujeme v žákovi dovednost vyhledat potřebné informace pro řešení úkolu
- vedeme žáka ke schopnosti vyhledat si informace v základních jazykových příručkách a v informačních zdrojích

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákovi dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů souvisejících s krásnou literaturou a uměním vůbec
- umožňujeme žákovi poznávat základní hodnoty kultury
- vedeme žáka k formulování vlastních názorů a stanovisek ke kulturním a společenským jevům
- vedeme žáka k naslouchání druhým, reagování na ně, diskusi s nimi
- nabízíme žákovi dostatek možností k práci s textem /učebnice, encyklopedie, odborný text/, zvukovým a obrazovým záznamem; vedeme žáka k efektivnímu vybírání informací z těchto materiálů

Kompetence sociální a personální

- vytváříme žákovi dostatek prostoru pro jeho zapojení se do práce menší skupiny i celé třídy
- vedeme žáka ke zdokonalení argumentace a neagresivního prosazení svého názoru
- vedeme žáka k respektování názorů, jednání i chování jiných
- vedeme žáka ke zdravému sebevědomí, hodnocení vlastní práce
- učíme žáka využít nezdar a neúspěch jako informaci pro nápravu

Kompetence občanské

- nabízíme žákovi dostatek příležitostí k pochopení souvislostí mezi kulturou a společenským životem
- vedeme žáka k tomu, aby byl schopen své znalosti z oblasti literatury, slohu i mluvnice uplatnit při vytváření svých občanských postojů
- vedeme žáka k uvědomění si specifika českého národního prostředí i jiných kultur (toleranci k jiné řeči, barvě pleti, k jinému názoru, k lidem znevýhodněným)

Kompetence pracovní

- nabízíme žákovi dostatek možností uvědomit si význam dobrých jazykových (v mluvené i psané podobě) znalostí a schopností pro život, pochopit vztah mateřského jazyka a cizích jazyků jako předpoklad pro praktické životní osobní i pracovní uplatnění

Kompetence digitální

- učíme žáka vyhledávat informace či fakta související s předmětem český jazyk a literatura, a to na veřejně dostupných veřejných webových stránkách
- vedeme žáka k návyku pracovat s těmito informacemi a využívat je zejména při domácí přípravě (například vyhledávání souvislostí v literární výchově, příprava referátů apod.)
- vhodně zařazujeme výstupy žáka v hodinách českého jazyka, literatury i slohu například formou vlastních prezentací
- rozvíjíme žákovy schopnosti získané v hodinách informatiky směrem ke smysluplnému a účelnému uplatnění těchto znalostí a schopností v předmětu český jazyk

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Český jazyk		
Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného obsahu a náročnosti	<ul style="list-style-type: none">– <u>čtení</u>: praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné); rozvoj sluchové a zrakové percepce)– <u>naslouchání</u>: věcné naslouchání (pozorné, soustředěné), procvičování koncentrace a paměti	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Osobnostní rozvoj)
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	<ul style="list-style-type: none">– <u>písemný projev</u>: přípravné cviky; tvarové skupiny písmen české abecedy; číslice; spojování písmen; psací tvary: bě, pě, vě, dě, tě, ně; diakritická znaménka; velká písmena na začátku vět	

zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	<ul style="list-style-type: none"> – <u>písemný projev</u>: základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem; čistota rukou při psaní, péče o psací náčiní); rozvoj psychomotorických schopností; vytváření návyků vedoucích k uvolňování paže, ruky a zápěstí 	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	<ul style="list-style-type: none"> – <u>písemný projev</u>: technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev); orientace v liniatuře, správné pořadí písmen, úplnost slova; vytváření estetických návyků při psaní 	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	<ul style="list-style-type: none"> – <u>mluvený projev</u>: základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) 	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	<ul style="list-style-type: none"> – <u>mluvený projev</u>: základní komunikační pravidla (oslovení, zdvořilé vystupování); komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba) 	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zvuková stránka jazyka</u>: sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek, souhláskových skupin; hláska, písmeno; slabika, slovo, věta; rozlišení hlásek z hlediska potřeb čtení písmen abecedy; délka slabik dle samohlásek, poznávání a hláskování slov; poznávání vět; písmeno ě, rozlišování slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; srozumitelné mluvení, správná artikulace, krátké mluvené projevy, řešení hádanek a rébusů; jazykolamy – tvoření jednoduchých vět 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	<ul style="list-style-type: none"> – <u>poslech literárních textů</u>: poslech pohádek – <u>zážitkové čtení a naslouchání</u>: předčítání; porozumění textu; poznávání písmen abecedy ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám 	4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Multikulturalita)

vyjadřuje své pocity z přečteného textu	<ul style="list-style-type: none"> – <u>tvořivé činnosti s literárním textem</u>: přednes vhodných literárních textů (jednoduché básničky); volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; vlastní výtvarný doprovod – <u>základní literární pojmy-literární druhy a žánry</u>: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka; rozvoj fonemického sluchu, správná a zřetelná výslovnost, slovní přízvuk 	
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	<ul style="list-style-type: none"> – <u>tvořivé činnosti s literárním textem</u>: orientuje se v jednoduchém textu; poslech literárních textů 	4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Lidské vztahy)
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	<ul style="list-style-type: none"> – <u>tvořivé činnosti s literárním textem</u>: reprodukce a dramtizace textů, přednes básně; výcvik čtení (správné čtení slabik, slov, vět; čtení hlasitě, tiché a uvědomělé) 	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Morální rozvoj)

Předmět: Český jazyk		
Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného obsahu a náročnosti	<ul style="list-style-type: none"> – <u>čtení</u>: praktické čtení (technika čtení, snaha o plynulé čtení, čtení s porozuměním, hlasité a tiché čtení, slovní přízvuk a přirozená intonace) 	
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	<ul style="list-style-type: none"> – <u>mluvený projev</u>: základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) 	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči		
na základě vlastních zážitků	<ul style="list-style-type: none"> – <u>mluvený projev</u>: základ vypravování (dodržování posloupnosti), 	1: OSOBNOSTNÍ A

tvoří krátký mluvený projev	procvičování soustředěnosti, zaměřené na pozornost a paměť	SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Osobnostní rozvoj)
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	– <u>mluvený projev</u> : komunikační žánry (vypravování podle ilustrace)	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	– <u>písemný projev</u> : žánry písemného projevu (adresa, pozdrav, blahopřání, dopis, popis, vzkaz, omluvenka, pozvánka); technika psaní (formální úprava textu; dodržování správnosti, čitelnosti a úhlednosti)	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	– <u>mluvený projev</u> : komunikační žánry (oslovení, pozdrav, omluva, prosba, poděkování); základní komunikační pravidla (zdvořilé vystupování)	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	– <u>písemný projev</u> : psaní velkých a malých písmen; psaní tvarových skupin psacího písma (souměrnost, výška atd.); umístění diakritických znamének úprava písemností (nadpis, odstavec); orientace v liniatuře, spojování písmen	
zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	– <u>písemný projev</u> : základní hygienické návyky (cviky k uvolnění ruky a zápěstí)	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	– <u>zvuková stránka jazyka</u> : rozdělení hlásek (samohlásky, souhlásky, dvojhlásky); souhlásky znělé, neznělé (uprostřed a na konci slov); slabikotvorné r, l, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	– <u>skladba</u> : rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky (oznamovací, tázací, rozkazovací a přací věta)	

spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami	– <u>skladba</u> : věta jednoduchá a souvětí	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	– <u>tvarosloví</u> : tvary slov; slovní druhy (podstatná jména, slovesa, předložky, spojky, číslovky)	
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat	– <u>pravopis</u> : lexikální: psaní velkých písmen na začátku vlastních jmen; dělení slov na konci řádku; psaní ú/ů; psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; interpunkční znaménka; psaní znělých a neznělých souhlásek (uprostřed a na konci slov)	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	– <u>slovní zásoba a tvoření slov</u> : slova a pojmy; význam slov (slova nadřazená, podřazená a souřadná; antonyma a synonyma; slova citově zabarvená)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	– <u>zážitkové čtení a naslouchání</u> : čtení, naslouchání a přednes literárních textů; rozvoj znělého hlasu, artikulace a spisovná výslovnost; slovní přízvuk při čtení mluvních taktů, uplatnění přirozené intonace, plynulé čtení jednoduchých vět; řešení hádanek – <u>základní literární pojmy-literární druhy a žánry</u> : povídka, bajka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec)	
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	– <u>tvořivé činnosti s literárním textem</u> : orientuje se v jednoduchém textu	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Morální rozvoj)
pracuje tvořivě s literárním	– <u>tvořivé činnosti s literárním textem</u> : reprodukce a dramatizace textů,	

textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	přednes básně, práce s literárním textem, vyprávění vlastních zážitků; slovní zásoba, vhodná pojmenování, otázky a odpovědi, spojování obsahu textu s ilustrací	
---	---	--

Předmět: Český jazyk		
Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	<ul style="list-style-type: none"> – <u>čtení</u>: praktické čtení (technika čtení, čtení tiché a hlasité, pozorné, plynulé: plynulé čtení souvětí a vět; znalost orientačních prvků v textu: členění textů a větného přízvuku; předčítání; zvyšování tempa čtení); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) – <u>naslouchání</u>: praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (aktivní-zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) 	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Morální rozvoj)
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	– <u>mluvený projev</u> : odpovědi na otázky a tvoření otázek; kompozice (členění jazykového projevu, vytváření nadpisu)	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	– <u>mluvený projev</u> : základní komunikační pravidla (střídání rolí mluvčího a posluchače); reprodukce krátkých textů; vyjadřování závislé na komunikační situaci	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	– <u>písemný projev</u> : základní hygienické návyky (cviky k uvolnění ruky a zápěstí; správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i	– <u>písemný projev</u> : automatizace psacího pohybu, upevňování správných tvarů písmen a číslic, odstraňování individuálních nedostatků v	

slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	kvalitativních a kvantitativních znacích písma, vytváření návyku plynulého, přiměřeně rychlého a úhledného osobitého rukopisu; formální úprava textu, vlastního písemného projevu (v sešitech při jednoduchých zápisech a pracovních poznámkách)	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	– <u>písemný projev</u> : žánry písemného projevu: popis (jednoduchý předmět, činnost), vypravování, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pohlednice, dopis, omluvenka, pozvánka, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník); osnova a její využití	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Osobnostní rozvoj)
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	– <u>mluvený projev</u> : komunikační žánry (vzkaz, dialog na základě obrazového materiálu); základní komunikační pravidla (zahájení a ukončení dialogu); stylizace: správný pořádek slov ve větě, slovní spojení, hodnocení slov, výběr vhodných výrazů	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	– <u>mluvený projev</u> : vypravování dle obrázků, časová posloupnost dějů	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími výrazy	– <u>skladba</u> : rozlišení věty jednoduché a souvětí, grafická podoba souvětí, spojovací výrazy, vzorec_souvětí; základní skladební dvojice	
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	– <u>zvuková stránka jazyka</u> : hláskosloví, abeceda; hádanky, jazykolamy	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu	– <u>slovní zásoba a tvoření slov</u> : spisovná a nespisovná, homonyma, slova jednoznačná a mnohoznačná; slova příbuzná; nauka o slově: stavba slova (kořen, část předponová a příponová)	

slova příbuzná		
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	– <u>tvarosloví</u> : druhy slov-dělení (ohebné, neohebné)	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	– <u>tvarosloví</u> : systém slovních druhů (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce)	
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	– <u>pravopis</u> : vyjmenovaná slova a slova příbuzná; slovní přízvuk; psaní i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov; významový rozdíl mezi slovy s i/y; vlastní jména	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	– <u>tvarosloví</u> : skloňování podstatných jmen – mluvnické kategorie (rod, číslo, pád); časování sloves – mluvnické kategorie (osoba, číslo, čas)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů uč. a podle svých schopností	– <u>tvořivé činnosti s literárním textem</u> : reprodukce a dramatizace textů; výcvik čtení, plynulé čtení jednoduchých vět a souvětí; čtení s výrazem (síla, výška a barva hlasu), hlasité, rychlé, tiché a uvědomělé čtení s porozuměním přiměřených textů; přednes básně nebo úryvku prózy, vyprávění pohádky, povídky nebo pověst	6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)
vyjadřuje své pocity z přečteného textu		
čte a přednáší z paměti ve		

vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku		
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zážitkové čtení a naslouchání</u>: přesnější rozlišení významu slov, spojování obsahu textu s ilustrací; rozšíření slovní zásoby; slovní přízvuk při čtení mluvních taktů, členění textu, uplatnění přirozené intonace – <u>poslech literárních textů</u>: předčítání, četba uměleckých, populárních a naukových textů – <u>základní literární pojmy</u>: verš, rým; podstata příběhu, postavy, atmosféra, postoje, myšlenky 	<p>1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Sociální rozvoj)</p> <p>3: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (Evropa a svět nás zajímá)</p> <p>4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Kulturní diference)</p> <p>5: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Multikulturalita)</p>

Předmět: Český jazyk Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	<ul style="list-style-type: none"> – <u>čtení</u>: čtení vyhledávací, přímá a nepřímá řeč 	<p>6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)</p>
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	<ul style="list-style-type: none"> – <u>mluvený projev</u>: základní komunikační pravidla; komunikační žánry (vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování) 	<p>1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Morální rozvoj)</p>

		6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality) 6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Stavba mediálních sdělení)
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	– <u>mluvený projev</u> : mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Multikulturalita)
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	– <u>písemný projev</u> : odstraňování individuálních nedostatků v kvalitativních a kvantitativních znacích písma, psaní velkých a malých písmen abecedy dle tvarových skupin, vytváření návyku plynulého, přiměřeně rychlého a úhledného osobitého rukopisu, kontrola vlastního písemného projevu	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Osobnostní rozvoj)
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk	– <u>písemný projev</u> : kultura písemného projevu (zápisy do sešitů, výpisy údajů z učebnic, ze slovníků apod.)	
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	– <u>písemný projev</u> : žánry písemného projevu (vyplňování tiskopisů, telefonování, SMS zprávy, pozdrav z prázdní, zpráva, oznámení, inzerát, popis, vypravování)	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Sociální rozvoj)
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	– <u>mluvený projev</u> : sestavení osnovy dle časové posloupnosti, pochopení děje vyprávění, jednání postav vyprávění	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	– <u>slovní zásoba a tvoření slov</u> : význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná	

rozdlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	– <u>slovní zásoba a tvoření slov</u> : slova spisovná, nespisovná, slova citově zabarvená	
rozdlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	– <u>slovní zásoba a tvoření slov</u> : stavba slova – kořen, část předponová a příponová – rozlišování předpon a předložek	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	– <u>skladba</u> : věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	– <u>skladba</u> : souvětí, spojovací výrazy	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	– <u>skladba</u> : základní skladební dvojice, podmět a přísudek	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	– <u>pravopis</u> : základy syntaktického pravopisu (shoda přísudku s holým podmětem)	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	– <u>tvarosloví</u> : slovní druhy; podstatná jména (mluvnické kategorie: pád, číslo a rod, vzor), skloňování; slovesa (mluvnické kategorie: osoba, číslo, čas, způsob), časování, infinitivní a určité slovesné tvary, jednoduché a složené slovesné tvary	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	– <u>pravopis</u> : lexikální (velká písmena, jména obecná a vlastní), základy morfologického (koncovky podstatných jmen, koncovky přítomného času u sloves)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		

vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zážitkové čtení a naslouchání</u>: rozbor kulturních zážitků – poslech literárních textů 	6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Fungování a vliv mediálních sdělení a reality) 6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Vnímání autora mediálních sdělení)
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	<ul style="list-style-type: none"> – <u>základní literární pojmy</u>: rozlišení literárních žánrů, kulturní život regionu a jeho významné osobnosti 	3: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (Evropa a svět nás zajímá)
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	<ul style="list-style-type: none"> – <u>základní literární pojmy</u>: rozšíření literárních pojmů, poezie (lyrika, epika), próza (pověst, povídka, hlavní a vedlejší postavy), divadlo (podstata děje, režisér) 	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zážitkové čtení a naslouchání</u>: hlasité, tiché, uvědomělé, plynulé čtení přiměřeně náročných textů, slovní přízvuk při čtení mluvních taktů, uplatnění přirozené intonace – <u>tvořivé činnosti s literárním textem</u>: dramatizace textů, přednes básně nebo úryvku prózy, řešení hádanek a slovních hříček, volná reprodukce přečteného 	

Předmět: Český jazyk		
Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na	<ul style="list-style-type: none"> – <u>mluvený projev</u>: dialog na základě obrazového materiálu, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače 	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

záznamníku	– <u>naslouchání</u> : předčítání	(Morální rozvoj)
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	– <u>čtení</u> : výrazné čtení uměleckých textů, studijní čtení naukových textů	6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	– <u>mluvený projev</u> : dramatizace scének z běžného života, recitace (důraz na rytmus básní)	4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Lidské vztahy) 6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality)
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	– <u>písemný projev</u> : kultura písemného vyjadřování (zápisy do sešitů, výpisy údajů z učebnic, slovníků)	
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	– <u>písemný projev</u> : vypravování	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	– <u>písemný projev</u> : aplikační cvičení, psaní dopisu, pozvání, oznámení, vyplňování tiskopisů (příhláška, dotazník), vytváření souvislých textů, popis postupu děje, popis činnosti	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Osobnostní rozvoj) 6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Stavba mediálních sdělení)
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace	– <u>mluvený projev</u> : mimo jazyčné prostředky řeči (mimika, gesta), výcvik v souvislých jazykových projevech	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Sociální rozvoj)
rozpozná manipulativní	– <u>mluvený projev</u> : pozorování předmětů a jevů, vlastní činnosti a	

komunikaci v reklamě	vyjadřování se o nich	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	– <u>mluvený projev</u> : kompozice: členění jazykového projevu	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	– <u>slovní zásoba a tvoření slov</u> : slova příbuzná	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	– <u>slovní zásoba a tvoření slov</u> : stavba slova – kořen, část předponová a příponová, koncovka	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	– <u>tvarosloví</u> : slovní druhy ohebné určování, skloňování, časování, určování mluvnických kategorií, slovní druhy neohebné	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	– <u>slovní zásoba a tvoření slov</u> : slova a pojmy, význam slov	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	– <u>skladba</u> : základní skladební dvojice	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	– <u>skladba</u> : věta jednoduchá a souvětí, určování, větné vzorce	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	– <u>skladba</u> : vyhledávání a určování spojovacích výrazů v souvětí	

píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	– <u>pravopis</u> : opakování vyjmenovaných slov, slov příbuzných, psaní i/y	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	– <u>pravopis</u> : shoda přísudku s holým podmětem, základy morfologického (koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
rolišuje různé druhy uměleckých a neuměleckých textů	<ul style="list-style-type: none"> – <u>základní literární pojmy</u>: rozšíření kulturních pojmů, próza (řeč autora, řeč postav), divadlo (komické, tragické), loutky, maňasci, živí herci, film (loutkový, kreslený, hraný), literární druhy a žánry: přirovnání – <u>zážitkové čtení a naslouchání</u>: výrazné čtení uměleckých textů, studijní čtení naukových textů; hlasité, tiché, uvědomělé, plynulé čtení přiměřeně náročných textů – <u>poslech literárních textů</u>: předčítání 	4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Multikulturalita) 6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Vnímání autora mediálních sdělení) 6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Fungování a vliv médií ve společnosti)
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	– <u>základní literární pojmy</u> : hlavní myšlenka literárního díla, postoje literárních postav	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	– <u>tvořivé činnosti s literárním textem</u> : volná reprodukce slyšeného textu, recitace	6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Práce v realizačním týmu)

Předmět: Český jazyk		
Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky	– komunikační situace, zásady dorozumívání - komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace)	

vhodnými pro danou komunikační situaci		
využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	<ul style="list-style-type: none"> – výpisky – výtah - věcné čtení (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) 	
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	<ul style="list-style-type: none"> – vzkaz – inzerát – objednávka – oznámení a zpráva 	PT Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MS Interpretace vztahu MS a reality Tvorba MS
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	<ul style="list-style-type: none"> – popis – vypravování - praktické čtení (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) – dopis osobní 	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<ul style="list-style-type: none"> – jazyk a jeho útvary, jazyk národní a mateřský – kultura jazyka a řeči 	
samostatně pracuje s Pravidly	– jazyková norma a kodifikace	

českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	<ul style="list-style-type: none"> – práce s jazykovými příručkami – orientace v heslech jazykových příruček, včetně zkratek a poznámek 	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<ul style="list-style-type: none"> – zásady spisovné výslovnosti – modulace souvislé řeči - slovní a větný přízvuk, intonace – větná melodie – důraz, tempo, pauzy, frázování – hlasité výrazné čtení textu 	
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	<ul style="list-style-type: none"> – rozbor stavby slova – slova příbuzná – skupiny hlásek při odvozování, zdvojené souhlásky 	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<ul style="list-style-type: none"> – psaní ú/ů – skupiny hlásek bě-bje, pě, vě-vje, mě- mně – předpony s-, z-, vz- – předložky s, z – i/y po obojetných souhláskách 	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> – opakování učiva o ohebných slovních druzích – podstatná jména hromadná, pomnožná a látková – podstatná jména konkrétní a abstraktní – druhy, skloňování a stupňování přídavných jmen – tvary a pravopis zájmen – druhy číslovek – tvary sloves a mluvnické kategorie (osoba, číslo, čas, způsob) 	

rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	<ul style="list-style-type: none"> – výpověď a věta – stavba věty jednoduché – pořádek slov ve větě – podmět a přísudek – rozvíjející větné členy – věta jednoduchá a souvětí 	
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> – přímá a nepřímá řeč 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	<ul style="list-style-type: none"> – přednes vhodných literárních textů – volná reprodukce přečteného textu nebo slyšeného textu – vlastní výtvarný doprovod k literárním textům – záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu – poezie, próza 	
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	<ul style="list-style-type: none"> – příprava referátu o knize, divadelním nebo filmovém představení apod. 	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	<ul style="list-style-type: none"> – praktické vyhledávání informací 	

Předmět: Český jazyk		
Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
TVAROSLOVÍ – JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
užívá správných tvarů a písemné podoby slov vytvoří synonymní výrazy	<ul style="list-style-type: none"> – podstatná jména - duál – přídavná jména – skloňování vztažných zájmen – číslovky – rod činný a trpný u sloves – příslovečné spřežky – stupňování příslovcí – předložky, spojky, částice, citoslovce 	
PRAVOPIS VLASTNÍCH JMEN, I/Y - JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
vyhledává obtížné výrazy v jazykových příručkách	<ul style="list-style-type: none"> – pravopis vlastních jmen, psaní i/y 	
SLOVO A SLOVNÍ ZÁSoba - JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
vhodně volí výrazy dle vztahu k určitému prostředí rozšiřuje si slovní zásobu	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba a její jednotky; způsoby tvoření slov - odvozování podstatných jmen, přídavných jmen, sloves – zkracování, skládání slov – sousloví, rčení – synonyma, homonyma, antonyma – odborné názvy – slohové rozvrstvení slovní zásoby 	
SKLADBA - JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
rozlišuje větné členy zvládá pravopisné jevy v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný,	<ul style="list-style-type: none"> – věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty – druhy vět podle funkce – druhy přísudků /fázová a způsobová slovesa/ – podmět 	

morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> – shoda podmětu s přísudkem – předmět, příslovecné určení, přívlastek postupně rozvíjející, několikanásobný, volný, těsný – doplněk – větné členy několikanásobné – tvoření vět, stavba textová – slova nadřazená a podřazená 	
VYPRAVOVÁNÍ – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
orientuje se v různých slohových útvarech a využívá vhodné slovní zásoby pracuje s textem formuluje vlastní názory odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	<ul style="list-style-type: none"> – vypravování – prožitkové čtení – dopis úřední 	
POPIS - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
orientuje se v různých slohových útvarech a využívá vhodné slovní zásoby pracuje s textem dokáže výstižně popsat objekt a	<ul style="list-style-type: none"> – popis uměleckého díla – popis výrobků a pracovního postupu – charakteristika 	

děj		
ŽIVOTOPIS – SLOHOVÁ A KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA		
orientuje se v různých slohových útvarech a využívá vhodné slovní zásoby vytvoří vlastní životopis	– životopis	
POZVÁNKA A ŽÁDOST - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
stylizuje drobné slohové útvary: pozvánka, žádost využívá poznatků v jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k vlastnímu tvořivému psaní	– pozvánka, žádost	PT Mediální výchova Interpretace vztahu MS a reality Stavba MS
VÝTAH - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
pracuje s textem zpracuje text formou výtahu využívá studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou přečte referát	– výtah	
STARŠÍ LITERÁRNÍ ÚTVARY – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
orientuje se v literárních pojmech a útvarech vnímá krásu literatury a jazyka	– kroniky, letopisy, mýty, legendy, Bible	

pozná útvary starší literatury, literatury novější a dramatické útvary		
BALADA – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
orientuje se v literárních pojmech a útvarech vnímá krásu literatury a jazyka	– balada klasická, sociální	
DIVADLO, TELEVIZE, FILM – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
chápe význam literatury jako předlohy pro divadlo, televizi, film orientuje se v základních pojmech /divadlo, televize, film/ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	– divadlo, televize, film /dramatik, režisér, dialog, monolog, scénář/ – dramatizace	
LYRIKA A EPIKA		
orientuje se v literárních pojmech a útvarech vnímá krásu literatury a jazyka rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě	– lyrické a epické žánry, drama – osobní, milostná, společenská, přírodní lyrika – próza memoárová, životopisná, cestopisy – román sci-fi, charakteristika literárního hrdiny – námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu	

osvojených základů literární teorie uvede jednotlivé znaky románových forem		
DROBNÉ LITERÁRNÍ ÚTVARY		
pracuje s textem orientuje se v drobných literárních útvarech	– anekdota, aforismus, písňový text – interpretace literárního textu	

Předmět: Český jazyk		
Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	– charakteristika literární postavy – líčení	
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	– výklad – výtah	
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	– referát	

odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	<ul style="list-style-type: none"> – úvaha - vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu; kritické čtení (analytické, hodnotící) 	
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	<ul style="list-style-type: none"> – publicistický styl – zpráva, rozhovor (interview) – mediální komunikace - diskuse 	PT Mediální výchova Vnímání autora MS Fungování a vliv médií ve společnosti
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<ul style="list-style-type: none"> – slovanské jazyky – jazyky národnostních menšin 	
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba a její jednotky – obohacování slovní zásoby – význam slova 	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> – podstatná jména - skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen – přídavná jména – zájmena - skloňování zájmen týž, tentýž – číslovky – slovesa - slovesný vid, slovesné třídy a vzory – příslovce 	

	<ul style="list-style-type: none"> – předložky – spojky – částice – citoslovce 	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<ul style="list-style-type: none"> – opakování pravopisných pravidel 	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	<ul style="list-style-type: none"> – věta dvojčlenná a jednočlenná, větný ekvivalent – zápor – základní a rozvíjející větné členy – několikanásobný větný člen – znázornění stavby věty jednoduché – věta jednoduchá a souvětí – souvětí souřadné a podřadné 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	<ul style="list-style-type: none"> – epigram – epitaf – povídka – novela 	
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	<ul style="list-style-type: none"> – literatura doby pobělohorské – světová literatura 18. stol. – české národní obrození – romantismus – realismus 	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě	<ul style="list-style-type: none"> – grafická forma básně; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný 	

osvojených znalostí základů literární teorie	<ul style="list-style-type: none"> verš – slovní zásoba – jazyk literárního díla (obrazná pojmenování) – vytváření vlastních textů – vlastní výtvarný doprovod k literárním textům 	
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková stránka jazyka – mnohovýznamovost slov 	

Předmět: Český jazyk		
Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
OBECNÉ ZNALOSTI O ČEŠTINĚ – JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
dokáže zařadit český jazyk do kontextu slovanských jazyků rozeznává přízvuk ve větě a určí vhodné tempo v projevu	<ul style="list-style-type: none"> – obecné výklady o českém jazyce (jazyky slovanské, příbuznost se slovenštinou, jazyky menšinové, původ a vývoj ČJ, rozvrstvení českého jazyka – spisovné a nespisovné útvary a prostředky) – zvuková stránka jazyka a spisovná výslovnost - obecné výklady o českém jazyce 	
TVAROSLOVÍ – JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ovládá všechny slovní druhy určuje kategorie u ohebných slovních druhů skloňuje správně přejatá jména vytvoří spisovné tvary, určí všechny kategorie zná nejužívanější zkratky a	<ul style="list-style-type: none"> – slovní druhy – jména, jejich druhy a tvary – skloňování obecných jmen přejatých – skloňování cizích vlastních jmen – slovesa a jejich tvary – psaní velkých písmen 	

zkratková slova a jejich pravopis		
SKLADBA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<p>pozná větu jednoduchou, rozliší ji od souvětí bezpečně určuje všechny větné členy graficky znázorňuje větnou stavbu využívá větného ekvivalentu v mluveném projevu určuje větu hlavní a druhy vedlejších vět určí významový poměr mezi větami hlavními využije předchozích znalostí ke správnému užití interpunkce</p>	<ul style="list-style-type: none"> – věta jednoduchá – větné členy holé a rozvité – souřadné spojení větných členů – věta jednočlenná a dvojčlenná – větný ekvivalent – souvětí podřadné – souvětí souřadné – druhy vedlejších vět – pravopis syntaktický - interpunkce 	
VYPRAVOVÁNÍ – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<p>postihuje události v časové posloupnosti zaměřuje se na živé a názorné vylíčení neopakovatelných událostí s jejich napínavým průběhem dokáže využít všech známých jazykových prostředků</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vypravování 	
POPIS A CHARAKTERISTIKA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		

<p>rozpozná popis prostý a odborný dokáže vyličit (umělecky popsat) krajinu, oblíbené místo rozpozná charakteristiku přímou a nepřímou a dokáže ji užít</p>	<ul style="list-style-type: none"> – popis předmětu – popis děje, pracovního postupu 	
TISKOPISY A ŽIVOTOPIS – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<p>umí vyplnit tiskopisy i formulář profesního životopisu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – tiskopisy (objednávka, podací lístek apod.) – strukturovaný životopis 	
ÚVAHA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<p>využije dosavadních znalostí a zkušeností – uplatní vlastní názory využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<ul style="list-style-type: none"> – úvaha 	
PROSLOV – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<p>formuluje krátký proslov při určité události v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, neverbálních prostředků</p>	<ul style="list-style-type: none"> – proslov/projev (připravený i nepřipravený), (praktické naslouchání - výchova k empatii, podnět k jednání; věcné naslouchání - soustředěné, aktivní; kritické naslouchání - objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a mimojazykové prostředky; zážitkové naslouchání; zásady kultivovaného projevu, technika 	

komunikace odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu	
PUBLICISTICKÉ ÚTVARY – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
využívá publicistické útvary pro své další vzdělávání rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	<ul style="list-style-type: none"> – zpravodajské útvary (kritické čtení - analytické, hodnotící) – úvahové útvary – přechodné útvary (prožitkové čtení) 	PT Mediální výchova Integrace/ Vnímání autora MS Fungování a vliv médií ve společnost Tvorba MS Práce v realizačním týmu
ČESKÁ A SVĚTOVÁ LITERATURA 1. POLOVINY 20. STOLETÍ – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
poznává krásu českého jazyka, rozšiřuje si slovní zásobu rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	<ul style="list-style-type: none"> – ukázky z nejlepších děl českých spisovatelů 20. století (Čapek, Hašek, Hrabal...) – literatura umělecká a věcná - publicistické žánry, literatura faktu, populárně-naučná literatura 	
SOUČASNÁ ČESKÁ A SVĚTOVÁ LITERATURA – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží	<ul style="list-style-type: none"> – ukázky ze světové literatury – současná česká próza – literární druhy a žánry - typické žánry a jejich představitelé – způsoby interpretace 	

argumenty uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele		
DIVADLO - PÍŠŇOVÉ TEXTY – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	<ul style="list-style-type: none"> – Osvozené divadlo, Voskovec, Werich – Semafor a doba "Zlaté éry české kultury" 	
POEZIE – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	<ul style="list-style-type: none"> – generace počátku 20. století – světoví tvůrci 	
POSTMODERNÍ SVĚT – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
charakterizuje pokrokovost jednotlivých autorů rozšiřuje své poznání o světě a jeho rozmanitosti	<ul style="list-style-type: none"> – svět očima nejvýznamnějších autorů 	
NĚKOLIK TVÁŘÍ OKUPACE – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
popíše a ocení hrdinství obyčejných lidí za války	<ul style="list-style-type: none"> – složitá doba 2. světové války v literatuře 	
ČLOVĚK V POVÁLEČNÉM SVĚTĚ – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
popíše složitost života v poválečné době	<ul style="list-style-type: none"> – - totalitní systém a lidský jedinec – - moderní literatura a poezie 	

5.2.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk ve 3. - 5. ročníku

Vyučovací předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace. Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců v osobním životě i v pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí, prohlubuje vědomí vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Výuka anglického jazyka je na 1. stupni ZŠ dotována 9 hodinami týdně, a to 3 hodinami ve 3., 4. i 5. ročníku. Pokud počet žáků ve třídě přesáhne 24, třída se dělí na dvě skupiny.

Výuka tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější o výuku angličtiny probudit u dětí zájem a vytvořit pozitivní vztah k učení. Abychom toho dosáhli, musí být vyučovací hodiny angličtiny prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Při výuce je třeba pracovat s vhodnými učebnicemi a pomůckami zpracovanými přiměřeně k věku dítěte. Výuka vychází z praktického použití jazyka. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí tohoto věku. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby spojujeme vždy s činnostmi s konkrétním předmětem, obrázkem (s tzv. názorem), a to v každé hodině. To je základem k tomu, aby se anglickému jazyku učil každý žák s chutí a věřil, že bude mít úspěch. Využíváme také zvykových nahrávek, anglických říkanek, písniček a v neposlední řadě programů v počítačové učebně. Součástí výuky anglického jazyka jsou průřezová témata *multikulturní výchova* a *výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*.

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk v 6. - 9. ročníku

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Cílem výuky je prohlubování zájmu o anglický jazyk a vytvoření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení komunikačních dovedností a jejich aktivní využití, získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty, porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznávání kultury vybraných anglicky mluvících zemí,

schopnost vyhledávání informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti anglického jazyka pro osobní i profesní život, vytváření respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Při výuce jsou systematicky rovnoměrně rozvíjeny všechny složky anglického jazyka, tzn. Slovní zásoba, gramatika, běžná a ustálená spojení, fráze, idiomy. Pozornost je věnována výběru a použití vhodných lexikálních struktur ve formálních a neformálních situacích.

Vyučovací předmět má časovou dotaci tři hodiny týdně, v 6. a 9. ročníku to jsou čtyři hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách a jazykových učebnách. Druhý stupeň navazuje na první stupeň, procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje poslechu a popisování jednoduchých dějů. Vyučování anglického jazyka probíhá v návaznosti na český jazyk, zeměpis, dějepis, informatiku, hudební a výtvarnou výchovu. V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizuje průřezové téma multikulturní výchova, které umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Při výuce anglického jazyka je kladen důraz na kompetence komunikativní, sociální a personální a občanské. Je používána kombinace různých druhů tradičních i moderních výukových metod, převážně pak metody, jejichž principem je aktivní, samostatná a tvořivá role žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- motivujeme žáka k zájmu o anglický jazyk, systematicky zvyšujeme jeho vnitřní motivaci
- využíváme pro žáka zajímavé činnosti, hry, písničky, říkanky
- činnostní formou učíme žáka jednoduchá pravidla gramatiky a základní zdvořilostní fráze
- vedeme žáka k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřeně jednoduché texty v anglickém jazyce
- zařazujeme různé metody práce /skupinová práce, rozhovor, .../
- vedeme žáka k aktivní práci s různými zdroji informací
- vedeme žáka ke smysluplnému využití získaných znalostí a dovedností v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme úkoly, které jsou postaveny na problémových situacích, což vede žáka k vnímání problémových situací a k promýšlení způsobu řešení
- zadáváme takové úkoly, aby vytvořily prostor pro individuální a samostatnou práci žáka
- rozvíjíme schopnosti žáka učinit rozhodnutí, obhájit ho a nést za něj zodpovědnost

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme správnou a bezchybnou výslovnost /žáka taktně opravujeme/, abychom zabránili špatným návykům
- s pomocí různých předmětů, obrázků apod. nacvičujeme krátké rozhovory, modelové scénky
- vedeme žáka k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek a názorů, k zapojování se do diskusí
- vedeme žáka k tomu, aby osvojenou slovní zásobu využíval k tvoření otázek a odpovědí
- podporujeme žáka v tom, aby svojí aktivní účastí ve výuce byl schopen komunikovat s využitím poznaných slov a frází
- vedeme k porozumění různým typům textu, obrazových materiálů, gest, zvuků a dalších komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- při výuce využíváme konkrétní situace a problémy, se kterými se žák setkává v běžném životě
- úkoly zadáváme tak, aby na jejich řešení žák spolupracoval s ostatními a pracoval v týmu, rozvíjíme zodpovědnost za týmovou práci
- snažíme se upevňovat mezilidské vztahy na základě vzájemné ohleduplnosti a úcty /zejména prostřednictvím dramatizace a prožívání s výchovným laděním/
- vedeme žáka k odpovědnosti za plnění úkolů, ke schopnosti přijmout pochvalu, ale i kritiku

Kompetence občanské

- nabádáme žáka, aby respektoval představy a vnitřní hodnoty jiných lidí
- vedeme žáka k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu

- učíme žáka, aby si uvědomil odlišnosti jiných kultur a toleroval je /jiná barva pleti, jiná řeč, jiný názor/

Kompetence pracovní

- vyžadujeme, aby se žák naučil bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení a dbal na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- povzbuzujeme žáka k využívání znalostí a zkušeností získaných v jiných vzdělávacích oborech

Kompetence digitální

- motivujeme žáka k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáka k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi
- vedeme žáka k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zvuková a grafická podoba jazyka</u>: základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov; fonetické znaky (pasivně), odlišné hlásky, jejich fonetický přepis pro čtení výslovnosti v učebnici, ve slovníku – <u>slovní zásoba</u>: základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; pozdravy, představování se; zadávání a plnění pokynů; zdvořilé žádosti a odpovědi na ně; otázky a odpovědi týkající se věku, čísla – <u>tematické okruhy</u>: domov, rodina, škola, nábytek, jídlo, oblékání, nákupy, lidské tělo, kalendářní rok (dny v týdnu), zvířata, příroda, 	4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Multikulturalita) 4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Kulturní diference)
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal		
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu,		

zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	<p>počasí, dopravní prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> – <u>mluvnice</u>: základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - věty oznamovací, tázací, rozkazovací (pokyny); slovesa být a mít; vazby There is/There are 	
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu		
přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení		
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		

Předmět: Anglický jazyk Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu s pečlivou výslovností	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zvuková a grafická podoba jazyka</u>: základní výslovnostní návyky procvičované poslechem básniček, písní, pohádek, komiksů; porozumění příběhu a jeho dramatizace; získání určité informace z poslechu 	4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Multikulturalita)
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		

rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu		
MLUVENÍ		
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> – <u>slovní zásoba</u>: základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů-sporty, oblečení, místnosti v domě a nábytek, jídlo, volný čas, kalendářní rok (roční období, měsíce), hudební nástroje, svátky, zvířata, oblečení – <u>mluvnice</u>: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění); přítomný čas prostý a průběhový; sloveso can v rozhovorech o dovednostech; vazby I like/I don't like; popis obrázku pomocí There is/There are; předložky místa pro určování polohy předmětů; otázka Is it a odpovědi Yes, it is./No, it isn't; otázky Have you got...? Has it got...?; otázka What's your favourite ...? 	
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	<ul style="list-style-type: none"> – <u>mluvnice</u>: základní gramatické struktury a typy vět; získávání určité informace z četby; porozumění příběhu a jeho dramatizace – <u>tematické okruhy</u>: domov, rodina, škola, zvířata, sporty, zdraví a nemoc, nábytek a místnosti v domě, dny v týdnu, měsíce, svátky; realie určitých zemí 	
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		
PSANÍ		
napiše krátký text s použitím	– <u>slovní zásoba</u> : základní slovní zásoba v komunikačních situacích	

jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	probíraných tematických okruhů; práce se slovníkem; psaní krátkých textů s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života – <u>tematické okruhy</u> : sporty, místnosti v domě a nábytek, volný čas, jídlo, kalendářní rok, nákupy, oblečení	
--	---	--

Předmět: Anglický jazyk Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	– <u>zvuková a grafická podoba jazyka</u> : základní výslovnostní návyky (rozpoznávání a správná výslovnost hlásek); získávání informací z poslechu; uspořádání děje v příběhu; dokončení vět o příběhu; písničky a říkanky; hraní paměťových her	4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Multikulturalita)
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		3: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (Jsme Evropané)
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu		
MLUVENÍ		
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	– tematické okruhy: kalendářní rok, lidské tělo, volný čas, zvířata, činnosti o dovolené, bydliště a místa v něm, povolání; hodiny	

<p>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<ul style="list-style-type: none"> – mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - slovesa to be, to have, can a další plnovýznamová slovesa v přítomném čase prostém a průběhovém; věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu; předložky místa; vazby There is/There are; hláskování jmen; určování času; denní režim 	
<p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p>		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
<p>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p>	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba: základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; práce se slovníkem; rozlišování různých typů textů (plakát, leták, nápis, sms, e-mail, pohlednice, dopis, ...); vyhledávání konkrétních informací v textu, porozumění hlavní myšlence textu 	
<p>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>		
PSANÍ		
<p>napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p>	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba: základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů; práce se slovníkem – tematické okruhy: kalendářní rok, lidské tělo, volný čas, zvířata, činnosti o dovolené, bydliště a místa v něm, televizní pořady – mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět; psaní textu podle vzoru; vyplnění osobních údajů ve formuláři; psaní krátkých textů s použitím jednoduchých vět a spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života; doplní nebo 	
<p>vyplní osobní údaje do formuláře</p>		

	dopíše pohlednici z prázdnin podle zadání; stručně odpoví na e-mail	
--	---	--

Předmět: Anglický jazyk Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
<p>rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy konverzace, která se týká osvojených témat</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zvuková a grafická podoba jazyka</u>: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace; poslech a porozumění větám, které se týkají školy, školních potřeb, číselných údajů; poslech rozhovorů, písniček 	<p>PT: Multikulturní výchova (Multikulturalita)</p>
MLUVENÍ		
<p>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p>	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba: školní potřeby, barvy, číslovky 1-100, základní zdvořilostní obraty (pozdrav, představení se, informace o věku), místnosti a jejich vybavení, rodina, pojmenovávání činností na obrázku, vyučovací předměty, abeceda, měsíce, data, čas, názvy zemí – tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, sport, kultura, příroda a město, nákupy a móda, pocity a nálady 	

<p>vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka: výslovnost slovní zásoby určené k osvojení – mluvnice: člen neurčitý, množná čísla podstatných jmen, zájmena osobní a přivlastňovací, požívání vazby tam je/tam jsou, slovesa být a mít, předložky místa a času, přídavná jména a jejich pozice ve větě, mluvnický čas přítomný prostý a přítomný průběhový, způsobové sloveso umět/moci, popis vzhledu osoby s použitím sloves být 	
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p>		
<p>vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>mluvnice</u>: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka; čtení a porozumění jednoduchému komiksovému nebo fotografickému příběhu; vyhledávání konkrétních informací (jméno, věk, telefon, koníčky...vrstevníků); 	
<p>PSANÍ</p>		
<p>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka: ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby – mluvnice: jednoduché věty o školních potřebách, o sobě, kamarádech, spolužácích, rodině, o běžném dnu a pocitech během něj; vyplňování 	

osvojovaných témat	osobních údajů do formuláře	
reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
TÉMA		
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zvuková a grafická podoba jazyka</u>: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace 	
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat		
MLUVENÍ		
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zvuková a grafická podoba jazyka</u>: vztah mezi zápisem hlásek a jejich výslovností; intonace ano/ne otázek; znělé a neznělé “th”; výslovnost koncového -ed a stažených forem záporů sloves – <u>slovní zásoba</u>: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - domácí práce, datum, měsíce, slovesa režimu dne, zvířata, způsoby pohybu zvířat, cestování a dopravní prostředky, běžná místa, budovy a věci spojené s cestováním, stravovací návyky (jídlo a nápoje) 	
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		
vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a		

věci ze svého každodenního života	– <u>mluvnice</u> : přítomný čas prostý a průběhový; frekvenční příslovce; řadové číslovky; otázky ano/ne; Wh-otázky; předmětová zájmena; minulý čas slovesa být, pravidelných a nepravidelných sloves; časové výrazy s minulým časem; počitatelná a nepočitatelná podstatná jména; neurčitý člen a neurčitá zájmena; dotazy na množství	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	– <u>mluvnice</u> : rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ; porozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu nebo populárně-naučného textu, obsah děje zahraje; vyhledá informace o minulých událostech v krátkém čteném textu; rozumí hlavním informacím v neformálním textu (v osobním e-mailu)	
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		
PSANÍ		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	– <u>mluvnice</u> : napíše o svém způsobu života, o zvířeti; psaní pohledu nebo doplnění chybějících částí pohledu z prázdnin; popíše postup přípravy jídla	
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat		
reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
TÉMA		

POSLECH S POROZUMĚNÍM		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zvuková a grafická podoba jazyka</u>: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace; porozumění slyšenému popisu počasí, slyšeným otázkám a odpovědím kvízu, obsahu komiksového příběhu, hlavní myšlenky slyšeného rozhovoru spolužáků o tom, co se chystají udělat 	
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojoovaných témat		
MLUVENÍ		
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	<ul style="list-style-type: none"> – <u>mluvnice</u>: stupňování přídavných jmen a porovnávání dvou věcí (as...as); způsobové sloveso have to; vyjádření návrhu; vazba going to pro vyjádření plánované budoucnosti; minulý čas prostý a časové údaje; vyjádření prosby a žádosti; vazba mít rád (like+ing), spojování vět v souvětí; přítomný čas prostý a průběhový; budoucnost s will; vyjádření nabídky a rozhodnutí; moje předpověď (I think..., perhaps); představování, pozvání – <u>slovní zásoba</u>: Velká Británie, USA, světové rekordy, počasí, zeměpisné údaje, volný čas, kultura, moderní technologie, média, životní události, rodina a rodinné vztahy, volný čas, doprava a dopravní prostředky, místa a předložky 	
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojoovaných tématech		
vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	<ul style="list-style-type: none"> – <u>mluvnice</u>: čtení populárně-naučných textů; dramatizace příběhu – <u>zvuková a grafická podoba jazyka</u>: různá výslovnost stejné skupiny hlásek; stejná výslovnost skupiny stejných hlásek; přízvuk slov, vět a ve frázích; rytmus vět; výslovnost specifických hlásek 	
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		

PSANÍ		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	– <u>mluvnice</u> : psaní krátkých úvah na dané téma; zpracovávání projektů na dané téma	
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
TÉMA		
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	– <u>mluvnice</u> : rozpozná v slyšeném textu různé činnosti podle jejich popisu; porozumí hlavním bodům novinové zprávy o přírodní katastrofě; rozumí hlavním myšlenkám slyšených rozhovorů	PT: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Multikulturalita)
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně		
MLUVENÍ		
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních	– <u>slovní zásoba</u> : přírodní katastrofy, země a státy světa, ustálená slovní spojení, domov a bydlení, realie zemí příslušných jazykových oblastí,	

situacích	<p>město Londýn, směry a žádost o vysvětlení cesty (využití mapek) - vedení rozhovoru s kamarádem (ptaní se a odpovídání na cestu), moje dosavadní životní zkušenosti, ambice, škola a školní pravidla, problémy dospívajících, zdraví a nemoci (péče o zdraví), společnost a její problémy, volba povolání</p> <p>– <u>mluvnice</u>: minulý čas průběhový s časovými údaji; srovnávání časů minulého prostého a průběhového; neurčitá zájmena a složené výrazy (somebody, anybody, nothing...); předpřítomný čas prostý a výrazy s ním spojené; modální slovesa muset (must, opisem have to), moci (can), rada (should); frázová slovesa; členy určité a neurčité</p>	
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		
vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	<p>– <u>mluvnice</u>: rozumí obsahu a zápletky čteného krátkého detektivního příběhu a vyhledá v něm specifické informace; porozumí textu populárně-naučného textu; rozlišuje chronologii čteného pohádkového příběhu, vyhledává v textu dílčí děje a konkrétní informace</p> <p>– <u>zvuková a grafická podoba jazyka</u>: přízvuk slova a věty; krátké a dlouhé samohlásky; znělé a neznělé souhlásky; nevyslovované hlásky; intonace slova a oznamovacích vět a otázek; speciální hlásky</p>	
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		
PSANÍ		
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<p>– <u>mluvnice</u>: psaní krátkých úvah o reáliích určitých zemí (Británie, USA) a na téma můj hrdina/moje hrdinka; zpracovávání projektů na dané téma</p>	
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		
reaguje na jednoduché písemné sdělení		

5.2.3 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk (DCJ) Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Německý jazyk je vyučován tak, aby navazoval na výuku anglického a českého jazyka. Vyučovací předmět Německý jazyk je realizován v 8. a 9. postupném ročníku, a to vždy s tříhodinovou dotací.

Cílem výuky je prohlubování zájmu o německý jazyk a vytvoření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení komunikativních dovedností a jejich aktivní využití, získání schopností číst s porozuměním, poznávání kultury německy mluvících zemí, schopnost vyhledávat informace. Při výuce jsou systematicky rovnoměrně rozvíjeny všechny složky německého jazyka tzn. slovní zásoba, gramatika, běžná a ustálená spojení, fráze, idiomy.

Při výuce je používána kombinace různých druhů tradičních i moderních výukových metod. Snahou je dosáhnout maximálního propojení vyučovacího předmětu s praktickým životem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- nabízíme žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého jazyka

Kompetence k řešení problémů

- řešíme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí: nebát se mluvit německy s cizím člověkem, naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- vedeme k porovnávání stavby německého a českého jazyka

Kompetence komunikativní

- vedeme k porozumění jednoduchého sdělení v německém jazyce

- motivujeme k používání jazyka i při nedokonalých znalostech

Kompetence sociální a personální

- navozujeme dostatek situací, které vedou k uvědomování si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí

Kompetence občanské

- získáváme představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnání je s našimi

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- využíváme německého jazyka k získání informací z různých oblastí

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Německý jazyk		
Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	– zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	

<p>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, roční období, dny v týdnu, realie zemí příslušných jazykových oblastí, zvířata, jídlo 	<p>PT: Multikulturní výchova Lidské vztahy Multikulturalita</p>
<p>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p>		
<p>MLUVENÍ</p>		
<p>zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>slovní zásoba</u>: tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, roční období, dny v týdnu, realie zemí příslušných jazykových oblastí, zvířata, jídlo 	
<p>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>mluvnice</u>: časování pravidelných sloves, slovesa sein a haben, slovosled ve větě oznamovací a tázací, zápor nicht, kein, přivlastňovací zájmena mein, dein, sein, ihr, předložka um v časových údajích, člen určitý a neurčitý, předložka am v časových údajích, skloňování podst. jmen ve 3. a 4. pádě, určování času, předložky nach a in u zemí 	
<p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, a podobné otázky pokládá</p>		
<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p>		
<p>rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p>	<ul style="list-style-type: none"> – mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	
<p>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k</p>		

běžným tématům		
rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci		
PSANÍ		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	– slovní zásoba - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	– tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, roční období, dny v týdnu, realie zemí příslušných jazykových oblastí, zvířata, jídlo	
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Předmět: Německý jazyk		
Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	– zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se	– zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	PT: Multikulturní výchova Multikulturalita

osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> – tematické okruhy – povolání, lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, příroda, počasí 	
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat		
MLUVENÍ		
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> – <u>slovní zásoba</u>: tematické okruhy – povolání, lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, příroda, počasí 	
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> – <u>mluvnice</u>: časování některých nepravidelných sloves, předložky se 3. a 4. pádem, časování sloves s odlučitelnou předponou, způsobová slovesa - müssen, dürfen, können, množné číslo, rozkazovací způsob, préteritum sloves sein, haben, předložky se 3. pádem, perfektum některých pravidelných a nepravidelných sloves, stupňování příd. jmen a příslovcí 	
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, a podobné otázky pokládá		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	<ul style="list-style-type: none"> – mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům		
rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména		

pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci		
PSANÍ		
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> – slovní zásoba - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – tematické okruhy – povolání, lidské tělo, zdraví, nákupy, obec, dopravní prostředky, příroda, počasí 	
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, a podobné otázky pokládá		

5.3 Člověk a společnost

5.3.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

DĚJEPIS přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Žákům přináší pohled na nejdůležitější období dějin lidstva i svého národa, přináší mu informace o nejvýznamnějších osobnostech i historických událostech, ovlivňujících život generací minulých a jejich vztah k současnému světu. Zároveň jsou žákům podávány základní informace z dějin kultury, vědy, techniky, způsobu života a náboženství.

Předmět DĚJEPIS je vyučován ve všech ročnících 2. stupně ZŠ s dotací dvě hodiny týdně. Výuka je realizována v kmenových třídách, zpravidla za pomoci frontální a skupinové výuky, podporující samostatnost a spolupráci žáků. V rámci miniprojektů jsou žáci vedeni k samostatnosti při řešení úkolů, schopnosti vyhledat si potřebné údaje a prezentovat výsledky své práce.

Základní snahou je vést žáka k chápání dějin jako komplexního celku událostí, jevů a skutků, které jsou vzájemně propojeny časově i geograficky. Důraz je kladen na žákovu kritické myšlení, schopnost odhalit a definovat příčiny a následky jednotlivých událostí či historických jevů a zároveň pochopit dějinnou souvislost minulosti a současnosti. Žák je veden k tomu, aby ze získaných poznatků dokázal o jednotlivých problémech v rámci svých možností diskutovat, klást otázky, hledat na ně odpovědi, hodnotit dějiny a obhajovat své názory a stanoviska. Tím je žák veden k poznání, že dějiny nejsou pouze definitivně uzavřeným jednotným celkem, ale pohled na dějinné události i osobnosti se může měnit subjektivními činiteli (věk, vzdělání, výchova, náboženství atd.). Žák tedy není pouze reproduktorem cizích názorů (učitel, učebnice), ale snaží se zaujímat k historickým událostem vlastní postoje a stanoviska.

Dalším sledovaným cílem výuky dějepisu je zasadit národní dějiny do celku dějin evropských, respektive světových, a zároveň dokázat tyto národní či nadnárodní dějiny aplikovat v konkrétních příkladech na dějiny místní a regionální. Mezi hlavní cíle výuky patří i formování úcty k vlastnímu národu, jeho dějinám a souběžně rozvíjení respektu k národním i kulturním odlišnostem lidí a skupin. Zdůrazněno je učivo, které žákům pomáhá pochopit dějinnou podmíněnost moderní společnosti a současného vývoje lidstva; společně s dalšími vyučovacími předměty se snaží z žáků vytvářet občany se zásadami demokratického a evropského myšlení.

Spojení dějepisu s aktuálními problémy současného světa je realizováno začleněním průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH, MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA zařazením těchto témat v 7., 8. a 9. ročníku ZŠ.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu dějepis pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k analýze a zobecnění historických faktů
- pomáháme osvojovat si termíny a pojmy s využitím optimální učební strategie
- vedeme k propojování jednotlivých celků historie geografické i časové
- učíme poznatky z dějepisu propojovat i se znalostmi z ostatních předmětů, a tím u žáka vytvářet ucelenější pohled na společenské a kulturní jevy
- podporujeme snahu využívat různé informační zdroje (encyklopedie, internet, odborná literatura atd.)

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k samostatnému řešení problémů a pochopení, že vyřešení problému může zůstat otevřené nebo že na něj může být u každého jedince pohlíženo jinak
- vyvozujeme příčiny a následky historických událostí, řešíme chronologické návaznosti historických dějů v různých částech Evropy/světa
- motivujeme k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, pomáháme je vhodně zpracovávat a třídit
- učíme své názory konfrontovat s jinými zdroji, prezentovat vlastní zdroje informací, svá řešení obhájit a zároveň chybná řešení a závěry upravit
- motivujeme k hledání mezipředmětových vztahů

Kompetence komunikativní

- motivujeme formulovat a vyjádřit srozumitelně a logicky své myšlenky, prezentovat své vlastní práce
- vedeme k naslouchání druhým, reagování na ně, diskutování s nimi a účinné práci ve skupině
- využíváme práci s textem (učebnice, encyklopedie, odborný text), zvukovým a obrazovým záznamem, mapou, rozvíjíme schopnost vybrat z nich potřebné informace a dále s nimi pracovat

Kompetence sociální a personální

- pomáháme aktivně se zapojovat do práce menší skupiny i celé třídy, chápat odpovědnost za svoji práci pro celou skupinu
- pomáháme chápat důležitost efektivní spolupráce s druhými při řešení úkolu
- vedeme k respektování názorů, jednání i chování jiných, vedeme k schopnosti vybrat z nich prospěšné pro sebe
- motivujeme být zdravě sebevědomý
- vedeme ke schopnosti hodnotit svou vlastní práci i práci ostatních

Kompetence občanské

- motivujeme respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich hodnot, být schopen se vcítit do situace druhých, z hlediska historie si uvědomovat nutnost postavit se proti násilí a nutnost bojovat proti němu
- budujeme respekt ke kulturním tradicím a historickému dědictví
- poznáváme, že pojem občan není samozřejmostí ve všech obdobích historie, že bylo nutno si práva vybojovat, tím si dokážeme svých práv, ale i povinností více vážit

Kompetence pracovní

- využíváme znalosti a zkušenosti získané v hodinách dějepisu pro svůj budoucí rozvoj, své přípravy na budoucnost a další vzdělávání
- rozvíjíme schopnost pracovat sám, dokázat se zapojit do práce ve dvojici, v menší skupině i do práce celé třídy
- dodržujeme vymezená pravidla, plníme povinnosti a závazky

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek souvisejících s probíraným učivem
- vedeme žáky k vyhledávání informací z více zdrojů, kompilování daných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů a zdrojů

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Dějepis		
Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČLOVĚK V DĚJINÁCH		
<p>uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</p> <p>uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p> <p>orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny – historický čas a prostor 	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI		
<p>charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</p> <p>objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> – člověk a lidská společnost v pravěku 	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY		
<p>rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých</p>	<ul style="list-style-type: none"> – nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz – antické Řecko a Řím 	

zemědělských civilizací	– střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví		
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství		
porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		

Předmět: Dějepis		
Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA		
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	<ul style="list-style-type: none"> – nový etnický obraz Evropy – utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj – islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) – Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě – křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy – struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev – kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost 	PT: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech		
vymezí úlohu křesťanství a víry		

<p>v životě středověkého člověka a konflikty mezi světskou a církevní mocí</p>		
<p>ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p>		
<p>OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY</p>		
<p>vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve</p>	<ul style="list-style-type: none"> – renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou – zámořské objevy a počátky dobývání světa – český stát a velmoci v 15.–17. století 	
<p>vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p>		
<p>popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p>		
<p>objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p>		
<p>objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p>		
<p>rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</p>		

Předmět: Dějepis		
Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY		
<p>objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> <p>objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p> <p>rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</p>	<ul style="list-style-type: none"> – český stát a velmoci v 17.–18. století – barokní kultura a osvícenství 	<p>PT MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kulturní diference</p>
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI		
<p>vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p> <p>objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA – industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka – národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa – revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů – politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva 	

<p>porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p>	<ul style="list-style-type: none"> – kulturní rozrůzněnost doby – konflikty mezi velmocemi, kolonialismus 	
<p>vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií</p>		
MODERNÍ DOBA		
<p>na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p>	<ul style="list-style-type: none"> – první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky 	

<p>Předmět: Dějepis Ročník: 9.</p>		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
MODERNÍ DOBA		
<p>na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p>	<ul style="list-style-type: none"> – první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky – nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářskopolitický vývoj, sociální a národnostní problémy 	
<p>rozpozná klady a nedostatky</p>		

<p>demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět – druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	
<p>na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p>		
<p>zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p>		
<p>ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT</p>		
<p>vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p>	<ul style="list-style-type: none"> – studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření 	<p>PT VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané</p>
<p>vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) – vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky 	
<p>posoudí postavení rozvojových zemí</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět 	

prokáže základní orientaci v problémech současného světa	<ul style="list-style-type: none"> – problémy současnosti – věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava 	
---	---	--

5.3.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost vzdělávacího oboru Výchova k občanství v RVP ZV. Ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví integruje část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Realizovány jsou též vybrané okruhy všech průřezových témat.

Časové vymezení předmětu je strukturováno takto: 6. ročník - 1 hodina; 7. ročník - 2 hodiny; 8. ročník - 1 hodina; 9. ročník - 1 hodina týdně.

Výuka je organizována v klasických třídách za využití jak vyučování frontálního, tak skupinové práce. Důraz je kladen především na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i výuka, v níž je upřednostňováno aktivní zapojení žáků do vyučovacího procesu formou diskuse, sdělování vlastních pohledů, názorů či zkušeností s danými tématy v běžném životě, navozování různých životních situací, na nichž se žáci seznamují s možnostmi, jak reagovat na určité jevy, které by je v životě mohly zaskočit. Výuka směřuje především k tomu, aby žák chápal, co to znamená "býti občanem" v demokratickém státě. Jak by se takový občan měl chovat (vztahy mezi lidmi, úcta k druhým, tolerance, morálka,...), co by měl vědět o demokratickém uspořádání naší země, o orgánech státu, dělbě moci, o svých právech, ale i povinnostech. Zároveň je třeba, aby byl schopen komunikovat s úřady, orientoval se v otázkách týkajících se práva (rodinného, pracovního atd.). Dále je nutné porozumět propojení celého světa ekonomicky, politicky, kulturně. Přispívá k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování v rizikových situacích a při mimořádných událostech. Rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému kulturnímu okruhu, včetně kolektivní obrany. Zároveň však porozumět specifikům regionálním - život, tradice, instituce v rámci obce, města.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Občanská výchova pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- navazujeme na ostatní předměty zadáváním úkolů jednotlivcům nebo skupinám, ty pak společně vyhodnocujeme, tím vedeme žáka k vytváření schopnosti propojovat informace, získávat nové poznatky
- využíváme různých informačních zdrojů, a tak rozvíjíme schopnost žáka pracovat s různými druhy informací a ty pak využít v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme témata pro skupinovou práci, přičemž naplnit obsah tématu znamená pro žáka nalézt nástroje, umět kriticky posoudit, ptát se po příčinách problému a pokusit se je vyřešit či alespoň řešení naznačit

Kompetence komunikativní

- pracujeme s žáky ve skupinách, z pozice jakéhosi moderátora či supervizora, organizátora práce je vedeme k výstižnému, jasnému a srozumitelnému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

- využíváme komunikativní dovednosti žáka při práci ve skupině, vedeme žáka k uvědomění si, že je nutné v životě spolupracovat s druhými, tak žák poznává lépe druhé, ale potažmo i sám sebe

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu při plnění zadaných úloh, ke sledování aktuálního dění v zemi v kontextu Evropy, témata vybíráme adekvátně věku (kultura, sport, manipulace s informací ze strany médií, legislativa obce, kraje). Obhájí své právo na názor, ale dokáže respektovat i názory druhých
- ukazujeme žákům rozličné kulturní hodnoty, duchovní hodnoty a tradice

Kompetence pracovní

- důslednou kontrolou a osobním vzorem přístupu k práci vedeme žáky k zodpovědnosti a získávání pracovních návyků

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek souvisejících s probíraným učivem

- vedeme žáky k vyhledávání informací z více zdrojů, kompilování daných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Občanská výchova		
Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	<ul style="list-style-type: none"> – naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život – naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku – naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny – lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti 	PT VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu		
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ, RODINA		
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	<ul style="list-style-type: none"> – vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství – vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek 	
vysvětlí role členů komunity a		

<p>uvede příklady pozitivního i negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví</p>		
<p>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</p>		
<p>objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p>	<p>– podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p>	<p>PT MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita</p>
<p>posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p>		
<p>VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p>		
<p>projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>– dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p>	

Předmět: Občanská výchova
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
<p>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti – zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování – kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace 	<p>PT MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>PT MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ		
<p>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p> <p>sestaví jednoduchý rozpočet</p>	<ul style="list-style-type: none"> – majetek, vlastnictví - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví – peníze - formy placení 	

<p>domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> – hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní 	
<p>na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p>		
<p>uvede a porovná nejobvyklejší způsob nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p>		
<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p>		
<p>rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu – státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly – principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus; význam a formy voleb do zastupitelstev 	<p>PT VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády</p>
<p>vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických</p>		

státech a uveďte příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		a způsobu rozhodování
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů		
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná		
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ I		
uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none"> – ochrana člověka za mimořádných situací - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnosti po mimořádné události, prevence vzniku mimořádné události 	

Předmět: Občanská výchova		
Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČLOVĚK JAKO JEDINEC		
<p>kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí – osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji 	

sebedůvěru		
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ		
<p>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p>	<ul style="list-style-type: none"> – principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu – banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků 	
<p>na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na tvorbu peněz</p>		
<p>rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu</p>		
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO		
<p>přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p>	<ul style="list-style-type: none"> – lidská práva - rozbor Listiny základních práv a svobod, základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace 	

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

<p>uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním alkoholu a tabáku a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<ul style="list-style-type: none"> – auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí zaměřené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, dopink ve sportu) – skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci – manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt – bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení – stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti 	<p>PT - MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora MS, Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<p>vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>		

<p>Předmět: Občanská výchova Ročník: 9.</p>		
<p align="center">Výstupy</p>	<p align="center">Učivo</p>	<p align="center">Poznámky, integrace</p>
<p align="center">ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p>		
<p>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství rozpozná protiprávní jednání,</p>	<ul style="list-style-type: none"> – právní řád ČR - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů 	

rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	<ul style="list-style-type: none"> – protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví – právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady – rodinné právo – právní aspekty manželství – Ústava ČR 	
uvede příklady některých smluv, upravujících občanskoprávní vztahy - koupě, oprava či pronájem věci		
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování		
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů		
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT		
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	<ul style="list-style-type: none"> – evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR – globalizace - projevy, významné globální problémy 	PT - VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

objasní souvislosti globálních a lokálních problémů		
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ		
<p>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity – seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování, dopad vlastního chování – psychohygienu – v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog , efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování 	<p>PT - OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj</p>

5.4 Člověk a zdraví

5.4.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obor Tělesná výchova pro 1.-5.ročník má časovou dotaci 2 hodiny týdně v každém ročníku, ve 2. a 3. ročníku je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, neboť ve 2. a 3. ročníku je součástí výuky výcvik plavání.

Tělesná výchova je součástí komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví.

Směřuje k poznávání vlastních pohybových činností, rozvíjí tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Důležitý je žákův prožitek z pohybu.

Nedílnou součástí TV jsou i kolektivní a speciální vyrovnávací cvičení pro žáky se zdravotním oslabením.

Vyučovací předmět na 2.stupni: Tělesná výchova

Vyučovací předmět Tělesná výchova vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a oboru Tělesná výchova z RVP ZV. Tělesná výchova je součástí komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví. Součástí Tělesné výchovy je i zdravotní tělesná výchova (ZTV), kdy speciální vyrovnávací cvičení jsou podle potřeby využívána v hodinách TV pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností kontraindikovaných jejich oslabením.

TV přináší podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví. TV směřuje dále k tomu, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu svého zdraví, způsob jeho ochrany, aby rozeznali rizika ohrožující zdraví. TV vede k osvojování zásad zdravého životního stylu a účelného chování při rizikových situacích a mimořádných událostech. TV přispívá k poznávání vlastních dovedností, rozvíjí tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své

zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. V TV je důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka.

Cílem je na základě radosti z pohybu si osvojovat pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, rozvíjet schopnosti komunikace a navazovat dobré vztahy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek a učí je být za ně odpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Součástí TV je i zdravotní TV – speciální vyrovnávací cvičení jsou využívána pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností kontraindikovaných jejich oslabení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných požitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.

- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

- 6. ročník: 2 hodiny, součástí výuky je bruslení
- 7. ročník: 2 hodiny, součástí výuky je bruslení a týdenní lyžařský kurz
- 8. ročník: 2 hodiny, součástí výuky jsou sportovní hry, netradiční sportovní a pohybové hry
- 9. ročník: 2 hodiny, součástí výuky je bruslení (hokej, základy krasobruslení, hry na ledě)

Organizační vymezení předmětu:

V běžných hodinách výuka probíhá odděleně pro dívky a hochy nebo koedukovaně. Projekty jsou realizovány pro celou třídu.

Formy realizace předmětu: vyučovací hodina, projekt, beseda, diskuse, prožitková lekce, závod, soutěž, turnaj, kurz.

Místa realizace: tělocvična, venkovní hřiště a atletický ovál s doskočištěm, bazén, přírodní prostředí, zimní stadión.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- vedeme žáka k orientaci v základních otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví a průceschopnost člověka, k osvojování nových pojmů
- podněcujeme žáka k zjišťování ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti a k využívání těchto poznatků při začleňování pohybu do denního režimu
- vedeme žáka k osvojování nových pohybových dovedností, kultivaci pohybového projevu a správnému držení těla

Kompetence k řešení problémů

- přispíváme k uplatňování osvojených pohybových dovedností žáka v různém prostředí a s různými účinky
- pěstujeme u žáka nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků
- vedeme žáka k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů a jako předpoklad pro vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám

Kompetence komunikativní

- přispíváme ke spolupráci, tvořivosti, překonávání zábran, objektivnosti a rychlém rozhodování
- budujeme žákovu potřebu naslouchat druhým, porozumět jim, vhodně reagovat
- rozvíjíme žákovy organizační schopnosti

Kompetence sociální a personální

- nabádáme žáka ke spolupráci a práci v týmu, k poznávání a přijetí rozličných sociálních rolí
- přispíváme k žákovu uvědomování si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a jejich využití pro hodnotné pohybové využití i přátelské mezosobní vztahy
- přispíváme k využívání a rozvoji žákových komunikativních dovedností

Kompetence občanské

- nabádáme žáka k respektování představ a vnitřních hodnot druhých lidí a budují empatii
- dáváme žákovi prostor k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

- směřujeme žáka k tomu, aby zvládal základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti
- povzbuzujeme žáka k využívání znalostí a pohybových dovedností v zájmu vlastního rozvoje

- vedeme žáka k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků a péči o ochranu svého zdraví i zdraví druhých

Kompetence digitální

- seznamujeme žáka s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáka k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáka k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií
- umožňujeme žákovi využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáka k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vedeme žáka k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<ul style="list-style-type: none"> – <u>význam pohybu pro zdraví</u>: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – <u>rozvoj různých forem rychlosti, pohyblivosti, koordinace pohybu</u>: cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti 	

	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zdravotně zaměřené činnosti</u>: správné držení těla; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití – <u>příprava organismu</u>: příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení 	
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hygiena při TV</u>: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity – <u>bezpečnost při pohybových činnostech</u>: organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV 	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pohybové hry</u>: s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení a pohybová tvořivost – <u>základy gymnastiky</u>: průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti – <u>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</u>: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance – <u>průpravné úpoly</u>: přetahy a přetlaky – <u>základy atletiky</u>: rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem – <u>základy sportovních her</u>: manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry – <u>turistika a pobyt v přírodě</u>: přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody 	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci	<ul style="list-style-type: none"> – <u>komunikace v TV</u>: základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály – <u>organizace při TV</u>: základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí 	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</u>: her, závodů, soutěží 	

Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<ul style="list-style-type: none"> – <u>význam pohybu pro zdraví</u>: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – <u>rozvoj různých forem rychlosti, pohyblivosti, koordinace pohybu</u>: cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti – <u>zdravotně zaměřené činnosti</u>: správné držení těla; správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití – <u>příprava organismu</u>: příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení 	
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hygienu při TV</u>: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity – <u>bezpečnost při pohybových činnostech</u>: organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v 	

	podmínkách TV	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pohybové hry</u>: s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení a pohybová tvořivost – <u>základy gymnastiky</u>: průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti – <u>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</u>: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance – <u>průpravné úpoly</u>: přetahy a přetlaky – <u>základy atletiky</u>: rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem – <u>základy sportovních her</u>: manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů – <u>turistika a pobyt v přírodě</u>: přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody 	
adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> – <u>plavání (základní plavecká výuka)</u>: hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti 	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a	<ul style="list-style-type: none"> – <u>plavání</u>: jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	

bezpečnosti		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci	<ul style="list-style-type: none"> – <u>komunikace v TV</u>: základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály – <u>organizace při TV</u>: základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí 	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</u>: her, závodů, soutěží – <u>zásady jednání a chování</u>: fair play, olympijské ideály a symboly – <u>měření a posuzování pohybových dovedností</u>: měření výkonů, základní pohybové testy – zdroje informací o pohybových činnostech 	

Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<ul style="list-style-type: none"> – význam pohybu pro zdraví: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – <u>rozvoj různých forem rychlosti, pohyblivosti, koordinace pohybu</u>: cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti – <u>zdravotně zaměřené činnosti</u>: správné držení těla; správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití – <u>příprava organismu</u>: příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení 	
uplatňuje hlavní zásady hygieny	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hygiena při TV</u>: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, 	

<p>a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p>	<p>vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> – <u>bezpečnost při pohybových činnostech</u>: organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV 	
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p>		
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pohybové hry</u>: s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení a pohybová tvořivost – <u>základy gymnastiky</u>: průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti – <u>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</u>: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance – <u>průpravné úpoly</u>: přetahy a přetlaky – <u>základy atletiky</u>: rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem – <u>základy sportovních her</u>: manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů – <u>turistika a pobyt v přírodě</u>: přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody 	
<p>adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>plavání (základní plavecká výuka)</u>: hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti 	

plavecké dovednosti		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	<ul style="list-style-type: none"> – <u>plavání</u>: jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci	<ul style="list-style-type: none"> – <u>komunikace v TV</u>: základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály – <u>organizace při TV</u>: základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí 	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</u>: her, závodů, soutěží – <u>zásady jednání a chování</u>: fair play, olympijské ideály a symboly – <u>měření a posuzování pohybových dovedností</u>: měření výkonů, základní pohybové testy – zdroje informací o pohybových činnostech 	

Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli	<ul style="list-style-type: none"> – <u>význam pohybu pro zdraví</u>: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – <u>rozvoj různých forem rychlosti, pohyblivosti, koordinace pohybu</u>: cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti 	

po zlepšení úrovně své zdatnosti		
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	<ul style="list-style-type: none"> – <u>příprava organismu</u>: příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení – <u>zdravotně zaměřené činnosti</u>: správné držení těla; správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití 	
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hygiena při TV</u>: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity – <u>bezpečnost při pohybových činnostech</u>: organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV 	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	<ul style="list-style-type: none"> – <u>základy sportovních her</u>: manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů – <u>pohybové hry</u>: s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení a pohybová tvořivost 	
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> – <u>základy gymnastiky</u>: průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti – <u>základy atletiky</u>: rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem – <u>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</u>: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance 	

	– <u>průpravné úpoly</u> : přetahy a přetlaky	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	– <u>zásady jednání a chování</u> : fair play, olympijské ideály a symboly – <u>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</u> : her, závodů, soutěží	
zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	– <u>organizace při TV</u> : základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	
užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	– <u>kommunikace v TV</u> : základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	– <u>měření a posuzování pohybových dovedností</u> : měření výkonů, základní pohybové testy	
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě svého bydliště, samostatně získá potřebné informace	– zdroje informací o pohybových činnostech	

Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	<ul style="list-style-type: none"> – <u>význam pohybu pro zdraví</u>: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – <u>rozvoj různých forem rychlosti, pohyblivosti, koordinace pohybu</u>: cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti 	
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	<ul style="list-style-type: none"> – <u>příprava organismu</u>: příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení – <u>zdravotně zaměřené činnosti</u>: správné držení těla; správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití 	
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hygiena při TV</u>: hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity – <u>bezpečnost při pohybových činnostech</u>: organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV 	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pohybové hry</u>: s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení a pohybová tvořivost – <u>základy sportovních her</u>: manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených 	

	pravidel minisportů	
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> – <u>základy gymnastiky</u>: průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti – <u>základy atletiky</u>: rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem – <u>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</u>: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance – <u>průpravné úpoly</u>: přetahy a přetlaky 	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	<ul style="list-style-type: none"> – <u>zásady jednání a chování</u>: fair play, olympijské ideály a symboly – <u>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</u>: her, závodů, soutěží 	
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy	<ul style="list-style-type: none"> – <u>organizace při TV</u>: základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí 	
užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	<ul style="list-style-type: none"> – <u>komunikace v TV</u>: základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály 	
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	<ul style="list-style-type: none"> – <u>měření a posuzování pohybových dovedností</u>: měření výkonů, základní pohybové testy 	

orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě svého bydliště, samostatně získá potřebné informace	– zdroje informací o pohybových činnostech	

Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ A PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	<ul style="list-style-type: none"> – význam pohybu pro zdraví: rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců, zdravotně orientovaná zdatnost (ZOZ) – kondiční programy..., prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí – zdravotně zaměřená cvičení – komunikace v TV – tělocvičné názvosloví činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, grafický zápis pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech 	
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly		
odmítá drogy a jiné škodlivé látky jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu		

vzhledem k údajům o znečištění ovzduší		
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence a později i rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů a uživatele internetu		
je schopen se dohodnout na spolupráci a taktice a dodržuje ji		
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí – hráče, diváka, rozhodčího, organizátora		
ATLETIKA		
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	– průpravná atletická abeceda, startování z bloků, skok daleký	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti		
žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		
	ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA, ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji	– rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením	

<p>ve shodě s hlavní činností- zatěžovanými svaly</p>	<ul style="list-style-type: none"> – druhy oslabení, jejich příčiny a důsledky – prevence a korekce oslabení, denní režim, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení – kontraindikace oslabení 	
<p>zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením</p>		
<p>uplatňuje vytrvalost při korekci zdravotních oslabení, aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací oslabení</p>		
<p>KONDIČNÍ CVIČENÍ, GYMNASTIKA</p>		
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> – průpravná kondiční, koordinační a estetická cvičení – gymnastika – akrobacie a přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí 	
<p>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti</p>		
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p>		
<p>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<ul style="list-style-type: none"> – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení – rytmická a kondiční cvičení s hudbou – kondiční formy cvičení 	
<p>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými</p>		

svaly		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ, ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ		
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	<ul style="list-style-type: none"> – hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech- v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného – přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla 	
zná a je schopen uplatnit zásady pro přežití v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> – zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech 	

Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
Atletika		
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	<ul style="list-style-type: none"> – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze; v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky; do výšky, hod míčkem 	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti		
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		
Pohybové hry, gymnastika		
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné	<ul style="list-style-type: none"> – pohybové hry s různým zaměřením; netradiční hry a aktivity – pravidla osvojovaných pohybových činností - her závodů, soutěží 	

<p>soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>	<p>– gymnastika-akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí</p>	
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p>		
<p>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti</p>		
<p>LYŽOVÁNÍ, SNOWBOARDING, TECHNIKA LYŽOVÁNÍ</p>		
<p>uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<p>– běžecké lyžování-klasika, lyžařská turistika – sjezdové lyžování, jízda na vleku – základy snowboardingu, jízda na vleku, bezpečnost pohybu v zimní krajině, bruslení podle podmínek</p>	
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p>		
<p>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>		
<p>SPORTOVNÍ HRY</p>		
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje</p>	<p>– herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel: vybíjená, odbíjená, košíková, fotbal, házená</p>	

ve hře, při rekreačních činnostech		
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		
ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ S HUDBOU A RYTMICKÝM DOPROVODEM		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	– základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, tance, aerobik	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		

Předmět: Tělesná výchova		
Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
Atletika		
<p>samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly</p> <p>je schopen zpracovat naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p> <p>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zdokonalování v technice běhu, vytrvalost trénujeme v delších blocích, skok do dálky (závěsná technika) – technika skoku do výšky, hod míčkem, – historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta, pravidla her, soutěží – měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocení organizace pohybových činností 	

soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		
Turistika a pobyt v přírodě – cyklistika; činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a podporující pohybové učení		
je schopen uplatnit zásady pro přežití v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce – sportovní výstroj a výzbroj - výběr a ošetřování 	
Zdravotní tělesná výchova, gymnastika		
dokáže uplatňovat odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	<ul style="list-style-type: none"> – činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení - zákl. druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky – poruchy funkce svalových skupin, poruchy páteře – oslabení podpůrně pohybového systému 	
aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti		
Míčové hry – sportovní hry, činnosti podporující pohybové učení		
je schopen užívat osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	<ul style="list-style-type: none"> – komunikace v TV, pravidla her, závodů, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, historie a současnost sportu – organizace prostoru a pohybových činností – sportovní hry – volejbal, kopaná, košíková, házená, softball, herní kombinace a systémy 	
posoudí provedení osvojované		

<p>pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>– pohybové hry - netradiční pohybové hry a aktivity</p>	
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži při rekreačních činnostech sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>		
<p>naplňuje olympijské myšlenky ve školních podmínkách</p>		
<p>dohodne se na spolupráci i na jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p>		

<p>Předmět: Tělesná výchova Ročník: 9.</p>		
<p>Výstupy</p>	<p>Učivo</p>	<p>Poznámky, integrace</p>
<p>ÚPOLY</p>		

<p>dokáže posoudit provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozvíjení základu sebeobrany, základy aikido, judo, karate – šplh na tyči, na laně 	
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p>		
<p>ATLETIKA</p>		
<p>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rychlý běh, vytrvalý běh, běh v terénu na čas, orientační běh, přespolní běh, technika skoku, technika hodů, vrh koulí 	
<p>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti</p>		
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p>		
<p>Nové trendy cvičení, zdravotní tělesná výchova</p>		
<p>dokáže organizovat jednoduchou rozcvičku na začátku hodiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> – speciální cvičení-uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech – rozvíjení a seznámení s novými formami cvičení – prohloubení znalosti strečinku 	
<p>uplatňuje odpovídající</p>		

<p>vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení, zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p>	<ul style="list-style-type: none"> – druhy oslabení, jejich důsledky, příčiny; speciální cvičení 	
SPORTOVNÍ HRY		
<p>dokáže zorganizovat i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zručnost s volejbalovým míčem, basketbalovým míčem, házenkářským míčem, kopaná, nohejbal, softball – pravidla všech míčových her 	
<p>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti</p>		
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p>		
GYMNASTIKA		
<p>chápe důslednost cvičení, ovládá jednoduchou rozcvičku</p>	<ul style="list-style-type: none"> – strečink, akrobacie, přeskoky, hrazda, kruhy, kladina 	
<p>ovládá u akrobatické řady ohebnosti a rovnovážné prvky</p>		
<p>ovládá u akrobatické řady ohebnosti a rovnovážné prvky</p>		
<p>ovládá strečink a na konci každé</p>		

hodiny je schopen ho samostatně provést		
--	--	--

5.5 Informatika

5.5.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Informatika pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- učíme žáka pracovat s obecně užívanými pojmy z informatiky, které se postupně dozvídá při výuce-poznává jiný způsob učení a ověřování svých vědomostí
- vedeme žáka k vyhledávání a zpracovávání informace na internetu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáka k porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů a tím dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- učíme žáka při zpracování úloh a projektů tvořivému přístupu k jejich řešení
- učíme žáka chápat, že se v životě při práci s informačními a komunikačními technologiemi bude často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- učíme žáka svoje řešení obhájit

Kompetence komunikativní

- učíme žáka formulovat svůj požadavek
- vedeme žáka k používání pro komunikaci na dálku vhodné technologie
- vedeme žáka při komunikaci dodržovat vžitá konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka spolupráci ve skupině, spoluvytváření pravidel práce v týmu a práce v týmu
- podporujeme žáka v upevňování dobrých vztahů v týmu

Kompetence občanské

- vedeme žáka k zaujímání odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- žáka vedeme k respektování práv k duševnímu vlastnictví

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k dodržování vymezených pravidel, adaptaci na nové nebo změněné pracovní podmínky
- učíme žáka dodržování bezpečnosti a hygieně při práci, ochraně životního prostředí, ochraně kulturních a společenských hodnot
- vedeme žáka k využití znalostí a zkušeností získaných při výuce informatiky v zájmu jeho rozvoje a přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

- zapojujeme žáka do společnosti prostřednictvím online aktivit, vyhledávání příležitostí k osobnímu rozvoji a zvyšování kvalifikace prostřednictvím digitálních technologií a současně průběžnému rozvíjení schopnosti využívat nové digitální technologie a aktuální digitální prostředí
- učíme žáka vytvářet obsah v různých formátech s využitím různých digitálních médií

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Informatika		
Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	<ul style="list-style-type: none">– <u>hardware a software</u>: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací, ovládání myši a ovladačů; kreslení čar, vybarvování; kreslení bitmapových obrázků; ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom); psaní slov na klávesnici; editace textu; uložení dat (ukládání práce do souboru); otevírání souborů; přehrávání zvuku; příkazy a program; využití digitálních technologií v různých oborech; počítačová data, práce se soubory– <u>počítačové sítě</u>: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat; úložiště, mazání dat, koš– <u>bezpečnost</u>: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla; ergonomie; ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele; technické problémy a přístupy k jejich řešení; bezpečný internet	
propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí		
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi		
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
uvede příklady dat, která ho	<ul style="list-style-type: none">– <u>data, informace</u>: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a	

obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	<p>záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů</p> <ul style="list-style-type: none"> – <u>kódování a přenos dat</u>: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochrana informace; pixel, rastr, rozlišení, tvary, skládání obrazce – <u>modelování</u>: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka 	
popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji		
vyčte informace z daného modelu		
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	<ul style="list-style-type: none"> – <u>řešení problému krokováním</u>: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci – <u>programování</u>: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu a oživení robota, ovládání světelného výstupu, ovládání motoru, opakování příkazů, ovládání klávesnicí – události, ovládání pomocí senzoru – <u>kontrola řešení</u>: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem 	
popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení		
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy		
ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu		

Předmět: Informatika		
Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
<p>uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>data, informace</u>: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů; graf, hledání cesty – <u>kódování a přenos dat</u>: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam; sdílení, přenos a ochrana informace; pixel, rastr, rozlišení, tvary, skládání obrazce – <u>modelování</u>: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka 	<p>3: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (Evropa a svět nás zajímá) 6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Tvorba mediálního sdělení)</p>
<p>popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</p>		
<p>vyčte informace z daného modelu</p>		
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
<p>v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>systémy</u>: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi – <u>práce se strukturovanými daty</u>: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu, doplňování tabulky a datových řad; kritéria kontroly dat, vizualizace dat v grafu, systém, struktura, prvky, vztahy 	
<p>pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</p>		
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
<p>sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>řešení problému krokováním</u>: příkazy a jejich spojování, opakování příkazů, pohyb a razítkování; různé algoritmy vedoucí ke stejnému cíli – <u>programování</u>: vlastní bloky a jejich vytváření, kombinace procedur, kreslení čar, pevný počet opakování, ladění, hledání chyb, změna vlastností postavy pomocí příkazu, náhodné hodnoty, ovládání pohybu postav, násobné postavy a souběžné reakce, modifikace programu, animace střídáním obrázků, spouštění pomocí událostí, vysílání zpráv 	
<p>popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p>		
<p>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se</p>		

vzory, používá opakování a připravené podprogramy	mezi postavami, čtení programů, programovací projekt – <u>kontrola řešení</u> : porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	
ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu		
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	– <u>počítačové sítě</u> : propojení technologií, internet, úložiště, sdílení dat, mazání dat, koš, technické problémy a přístupy k jejich řešení – <u>bezpečnost</u> : pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla, rizika online komunikace	
propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí		
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi		

Předmět: Informatika a výpočetní technika		
Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ		
navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Kódování a přenos dat - různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity: <ul style="list-style-type: none"> – Přenos informací, standardizované kódy v praxi – Znakové sady, kódování a dekodování textu – Přenos dat, symetrická šifra, použití šifer pro kódování a dekodování textu – Identifikace barev, barevný model, kódování barev v obrázcích 	

	<ul style="list-style-type: none"> – Vektorová grafika, kódování a rozklad obrazu pomocí geometrických tvarů – Zjednodušení zápisu, kontrolní součet – Binární kód, logické A a NEBO 	
PRÁCE S DATY		
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Data, informace - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat: <ul style="list-style-type: none"> – Data v grafu a tabulce, hledání chyb v tabulkách a grafech – Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce, tvorba a kontrola funkčnosti – Kontrola hodnot v tabulce – Filtrování, řazení a třídění dat, návrh tabulky – Porovnání dat v tabulce a grafu, interpretace dat z různých zdrojů – Řešení problémů s daty 	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Informační systémy - informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti: <ul style="list-style-type: none"> – Školní informační systémy – popis funkce – Role uživatelů – Uživatelské činnosti – Oprávnění uživatelů 	
PROGRAMOVÁNÍ		
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	Algoritmizace - dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu Programování - nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly Kontrola - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou	

<p>vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p>	<p>výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sestavení programu, zásady čitelnosti a přehlednosti – Testování a ladění programu – Sekvenční programy – Cykly s pevným počtem opakování – Vlastní bloky, podprogramy 	
<p>v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p>		
<p>ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>		

<p>Předmět: Informatika a výpočetní technika Ročník: 7.</p>		
<p>Výstupy</p>	<p>Učivo</p>	<p>Poznámky, integrace</p>
<p style="text-align: center;">PROGRAMOVÁNÍ</p>		
<p>po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p>	<p>Programování - nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné Kontrola - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p>	

<p>vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p>	<p>Podmínky, postavy a události</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opakování s podmínkou – Události, vstupy – Objekty a komunikace mezi nimi <p>Větvení, parametry a proměnné</p> <ul style="list-style-type: none"> – Větvení programu, rozhodování – Grafický výstup, souřadnice – Podprogramy s parametry – Proměnné 		
<p>v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p>			
<p>ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>			
<p>MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT</p>			
<p>vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p>	<p>Modelování - schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Standardizovaná schémata a modely – Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu – Orientované grafy, automaty – Modely, paralelní činnost 		
<p>zhodnotí, zda jsou v modelu</p>			

všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji		
POČÍTAČE		
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	<p>Hardware a software - pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka</p> <p>Řešení technických problémů - postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení</p> <ul style="list-style-type: none"> – Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému – Správa souborů, struktura složek – Instalace aplikací, aktualizace – Fungování a služby internetu – Princip e-mailu – Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa – Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) 	
vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky		
poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače		
dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení		

Předmět: Informatika a výpočetní technika		
Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PROGRAMOVÁNÍ ROBOTICKÉ STAVEBNICE		
rozdělí problém na jednotlivě	Programování - nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný	

<p>řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p>	<p>programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné</p>	
<p>vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p>	<p>Kontrola - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p> <p>Tvorba digitálního obsahu - tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora</p>	
<p>v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sestavení a oživení robota - Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním - Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) - Používání sensorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) - Čtení programu - Projekt Můj robot 	
<p>ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>		
<p>HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT</p>		
<p>vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat sám evidenci vyzkouší a</p>	<p>Hromadné zpracování dat - velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí:</p> <p>Návrh a tvorba evidence dat - formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relativní a absolutní adresy buněk - Použití vzorců u různých typů dat 	

následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	<ul style="list-style-type: none"> – Funkce s číselnými vstupy – Funkce s textovými vstupy – Vkládání záznamu do databázové tabulky – Řazení dat v tabulce – Filtrování dat v tabulce – Zpracování výstupů z velkých souborů dat 	
nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat		

Předmět: Informatika a výpočetní technika		
Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PROGRAMOVÁNÍ		
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	<p>Programování - nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné</p> <p>Kontrola - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p> <p>Tvorba digitálního obsahu - tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora</p> <ul style="list-style-type: none"> – Programovací projekt a plán jeho realizace – Popsání problému – Testování, odladění, odstranění chyb – Pohyb v souřadnicích – Ovládání myši, posílání zpráv 	
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému		
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program		

<p>vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu – Nástroje zvuku, úpravy seznamu – Import a editace kostýmů, podmínky – Návrh postupu, klonování – Animace kostýmů postav, události – Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné – Výrazy s proměnnou – Tvorba hry s ovládáním, více seznamů – Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy 	
<p>ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>		
<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p>		
<p>popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</p>	<p>Hardware a software - pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka</p> <p>Počítačové sítě - typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva</p> <p>Bezpečnost - útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvou faktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat</p> <p>Digitální identita - digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat,</p>	
<p>ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p>		
<p>vybírání nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p>		
<p>poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p>		
<p>dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko</p>		

<p>ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<p>fungování a algoritmy sociálních sítí</p> <p>Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> – Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí – Operační systémy: funkce, typy, typické využití – Komprese a formáty souborů – Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) <p>Sítě</p> <ul style="list-style-type: none"> – Typy, služby a význam počítačových sítí – Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa – Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud – Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL – Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) <p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy – Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat <p>Digitální identita</p> <ul style="list-style-type: none"> – Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat – Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 	
---	--	--

5.6 Člověk a jeho svět

5.6.1 Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento předmět je určen pro 1.-5. ročník. Má časovou dotaci: 1. r. 2 hodiny, 2. r. 2 hodiny, 3. r. 3 hodiny, 4. r. 2 hodiny, 5. r. 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá v nedělených třídách.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipovaná pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Tato vzdělávací oblast rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům včetně situací ohrožení, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností v této vzdělávací oblasti se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností způsobů jednání a rozhodování. K tomuto významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitosti přírody
- Člověk a jeho zdraví

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm, chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od známějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky svých regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a

záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci a osvojují si bezpečné chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určité role, řeší modelové situace atd.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- podněcujeme žáka k vyhledávání a třídění informací, jejich pochopení a systematizaci
- vedeme žáka k užívání informací v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- přispíváme k rozvoji žákovy kritického posuzování výsledků a vyvozování závěrů pro budoucnost
- motivujeme žáka k dalšímu studiu a budujeme jeho pozitivní vztah k učení
- v rámci frontální, skupinové a individuální výuky podněcujeme žáka k pozorování, pojmenovávání a porovnávání skutečnosti, její zachycení a hodnocení; k práci s encyklopediemi, časopisy, internetem, mapou

Kompetence k řešení problémů

- pěstujeme v žákovi citlivost k vnímání problémových situací, pochopení problému, promyšlení způsobu řešení, ověřování správnosti řešení
- podněcujeme žáka k vyhledávání informací potřebných k řešení problémů, nabádáme ho k vytrvalosti a trpělivosti při řešení

- přispíváme k rozvoji žákova kritického myšlení, podněcujeme ho k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a činy
- klademe žákovi problémové otázky
- nabízíme žákovi modelové hry a scénky

Kompetence komunikativní

- podněcujeme žáka k formulování a vyjadřování názorů, výstižnému a kultivovanému projevu, nabízíme mu možnost učit se vhodně argumentovat
- budujeme u žáka potřebu naslouchat druhým lidem, porozumět jim, vhodně reagovat
- přispíváme k žákovu rozvoji komunikativních dovedností
- podporujeme žáka ve vyjadřování děje pantomimou, dramatizací
- hodnotíme u žáka poznávané skutečnosti v jeho výtvorech a názorech
- vedeme žáka ke sledování životních situací, jejich napodobování a rozvíjení v modelových hrách
- podněcujeme žáka k vyměňování zkušeností a zážitků

Kompetence sociální a personální

- nabádáme žáka ke spolupráci a práci v týmu, k poznávání a přijetí nové role v pracovní činnosti
- budujeme v žákovi tendence oceňovat zkušenosti druhých, respektovat různá hlediska, upevňovat mezilidské vztahy na základě vzájemné ohleduplnosti a úcty
- nabádáme žáka k tomu, aby ovládal a řídil své jednání a chování tak, aby dosáhl sebeúcty a vytvářel si pozitivní představy o sobě samotném
- pořádáme besedy, přednášky s odborníky, navštěvujeme kulturní akce
- vedeme žáka k prezentaci vlastní práce
- podněcujeme žáka k hodnocení práce ve skupině

Kompetence občanské

- nabádáme žáka k respektování představ a vnitřních hodnot druhých lidí a budujeme v něm empatii
- dáváme žákovi prostor k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- umožňujeme žákovi seznámit se se základními ekologickými souvislostmi a environmentálními problémy
- vytváříme žákovi vhodné prostředí pro kladení otázek a porovnávání vlastní zkušenosti
- nalézáme pochopení pro žákův vlastní pohled na objevování světa, osobní problémy apod.
- spolupracujeme s rodinou

Kompetence pracovní

- směřujeme k tomu, aby se žák naučil bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení, dodržoval vymezená pravidla, plnil povinnosti a závazky a dbal přitom na ochranu svého zdraví i zdraví druhých
- povzbuzujeme žáka k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje
- podporujeme žákovo poznávání různými činnostmi a hrami
- realizujeme poznávací vycházky
- provádíme demonstrační pokusy

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáka k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáka k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáka ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek

- motivujeme žáka ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákovi prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Člověk a jeho svět		
Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> – <u>domov</u>: prostředí domova, orientace v místě bydliště – <u>škola</u>: prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace 	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> – <u>obec (město), místní krajina</u>: její části, význačné budovy 	
LIDÉ KOLEM NÁS		
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> – <u>rodina</u>: postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání – <u>soužití lidí</u>: mezilidské vztahy 	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Osobnostní rozvoj) 1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Morální rozvoj)
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních	<ul style="list-style-type: none"> – <u>chování lidí</u>: pravidla slušného chování (ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionalita) 	2: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO

<p>činností</p> <p>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>právo a spravedlnost</u>: základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy 	<p>OBČANA (Občanská společnost a škola) 4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Kulturní diference) 4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Lidské vztahy)</p>
LIDÉ A ČAS		
<p>využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>orientace v čase a časový řád</u>: určování času, kalendáře, generace, denní režim, roční období – <u>současnost a minulost v našem životě</u>: předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny 	
<p>pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>regionální památky</u> 	
<p>uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>báje, mýty, pověsti</u>: regionální pověsti 	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
<p>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>vesmír a Země</u>: den a noc, roční období – <u>životní podmínky</u>: počasí – <u>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</u>: ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy 	

	<i>Rozšiřující učivo: rizika v přírodě: rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</i>	
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	– <u>rostliny, houby, živočichové</u> : poznávání, význam v přírodě a pro člověka	
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	– <u>látky a jejich vlastnosti</u> : měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	– <u>lidské tělo</u> : vývoj jedince – <u>péče o zdraví</u> : zdravý životní styl, denní režim, pitný režim, přenosné a nepřenositelné nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, osobní hygiena	
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	– <u>osobní bezpečí, krizové situace</u> : vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	

<p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>		
<p>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>		

Předmět: Člověk a jeho svět Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<p>vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>domov</u>: prostředí domova, orientace v místě bydliště – <u>škola</u>: prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy-riziková místa a situace 	
<p>začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>obec, místní krajina</u>: její části, význačné budovy, dopravní síť, poloha v krajině – <u>okolní krajina (místní oblast, region)</u>: vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí – <u>naše vlast</u>: domov, krajina 	

LIDÉ KOLEM NÁS		
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> – <u>rodina</u>: postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání – <u>soužití lidí</u>: mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie 	<p>1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Osobnostní rozvoj)</p> <p>1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Morální rozvoj)</p>
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	<ul style="list-style-type: none"> – <u>chování lidí</u>: pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality a předcházení konfliktům, vlastnosti lidí – <u>právo a spravedlnost</u>: základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy – <u>vlastnictví</u>: příjmy a výdaje domácnosti, způsoby placení, úspory 	2: VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA (Občanská společnost a škola)
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům		
LIDÉ A ČAS		
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<ul style="list-style-type: none"> – <u>orientace v čase a časový řád</u>: určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období – <u>současnost a minulost v našem životě</u>: předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny 	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	<ul style="list-style-type: none"> – <u>regionální památky</u>: péče o památky a jejich poznávání 	
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	<ul style="list-style-type: none"> – <u>báje, mýty, pověsti</u>: domov, rodný kraj 	

ROZMANITOST PŘÍRODY		
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> – <u>vesmír a Země</u>: den a noc, roční období – <u>životní podmínky</u>: podnebí a počasí – <u>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</u>: ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy <p><i>Rozšiřující učivo: <u>rizika v přírodě</u>: rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</i></p>	
roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	<ul style="list-style-type: none"> – <u>rostliny, houby, živočichové</u>: znaky života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka 	
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	<ul style="list-style-type: none"> – <u>látky a jejich vlastnosti</u>: třídění látek 	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	<ul style="list-style-type: none"> – <u>lidské tělo</u>: stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, vývoj jedince – <u>péče o zdraví</u>: zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy, denní režim, pitný režim, přenosné a nepřenositelné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida), drobné úrazy a poranění, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena 	
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná	<ul style="list-style-type: none"> – <u>návykové látky, závislosti a zdraví</u>: hrací automaty a počítače, 	

<p>místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>závislost, odmítání návykových látek</p> <ul style="list-style-type: none"> – <u>osobní bezpečí, krizové situace</u>: vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích 	
<p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>		
<p>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>		

<p>Předmět: Člověk a jeho svět Ročník: 3.</p>		
<p>Výstupy</p>	<p>Učivo</p>	<p>Poznámky, integrace</p>
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p>		
<p>vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>domov</u>: prostředí domova, orientace v místě bydliště – <u>škola</u>: prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, riziková místa a situace, bezpečná cesta do školy 	

<p>začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>obec (město), místní krajina</u>: její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), znak obce, význačné budovy, dopravní síť – <u>okolní krajina (místní oblast, region)</u>: zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany – <u>naše vlast</u>: domov, krajina, národ – <u>mapy obecně zeměpisné a tematické</u>: obsah, grafika, vysvětlivky 	<p>3: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (Evropa a svět nás zajímá) 3: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (Objevujeme Evropu a svět)</p>
<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p>		
<p>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>rodina</u>: postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání – <u>soužití lidí</u>: mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie 	<p>1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Osobnostní rozvoj) 1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Morální rozvoj)</p>
<p>odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p> <p>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>chování lidí</u>: vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování – <u>právo a spravedlnost</u>: základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy – <u>vlastnictví</u>: příjmy a výdaje domácnosti, způsoby placení, úspory 	<p>2: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (Občanská společnost a škola)</p>
<p>LIDÉ A ČAS</p>		
<p>využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti,</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>orientace v čase a časový řád</u>: určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, generace, denní režim, roční období – <u>současnost a minulost v našem životě</u>: proměny způsobu života, 	

přítomnosti a budoucnosti	bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	– <u>regionální památky</u> : péče o regionální památky	3: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (Jsme Evropané)
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	– <u>báje, mýty, pověsti</u> : minulost kraje a předků, domov, rodný kraj	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> – <u>vesmír a Země</u>: den a noc, roční období, sluneční soustava – <u>životní podmínky</u>: rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí – <u>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</u>: odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy <p><i>Rozšiřující učivo: rizika v přírodě: rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</i></p>	5: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (Základní podmínky života)
roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	– <u>rostliny, houby, živočichové</u> : znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	

	<ul style="list-style-type: none"> – <u>rovnováha v přírodě</u>: význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva 	
<p>provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>látky a jejich vlastnosti</u>: třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek – <u>voda a vzduch</u>: výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život – <u>nerosty a horniny, půda</u>: některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam 	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<p>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>lidské tělo</u>: životní potřeby člověka, stavba těla, základní funkce a projevy, vývoj jedince – <u>péče o zdraví</u>: zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitidy, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, první pomoc při drobných poraněních, prevence nemocí a úrazů, osobní, intimní a duševní hygiena 	
<p>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>návykové látky, závislosti a zdraví</u>: návykové látky, odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače, závislost – <u>osobní bezpečí, krizové situace</u>: vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích 	
<p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne</p>		

komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		

Předmět: Člověk a jeho svět		
Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu a pohybu v přírodě	– <u>okolní krajina (místní oblast, region)</u> : zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, orientační body a linie, světové strany	
vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	– <u>obec (město), místní krajina</u> : její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich	– <u>naše vlast</u> : domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly	2: VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA

význam		(Občanská společnost a škola) 2: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (Občan, občanská společnost a stát) 2: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	<ul style="list-style-type: none"> – <u>domov</u>: prostředí domova, orientace v místě bydliště – <u>škola</u>: prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace 	
rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	<ul style="list-style-type: none"> – <u>mapy obecně zeměpisné a tematické</u>: obsah, grafika, vysvětlivky 	
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	<ul style="list-style-type: none"> – <u>Evropa a svět</u>: kontinenty, evropské státy 	3: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (Evropa a svět nás zajímá) 3: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH

		SOUVISLOSTECH (Objevujeme Evropu a svět) 3: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (Jsme Evropané)
LIDÉ KOLEM NÁS		
orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	– <u>vlastnictví</u> : soukromé, osobní, rozpočet, příjmy a výdaje domácností, způsoby placení, úspory, půjčky	
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	– <u>rodina</u> : postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Osobnostní rozvoj)
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	– <u>chování lidí</u> : vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Morální rozvoj) 4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

		(Etnický původ)
LIDÉ A ČAS		
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> – <u>orientace v čase a časový řád</u>: dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace 	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> – <u>současnost a minulost v našem životě</u>: proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života – <u>báje, mýty, pověsti</u>: minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	
využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	<ul style="list-style-type: none"> – <u>regionální památky</u>: péče o památky 	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<ul style="list-style-type: none"> – <u>látky a jejich vlastnosti</u>: od suroviny k výrobku – <u>nerosty a horniny, půda</u>: některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam – <u>voda a vzduch</u>: výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život 	5: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (Základní podmínky života)
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	<ul style="list-style-type: none"> – <u>rovnováha v přírodě</u>: význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva 	5: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (Ekosystémy)
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a	<ul style="list-style-type: none"> – <u>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</u>: odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, 	

rolišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	– <u>nerosty a horniny</u> : jednoduché pokusy (tvrdost, rozpustnost, ...)	
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	– <u>vesmír a Země</u> : sluneční soustava, den a noc, roční období	
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	– <u>rostliny, houby, živočichové</u> : poznávání živých organismů vyskytující se v našem okolí	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	– <u>lidské tělo</u> : stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce	
rolišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	– <u>lidské tělo</u> : vývoj jedince	
účelně plánuje svůj čas pro	– <u>péče o zdraví</u> : denní režim, zdravý životní styl, správná výživa, vhodná	

učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	skladba stravy, pitný režim, přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista	<ul style="list-style-type: none"> – <u>osobní bezpečí, krizové situace</u>: bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích – <u>mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</u>: postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém 	6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Fungování a vliv médií ve společnosti)
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou		
rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> – <u>přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</u>: služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	<ul style="list-style-type: none"> – <u>návykové látky, závislosti a zdraví</u>: návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek 	

Předmět: Člověk a jeho svět		
Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace

MÍSTO, KDE ŽIJEME		
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu a pohybu v přírodě	– <u>okolní krajina (místní oblast, region)</u> : typy krajiny, povrch, vodstvo, orientace v krajině	
vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	– <u>regiony ČR</u> : Praha a vybrané oblasti ČR	
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	– <u>naše vlast</u> : domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	2: VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA (Občanská společnost a škola) 2: VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA (Občan, občanská společnost a stát) 2: VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA (Formy participace občanů v politickém životě) 2: VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA

		(Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	– <u>domov</u> : poloha ČR a sousedních států, územní celky ČR, významná města a místa, Olomoucký kraj	
rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	– <u>mapy obecně zeměpisné a tematické</u> : obsah, grafika, vysvětlivky	
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	– <u>Evropa a svět</u> : kontinenty, evropské státy, EU, cestování	3: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (Evropa a svět nás zajímá) 3: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (Objevujeme Evropu a svět) 3: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (Jsme Evropané)
LIDÉ KOLEM NÁS		
orientuje se v základních	– <u>vlastnictví</u> : soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný	

<p>formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vratet dluhy</p>	<p>majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p>	
<p>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci(městě)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>rodina</u>: postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání – <u>soužití lidí</u>: mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie 	<p>1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Osobnostní rozvoj) 4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Lidské vztahy)</p>
<p>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>chování lidí</u>: vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům – <u>právo a spravedlnost</u>: základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy 	<p>1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Morální rozvoj) 4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Princip sociálního smíru a solidarity)</p>
<p>LIDÉ A ČAS</p>		
<p>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>orientace v čase a časový řád</u>: určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období 	
<p>srovnává a hodnotí na</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>současnost a minulost v našem životě</u>: proměny způsobu života, 	

<p>vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p>	<p>bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p> <ul style="list-style-type: none"> – <u>báje, mýty, pověsti</u>: minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	
<p>využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>regionální památky</u>: péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost 	
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p>		
<p>objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>voda, vzduch</u>: výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život 	<p>5: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (Základní podmínky života)</p>
<p>zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>životní podmínky</u>: rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí 	<p>5: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (Ekosystémy)</p>
<p>zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</u>: odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy 	
<p>založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>voda, vzduch</u>: jednoduché pokusy 	

<p>vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p>	<p>– <u>vesmír a Země</u>: sluneční soustava, den a noc, roční období</p>	
<p>porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>	<p>– <u>rostliny, houby, živočichové</u>: znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka; herbář</p>	
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p>		
<p>využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života</p>	<p>– <u>lidské tělo</u>: stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce</p>	
<p>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p>	<p>– <u>lidské tělo</u>: vývoj jedince</p>	
<p>účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>	<p>– <u>péče o zdraví</u>: denní režim, zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena</p>	

<p>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>osobní bezpečí, krizové situace</u>: vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích – <u>mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</u>: postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém 	<p>6: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Fungování a vliv médií ve společnosti)</p>
<p>uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>		
<p>rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</u>: služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 	
<p>předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>návykové látky, závislosti a zdraví</u>: návykové látky, hrací automaty a počítače-závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií 	

5.7 Člověk a příroda

5.7.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika v RVP ZV. Integruje průřezové téma Environmentální výchova. Cílem výuky vyučovacího předmětu Fyzika je osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, rozvíjení přirozené touhy po poznání světa, ve kterém žijeme.

Časové vymezení předmětu:

Fyzika je realizována jako povinný předmět pro žáky 6.- 9. roč. Při laboratorních úlohách je třída dělena na 2 skupiny.

Časové dotace:

- 6. tř. 1 hodina
- 7. tř. 2 hodiny
- 8. tř. 2 hodiny
- 9. tř. 2 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Předmět Fyzika je převážně vyučován v učebně fyziky. Výuka je doplňována exkurzemi. Během studia se mohou žáci každoročně zúčastnit fyzikální olympiády.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu fyzika pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, encyklopedie, časopisy, internet, sbírky úloh apod.) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit
- zařazujeme do výuky pozorování fyzikálních objektů, demonstrační a frontální pokusy a vyžaduje jejich vyhodnocení
- při řešení příkladů dbáme na správný a přehledný zápis
- zařazujeme motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- upozorňujeme na souvislost fyziky a ostatních přírodních věd

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k odhalování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný
- vyžadujeme fyzikální rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu
- podporujeme žáky v hledání různých cest k vyřešení problému
- učíme žáky rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy jde použitím tohoto modelu danou situaci zjednodušit
- využíváme chyb žáků k odstranění nesprávných postupů

Kompetence komunikativní

- dbáme, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
- podněcujeme žáky k tomu, aby se nebáli vylovit svůj názor
- zadáváme úlohy, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek, grafů

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách
- při laboratorních cvičeních sledujeme a hodnotíme vzájemnou spolupráci žáků ve skupině
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce

Kompetence občanské

- důsledně kontrolujeme plnění uložených úloh
- využíváme domácí přípravu žáků ve vyučovacích hodinách
- kladným hodnocením a povzbuzováním podporujeme snahu žáků
- orientačním zkoušením a testy ověřujeme soustavnou přípravu žáků na výuku
- zadáváme referáty a projekty, které se týkají aktuálního dění ve světě, ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- dbáme na dodržování vymezených pravidel při používání školních pomůcek a elektrických přístrojů
- při každé praktické činnosti žáků vyžadujeme dodržování předepsaných postupů

Kompetence digitální

- zadáváme úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, encyklopedie, časopisy, internet, sbírky úloh apod.) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit
- zařazujeme do výuky pozorování fyzikálních objektů, demonstrační a frontální pokusy a vyžaduje jejich vyhodnocení
- při řešení příkladů dbáme na správný a přehledný zápis
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vedeme žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje

- vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Fyzika		
Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
LÁTKY A TĚLESO		
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	<ul style="list-style-type: none"> – měřené veličiny - délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas – složení látek, atomy a molekuly – skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze 	
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí		
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty		
ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK		
porozumí složení atomu a vzniku iontu	<ul style="list-style-type: none"> – model atomu, ionty – elektrování těles – jednoduchý elektrický obvod 	
aplikuje elektrování těles na dostupných tělesech		
sestaví jednoduchý elektrický obvod		
MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK		

rozlišuje látky podle magnetických vlastností	<ul style="list-style-type: none"> – magnety – póly magnetu – magnetické pole, magnetizace látky – magnetické pole Země 	
určí póly magnetu		
nakreslí indukční čáry magnetického pole, aplikuje tento poznatek na magnetické pole Země		

Předmět: Fyzika		
Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
LÁTKY A TĚLESA		
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> – hustota látky – výpočet hmotnosti tělesa 	
POHYBY TĚLES, SÍLA		
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	<ul style="list-style-type: none"> – pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý – gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa – tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí – třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi – výslednice dvou sil stejných a opačných směrů – Newtonovy zákony - první, druhý (kvalitativně), třetí – rovnováha na páce a pevné kladce 	
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles		
změří velikost působící síly		
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a		

výslednici		
využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích		
aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů		
SVĚTELNÉ DĚJE		
využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	– vlastnosti světla - zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	
rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami		

Předmět: Fyzika		
Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN		

<p>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Pascalův zákon - hydraulická zařízení – hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře – Archimédův zákon - vztaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách 	
<p>předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní</p>		
ENERGIE		
<p>určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie těles</p>	<ul style="list-style-type: none"> – formy energie - pohybová a polohová energie; vnitřní energie – přeměny skupenství - tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	<p>PT Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí - využití energie slunečního záření</p>
<p>využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p>		
<p>využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p>		
<p>určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem</p>		
<p>zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>		
ZVUKOVÉ DĚJE		

rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	<ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu 	
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí		
ATOMY A ZÁŘENÍ, OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH OKOLNOSTÍ		
zná stavbu atomového jádra	<ul style="list-style-type: none"> – jádro atomu – radioaktivita – využití radioaktivity – formy energie - jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením – škodlivé účinky jaderného záření 	
vyjmenuje druhy jaderného záření a uvede možnosti využití		
zná škodlivé účinky radioaktivního záření		
uvědomuje si zásady ochrany života a zdraví při radiální havárii		

Předmět: Fyzika		
Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE		
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	<ul style="list-style-type: none"> – elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač – elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla, elektrický náboj, elektrický proud, elektrické napětí, elektrický odpor, Ohmův zákon, spojování rezistorů, elektrická energie a výkon, tepelné účinky elektrického proudu, výroba a přenos elektrické energie, magnetické 	PT Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí - rozvodná elektrická síť
rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický		

proud a napětí	pole cívky s proudem, elektromagnetická indukce, stejnosměrný elektromotor, střídavý proud, transformátor, struktura a vlastnosti polovodičů, přechod PN, dioda, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	
rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností		
využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů		
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní		
zapojí správně polovodičovou diodu		
VESMÍR		
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	<ul style="list-style-type: none"> – sluneční soustava - její hlavní složky; měsíční fáze – hvězdy - jejich složení 	
odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností		

5.7.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody.

Vyučovací předmět je určen žákům 8. a 9. ročníku a časovou dotaci má dvě hodiny týdně.

Vyučovací předmět přináší základní poznatky o vlastnostech látek a jejich chemických přeměnách. Zabývá se prvky a jejich sloučeninami, tvorbou chemického názvosloví, chemickými reakcemi. Žáci se také učí práci s laboratorní technikou, bezpečnosti při práci a určování vlastností látek pomocí chemických pokusů.

Vyučovací předmět Chemie obsahuje témata: Pozorování, pokus a bezpečnost práce; Směsi; Částicové složení látek a chemické prvky; Chemické reakce; Anorganické sloučeniny; Organické sloučeniny; Chemie a společnost. Do vzdělávacího obsahu je také zařazeno průřezové téma Environmentální výchova (v souvislosti se základními podmínkami života a životním prostředím). V průběhu roku jsou zařazeny laboratorní práce.

Výuka probíhá převážně v učebně chemie, pokusy a pozorování žáci provádí v chemické laboratoři.

Vyučovací předmět vede žáka k dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky ověřování a vyvozovat závěry. Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, učí se vysvětlovat pozorované jevy a řešit praktické problémy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Chemie pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- učíme se vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je propojovat, systematizovat a efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně nebo ve spolupráci s ostatními žáky systematicky pozorujeme chemické procesy, vlastnosti látek, výsledky svých pozorování zpracováváme, vyhodnocujeme a dále využíváme pro své vlastní učení
- samostatně nebo ve spolupráci s ostatními žáky provádíme experimenty, které umožňují ověřovat, potvrzovat vyslovované hypotézy nebo které budou sloužit jako základ pro odhalování chemických zákonitostí
- vyslovujeme v diskusích hypotézy o chemické podstatě pozorovaných jevů či jejich průběhu
- poznáváme souvislosti chemického zkoumání s ostatními, v první řadě přírodovědně zaměřenými, oblastmi zkoumání

Kompetence k řešení problémů

- učíme rozpoznávat problémy v průběhu vzdělávání při využití všech metod a prostředků, jež máme v daném okamžiku k dispozici (metody pozorování, experimentování, matematické prostředky apod.)
- vyjadřujeme nebo formulujeme problém, který se objeví při chemickém vzdělávání
- ověřujeme prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikujeme při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- samostatně řešíme problémy, volíme vhodné způsoby řešení, korigujeme chybná řešení

Kompetence komunikativní

- využíváme informační a komunikační prostředky
- poznáváme základní symboly a značky související s chemickou tematikou
- vedeme žáky k formulování vlastních názorů a myšlenek týkající se životního prostředí

Kompetence sociální a personální

- vedeme ke spolupráci ve dvojici nebo ve skupině zvláště při různých pokusech a ověřování vlastností látek
- učíme efektivně spolupracovat na řešení problémů, respektujeme různé názory

Kompetence občanské

- rozhodujeme se zodpovědně podle dané situace, poskytujeme dle svých možností účinnou pomoc a chováme se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápeme svoje práva a povinnosti související se životním prostředím a péčí o něj

Kompetence pracovní

- používáme bezpečně a účinně vhodné pracovní postupy, přístroje a pomůcky
- zpracujeme protokol o průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformulujeme v nich závěry, k nimž jsme dospěli
- dodržujeme pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci, ale i v běžném životě

- umíme poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Chemie		
Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE		
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	– vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	– zásady bezpečné práce - ve školní laboratoři i v běžném životě – nebezpečné látky a přípravky - P-věty, H-věty, piktogramy a jejich význam	
SMĚSI		
rozlišuje směsi a chemické látky	– směsi - různorodé, stejnorodé roztoky;	

vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	<ul style="list-style-type: none"> – hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, nasycený a nenasycený roztok; 	
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	<ul style="list-style-type: none"> – oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) 	
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	<ul style="list-style-type: none"> – voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody – vzduch - složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva 	PT Environmentální výchova Základní podmínky života
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY		
používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> – částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony 	
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	<ul style="list-style-type: none"> – prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo – chemické sloučeniny - chemická vazba – názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin 	
CHEMICKÉ REAKCE		
rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede	<ul style="list-style-type: none"> – chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, úprava chemických rovnic 	

jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání		
ANORGANICKÉ SLOUČENINY		
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	<ul style="list-style-type: none"> – oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů – kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů – soli kyslíkaté a bezkyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů - solí 	

Předmět: Chemie		
Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
CHEMICKÉ REAKCE		
přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	<ul style="list-style-type: none"> – chemické reakce - látkové množství, molární hmotnost – rozšiřující učivo: výpočty z rovnic 	
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich	<ul style="list-style-type: none"> – faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza 	

nebezpečnému průběhu		
ORGANICKÉ SLOUČENINY		
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	– uhlovodíky - názvosloví; příklady prakticky významných alkanů, uhlovodíků s násobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	
zhodnotí využívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	– paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	– deriváty uhlovodíků - názvosloví; příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	– přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	
CHEMIE A SPOLEČNOST		
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	– chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze	
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	– hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti	
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	– průmyslová hnojiva – tepelně zpracované materiály - cement, vápno, sádra, keramika – plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace – detergenty, pesticidy, insekticidy	PT Environmentální výchova Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.7.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Přírodopis obsahuje vzdělávací obsah oboru Přírodopis ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP a integruje i část vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví. Dále předmět Přírodopis realizuje vybrané tematické okruhy průřezového tématu Enviromentální výchova a Osobnostní a sociální výchova z RVP.

Časové vymezení předmětu: Týdenní časová dotace: 6. ročník: 2 hodiny; 7. ročník: 2 hodiny; 8. ročník: 2 hodiny; 9. ročník: 1 hodina

Organizační vymezení předmětu: Ve výuce se používají následující formy: výkladové hodiny propojené s diskusí, exkurze, projekty. Pro žáky se zájmem o přírodopis nabízí škola přírodopisný kroužek.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- během výkladu uvádíme vlastní příklady přírodnin a biologických problémů, vedeme žáky k identifikaci přírodnin a řešení biologických problémů, s řešením pomáháme
- vedeme žáky k vypracování referátů - vyhledávání přírodopisných informací v různých informačních zdrojích (internet, časopisy, knihy atd.)
- na exkurzích aplikujeme poznatky z výkladu

Kompetence k řešení problémů

- na přírodninách vyhledáváme společné a rozdílné znaky, zařazujeme přírodniny do systémů a vytváříme si tak vlastní představu o jejich správném třídění
- řešíme problémová přírodopisná témata, předkládaná vyučujícím v podobě úkolů nebo formou projektů

- na přírodopisných vycházkách nebo na exkurzích prakticky využíváme teoretické poznatky k řešení problémů
- vyhledáváme tvrzení z různých informačních zdrojů s přírodopisnou tematikou, během diskuse posuzujeme jejich pravdivost a kvalitu

Kompetence komunikativní

- komunikativnost procvičujeme během referátů a ústního zkoušení
- seznamujeme žáky s informacemi z literatury zabývající se přírodopisnou tematikou
- využíváme moderní informační technologie při práci v hodině

Kompetence sociální a personální

- pracujeme ve skupinách, každý dle svého dílčího úkolu
- vyjadřujeme se k otázkám vztahu lidské společnosti k přírodnímu prostředí
- vytváříme si povědomí o základních lidských hodnotách (zdraví, čisté životní prostředí)

Kompetence občanské

- na základě předložených informací z oblasti biologie člověka si uvědomujeme a respektujeme biologickou různorodost lidské populace a odmítáme xenofobní nebo rasistické názory
- na základě předložených informací z oblasti ekologie si uvědomujeme environmentální problémy v globálním i lokálním měřítku, účastníme se ekologických soutěží a aktivit na půdě školy nebo mimo ni
- chápeme možná ohrožení zdraví, životního prostředí a majetku plynoucí z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody

Kompetence pracovní

- vedeme k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů pro samostatné studium
- používáme bezpečně a účinně vhodné pracovní postupy, přístroje a pomůcky
- zpracujeme protokol o průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformulujeme v nich závěry, k nimž jsme dospěli
- dodržujeme pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci, ale i v běžném životě

- dodržujeme pracovní řád odborné učebny

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Přírodopis		
Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA		
rozdělí základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	<ul style="list-style-type: none"> – vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst – rozšiřující: základní struktura života - buňka 	PT Environmentální výchova Základní podmínky života
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	– rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	– viry, bakterie a sinice - výskyt, význam a praktické využití	
BIOLOGIE HUB		
rozpozná naše nejznámější jedlé	– houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv	

a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	na člověka a živé organismy – houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami – lišejníky - výskyt a význam	
BIOLOGIE ROSTLIN		
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	– fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy	
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	– systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas	PT Environmentální výchova Ekosystémy
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	– stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování – vývoj, vývin živočichů	
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	– systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému	– projevy chování živočichů	

prostředí		
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověk; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	<ul style="list-style-type: none"> – rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, živočišná společenstva 	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
aplikuje praktické metody poznávání přírody	<ul style="list-style-type: none"> – praktické metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu - práce s mikroskopem, praktická cvičení, vycházky do přírody, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení sbírek 	

Předmět: Přírodopis		
Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
BIOLOGIE ROSTLIN		
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	<ul style="list-style-type: none"> – anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) – fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování 	
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	<ul style="list-style-type: none"> – systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců – význam rostlin a jejich ochrana 	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných	<ul style="list-style-type: none"> – stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a 	

živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	mnohobuněčné, rozmnožování – vývoj, vývin živočichů	
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	– systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)	PT Environmentální výchova Ekosystémy
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	– projevy chování živočichů	
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověk; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	– rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, živočišná společenstva	PT Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
aplikuje praktické metody poznávání přírody	– praktické metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu - práce s mikroskopem, praktická cvičení, vycházky do přírody, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	

Předmět: Přírodopis		
Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
rozlišuje a porovná jednotlivé	– systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů -	PT Environmentální

skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	strunatci (savci)	výchova Základní podmínky života
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	– projevy chování živočichů	
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověk; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	– rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, živočišná společenstva	PT Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
aplikuje praktické metody poznávání přírody	– praktické metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	
BIOLOGIE ČLOVĚKA		
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	– anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost	
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	– fylogeneze člověka	
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	– ontogeneze člověka - rozmnožování	
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a	– nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život	

uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	ohrožující stavy, epidemie	
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	<ul style="list-style-type: none"> – celostní pojetí člověk ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie 	
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	<ul style="list-style-type: none"> – působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví – vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota 	
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	<ul style="list-style-type: none"> – podpora zdraví a její formy - prevence a intervence – tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim 	
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> – podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví 	
dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé	<ul style="list-style-type: none"> – výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy 	

stravovací návyky		
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> – ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosném bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty – ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy při sportu, v domácnosti, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci 	
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	<ul style="list-style-type: none"> – dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní, společenské změny – poruchy pohlavní identity 	
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	<ul style="list-style-type: none"> – sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy 	
respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	<ul style="list-style-type: none"> – sexualita jako součásti formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých 	
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	<ul style="list-style-type: none"> – dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, genetické křížení 	

Předmět: Přírodopis		
Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
NEŽIVÁ PŘÍRODA		
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	<ul style="list-style-type: none"> – Země - vznik a stavba Země – nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků 	PT Environmentální výchova Základní podmínky života
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	<ul style="list-style-type: none"> – vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky – půdy - složení, vlastnosti a význam půdy – vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí 	
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	<ul style="list-style-type: none"> – podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka – mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	PT Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ZÁKLADY EKOLOGIE		
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> – organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím 	PT Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí
na příkladu objasní základní princip existence živých a	<ul style="list-style-type: none"> – populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy 	

neživých složek ekosystémů		
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	– potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	PT Environmentální výchova Ekosystémy
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	– ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
aplikuje praktické metody poznávání přírody	– praktické metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu - práce s mikroskopem, praktická cvičení, vycházky do přírody	

5.7.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti řešením praktických problémů.

Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech.

Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku.

Vyučuje se s týdenní dotací:

- 6. roč. 2 hodiny
- 7. roč. 2 hodiny
- 8. roč. 2 hodiny
- 9. roč. 1 hodina

K organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy (včetně zahraničních), exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka zeměpisu podporuje používání výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka směřuje zejména k:

- vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti)
- rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody
- získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a o možnostech její prosperity
- myšlení v evropských a globálních souvislostech
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti)
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě
- získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením
- utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace
- aktivnímu využívání informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Zeměpis pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- vytváříme a rozvíjíme zájem žáků o poznávání okolí svého domova, poznávání svého regionu, své vlasti, poznávání cizích zemí, podporujeme osobní aktivní přístup (zájem o turistiku)
- učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, přírodních jevů a lidských výtvorů
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme, jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru Zeměpis rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování, měření a experimentů
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce

Kompetence občanské

- vychováváme žáky jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- vedeme žáky k poznání možností praktického využití geografických dovedností a znalostí
- vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti i současnosti
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování, měření a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- v rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcka techniku
- podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k zeměpisu
- seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Zeměpis		
Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE		
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů,	– komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní	

statistických a dalších informačních zdrojů	kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	– geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ		
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	– Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	– krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry – systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně	
porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	– systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	

Předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
REGIONY SVĚTA		
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	<ul style="list-style-type: none"> – světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti), Amerika, Afrika, Asie, Austrálie a Oceánie, Polární oblasti, Světový oceán 	
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	<ul style="list-style-type: none"> – modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení 	

Předmět: Zeměpis		
Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
REGIONY SVĚTA		

lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	<ul style="list-style-type: none"> – světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti), Evropa 	
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	<ul style="list-style-type: none"> – modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení 	
ČESKÁ REPUBLIKA		
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	<ul style="list-style-type: none"> – místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) 	
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu		
hodnotí a porovnává na	<ul style="list-style-type: none"> – Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní 	

<p>přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</p>	<p>poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu</p>	
<p>lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p>	<p>– regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech</p>	
<p>uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p>		
<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE</p>		
<p>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p>	<p>– cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</p>	
<p>aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p>		
<p>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při</p>	<p>– ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích</p>	

mimořádných událostech		
------------------------	--	--

Předmět: Zeměpis		
Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
SPOLEČENSKÉ A HOPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ		
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	– obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	
posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	– globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	– světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit		
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	– regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a		

<p>politické problémy v konkrétních světových regionech</p>		
<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p>		
<p>porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín</p>	<p>– krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín</p>	
<p>uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p>		
<p>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>– vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p>	

5.8 Umění a kultura

5.8.1 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Charakteristika výtvarné výchovy na 1. stupni:

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci

s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Časová dotace jednotlivých ročníků:

- 1. ročník - 1 hodina týdně
- 2. ročník - 1 hodina týdně
- 3. ročník - 2 hodiny týdně
- 4. ročník - 2 hodiny týdně
- 5. ročník - 1 hodina týdně

Vyučovací předmět se realizuje převážně v učebnách daných ročníků.

Charakteristika výtvarné výchovy na 2. stupni:

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech, tvorbě, vnímání a interpretaci.

Vyučovací proces slouží jako významný druh obousměrné komunikace a obohacuje tak všechny zúčastněné strany. Učitel nesmí preferovat „práci pro efekt“, čili důležitější je samotný proces výtvarné činnosti, tedy proces sebevyjádření, seberealizace, proces určité reflexe. Tvorba je úzce spjata s kreativitou, ale i s nápodobou. Žáci se postupně seznamují s rozličnými klasickými i moderními technikami výtvarného umění a jejich prostřednictvím potom zasahují průřezově dle možností do jednotlivých žánrů i témat výtvarného umění. Výtvarná výchova se aktivně podílí na projektovém vyučování a často se prolíná v mezipředmětových vztazích.

Nedílnou součástí výuky výtvarné výchovy na ZŠ je seznámení žáků s uměním jako se zvláštním způsobem lidské komunikace a vyjadřování. Kromě základních pojmů z oblasti výtvarného umění (výtvarné techniky, výtvarné žánry, výtvarná témata, teorie barev) se žáci setkají s reálným uměním prostřednictvím galerií, výstav a muzeí. Tato konfrontace nesmí být jednorázovou, ale naopak systémovou součástí výuky. Zároveň musí být ve výuce zahrnuto postupné seznamování s pečlivě vybranými stěžejními díly světového malířství, sochařství a architektury (popř. umělecké fotografie, světového návrhářství, grafiky apod.).

Výuka vychází z reálných podmínek školy. Žáci pracují převážně ve výtvarné učebně, která je plně vybavena tak, aby žáci mohli plnit výukové cíle. Žák se učí chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelnou součást lidské existence; učí se tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence, umění a kulturu. Kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Časová dotace jednotlivých ročníků:

- 6. ročník - 1 hodina týdně
- 7. ročník - 2 hodiny týdně

- 8. ročník - 1 hodina týdně
- 9. ročník - 1 hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- žáka vedeme k samostatné a tvořivé činnosti
- vhodnou motivací probouzíme v žákovi zájem o výtvarnou kulturu, podporujeme jeho fantazii a tvůrčí schopnosti
- vedeme žáka k získávání a zpracování poznatků z dostupných informačních zdrojů (tiskoviny, internet), ale i přímým kontaktem návštěvou galerie či muzea, vytváření databáze informací

Kompetence k řešení problémů

- vhodně zařazujeme do výuky metody projektového vyučování
- užitím vhodných metod při vlastní žakově tvorbě propojujeme vazbu na další umělecké obory
- při realizaci tvůrčího záměru podporujeme žákův kreativní přístup

Kompetence komunikativní

- při práci vedeme žáka k osvojování a používání odborného jazyka
- dáváme žákovi příležitost prezentovat získané poznatky vhodnou formou
- při vlastní žakově tvorbě, interakci s vizuálně obrazným vyjádřením dáváme žákovi příležitost specifickým způsobem (neverbální: vizuální, obrazová) vyjadřovat své smyslové zkušenosti
- při diskusích nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních učíme žáka hodnotit, zdůvodňovat a interpretovat dané vyjádření

Kompetence sociální a personální

- v tvůrčím procesu a při vnímání umělecké produkce poskytujeme žákovi prostor jak pro samostatnou, tak i pro týmovou práci, podporujeme schopnost společně tvořit
- žák je veden k uvědomování si své role ve skupině, je veden k dodržování pravidel při týmové práci a k odpovědnosti

Kompetence občanské

- v procesu tvorby a interakce s uměleckou produkcí je žák veden k vnímání a uvědomování si kulturních a duchovních hodnot, tradic
- žák je veden k respektování každého člověka jako individuality, k toleranci, má možnost kriticky se vyjadřovat k názorům druhých
- vedeme žáka k vytváření vědomí nezbytnosti chránit životní prostředí, kulturní a duchovní hodnoty

Kompetence pracovní

- při realizaci výtvarného záměru nabízíme žákovi širokou škálu aktivit, prostřednictvím kterých získává nezbytné pracovní návyky
- při tvůrčích výtvarných činnostech je žák veden k dodržování daného technologického postupu a zásad bezpečnosti práce, ochrany vlastního zdraví i zdraví druhých

Kompetence digitální

- vedeme žáka k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedeme žáka k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáka k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		

rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	– <u>prvky vizuálně obrazného vyjádření</u> : linie (poznávání různých linií a jejich výrazových možností), tvary, objemy (jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru); vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti	
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	– <u>uspořádání objektů do celků</u> : uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	
vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	– <u>reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</u> : vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly – <u>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</u> : umělecká výtvarná tvorba, film, časopisy, televize	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
rozpozná linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	– <u>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u> : manipulace s objekty, umístění objektů v prostoru, akční tvar malby a kresby	
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	– <u>typy vizuálně obrazných vyjádření</u> : jejich rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika)	
vnímá události různými smysly	– <u>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</u> : hledisko jejich vnímání	

a vizuálně je vyjadřuje	(vizuální, haptické, statické, dynamické); hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	– <u>osobní postoj v komunikaci</u> : jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace v rámci skupin a jejich porovnávání s vlastní interpretací	
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	– <u>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</u> : v komunikace se spolužáky – <u>proměny komunikačního obsahu</u> : záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření	

Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
rozpozná linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	– <u>prvky vizuálně obrazného vyjádření</u> : linie (poznávání různých linií a jejich výrazových možností); tvary, objemy (jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru); vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti	
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy,	– <u>uspořádání objektů do celků</u> : uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	

barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace		
vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	<ul style="list-style-type: none"> – <u>reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</u>: vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly – <u>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</u>: umělecká výtvarná tvorba, film, časopisy, televize 	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
rozpozná linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	<ul style="list-style-type: none"> – <u>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u>: manipulace s objekty, umístění objektů v prostoru, akční tvar malby a kresby 	
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	<ul style="list-style-type: none"> – <u>typy vizuálně obrazných vyjádření</u>: jejich rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika) 	
vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	<ul style="list-style-type: none"> – <u>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</u>: hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické); hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> – <u>osobní postoj v komunikaci</u>: jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace v rámci skupin a jejich porovnávání s vlastní interpretací 	

<p>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</u>: v komunikace se spolužáky – <u>proměny komunikačního obsahu</u>: záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření 	<p>4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Multikulturalita)</p>
---	--	---

<p>Předmět: Výtvarná výchova Ročník: 3.</p>		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p>		
<p>rozpozná linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>prvky vizuálně obrazného vyjádření</u>: linie (poznávání různých linií a jejich výrazových možností); tvary a objemy (jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru); vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti 	
<p>v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>uspořádání objektů do celků</u>: uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření 	
<p>vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</p>	<ul style="list-style-type: none"> – <u>reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</u>: vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly – <u>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</u>: umělecká výtvarná tvorba, film, časopisy, televize, reklama 	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
rozpozná linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	– <u>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u> : manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	– <u>typy vizuálně obrazných vyjádření</u> : jejich rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika)	
vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	– <u>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</u> : hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické); hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	– <u>osobní postoj v komunikaci</u> : jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace v rámci skupin a jejich porovnávání s vlastní interpretací	
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	– <u>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</u> : v komunikace se spolužáky; vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností – <u>proměny komunikačního obsahu</u> : záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření	

Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	– <u>prvky vizuálně obrazného vyjádření</u> : linie (poznávání různých linií a jejich výrazových možností); tvary a objemy (jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru); vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti	
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	– <u>uspořádání objektů do celků</u> : uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	– <u>reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</u> : vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly – <u>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</u> : umělecká výtvarná tvorba, film, časopisy, televize, reklama, elektronická média	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	– <u>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u> : manipulace s objekty, umístění objektů v prostoru, akční tvar malby a kresby; pohyb těla	
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	– <u>typy vizuálně obrazných vyjádření</u> : jejich rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, reklama, animovaný film, komiks, plastika)	
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření	– <u>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</u> : hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické); hledisko jejich motivace	

<p>vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<p>(fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p>	
<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p>		
<p>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</p>	<p>– <u>osobní postoj v komunikaci</u> – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace v rámci skupin a jejich porovnávání s vlastní interpretací</p>	
<p>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>– <u>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</u>: v komunikace se spolužáky</p>	
<p>nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>– <u>proměny komunikačního obsahu</u>: záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>	

<p>Předmět: Výtvarná výchova Ročník: 5.</p>		
<p>Výstupy</p>	<p>Učivo</p>	<p>Poznámky, integrace</p>

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	<ul style="list-style-type: none"> – <u>prvky vizuálně obrazného vyjádření</u>: linie (poznávání různých linií a jejich výrazových možností); tvary a objemy (jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru); vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti, světlostní a barevné kvality, textury-jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru 	
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> – <u>uspořádání objektů do celků</u>: uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření 	
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	<ul style="list-style-type: none"> – <u>reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</u>: vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly – <u>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</u>: umělecká výtvarná tvorba, film, časopisy, televize, reklama, elektronická média, fotografie, tiskoviny 	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	<ul style="list-style-type: none"> – <u>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u>: manipulace s objekty, umístění objektů v prostoru, akční tvar malby a kresby; pohyb těla 	
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> – <u>typy vizuálně obrazných vyjádření</u>: jejich rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, komiks, plastika, sochařství, fotografie, elektronický obraz, reklama) 	
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu	<ul style="list-style-type: none"> – <u>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</u>: hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické); hledisko jejich motivace 	

zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	(fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	– <u>osobní postoj v komunikaci</u> : jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přístupuje k nim jako ke zdroji inspirace	– <u>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</u> : v komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)	
nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	– <u>proměny komunikačního obsahu</u> : záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	

Předmět: Výtvarná výchova Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PLOCHA A PROSTOR		

vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobitě vyjádření	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření <ul style="list-style-type: none"> – členění plochy - kompozice – tematické práce - malba, kresba – dekorativní členění plochy – prostorové vytváření objektu 	
FANTAZIE A HRA		
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace <ul style="list-style-type: none"> – využití barevné nadsázky – hry s fantazií – experiment ve výtvarném projevu – výtvarné hry - otisky - náhody 	
PÍSMO		
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <ul style="list-style-type: none"> – písmo - tvar – užití písma, komunikativní a estetická funkce – hry s písmeny - koláž 	
PRÁCE S LINIÍ A KRESBA		
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární,	

<p>ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p>	<p>světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – linie klidná a dynamická – kresba umělých a přírodních forem - studie dle skutečnosti 	
<p>BARVA</p>		
<p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace</p> <p>Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – teorie barev – míchání barev – vitráž a mozaika 	
<p>UŽITÍ UMĚNÍ V PRAXI</p>		
<p>vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků</p>	<p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</p> <ul style="list-style-type: none"> – práce s ilustrací 	

Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PRÁCE S LINIÍ A KRESBA		
<p>vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků</p>	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objem, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření</p> <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – kresba přírodnin a umělých forem, využití kresebných technik – linie, tvar – vyjádření objemu - stínování – detail 	
PRÁCE S BARVOU		
<p>zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p> <p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace</p> <p>Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> – krajina, omezená barevná škála – fantazijní tvorba – míchání barev, barevná nadsázka 	
PROSTOROVÁ PRÁCE		
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření <ul style="list-style-type: none"> – reliéfní plochy – tvorba prostorových objektů 	
PÍSMO A JEHO UŽITÍ		
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <ul style="list-style-type: none"> – plošné písmo, stylizace 	

Předmět: Výtvarná výchova		
Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PŘÍRODA A ČLOVĚK		
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření <ul style="list-style-type: none"> – vyjádření objemu – části lidského těla (detail, parafráze) – studie přírodnin a umělých forem 	

PÍSMO A JEHO UŽITÍ		
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <ul style="list-style-type: none"> - plakát - komunikační prostředky - písmo - reklama 	
PROSTOROVÁ TVORBA		
vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření <ul style="list-style-type: none"> - reliéfní plochy - prostorové vytváření - experiment s různými materiály 	
INTERPRETACE UMĚLECKÉHO DÍLA		
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech <ul style="list-style-type: none"> - parafráze uměleckého díla 	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků		

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PRÁCE S LINIÍ A KRESBOU		
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) <ul style="list-style-type: none"> – zobrazování přírodních a umělých forem – fantazijní kresba 	
PÍSMO, FANTAZIE A HRA		
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry <ul style="list-style-type: none"> – užití písma - plakát – volný přepis výtvarného díla (parafráze) – uplatnění výtvarného zjednodušení - stylizace – fantazie, experiment v tvorbě – použití ICT ve výtvarné tvorbě 	
ČLOVĚK		
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) <ul style="list-style-type: none"> – proporce lidského těla – detail 	
PROSTOROVÁ TVORBA		
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární,	

vyjádření	světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření – práce v materiálu - prostorový objekt	
-----------	---	--

5.8.2 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova na 2. stupni (nižším gymnáziu) navazuje na uvědoměle hravé osvojení hudby v 1.- 5. ročníku. Časová dotace je stanovena na jednu hodinu týdně.

Postupně vede žáky od uvědomělé hry k cílevědomé hudební práci a rozvíjí tvořivý charakter hravých i pracovních přístupů k hudbě. Jejím smyslem je podílet se tvořivou aktivitou intelektu smyslů, citu i vůle na vytváření estetického, citového a etického základu osobnosti dítěte. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti, jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Časová dotace pro jednotlivé ročníky na 1. stupni je jedna hodina týdně.

Vyučovací předmět se realizuje v učebnách hudební výchovy či jednotlivých třídách.

Volba metod uplatňovaných ve výuce hudební výchovy vyplývá z charakteru předmětu. Při vytváření hudebních a pohybových dovedností ve jmenovaných činnostech převažují praktické metody. Pro účinné osvojení činnostně zaměřených výstupů učitelé využívají audiovizuální techniku.

Organizační formy vyučování zahrnují kromě vyučovacích hodin v odborné učebně příležitostně i návštěvu koncertů či interaktivních hudebně vzdělávacích pořadů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- nabízíme žákovi různé způsoby pro osvojování si učiva, hodnotíme jeho úspěšnost a pomáháme mu najít vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení
- postupným pronikáním do hudebního oboru vedeme žáka k uvědomění si významu hudební výchovy pro jeho život a uvědomění si možnosti dalšího studia a celoživotního zdokonalování se
- prostřednictvím práce s referáty dáváme žákovi příležitost naučit se vyhledávat, třídit, zpracovávat a předávat informace, uchovávat je a dále je uplatňovat
- při práci s hudebním dílem a při osvojování si nových informací směřujeme žáka k využívání obecně užívaných termínů a k aplikaci již dříve získaných informací
- při hudebně-pohybových, vokálních a instrumentálních činnostech vytváříme prostředí pro tvorbu a experiment

Kompetence k řešení problémů

- simulujeme problémové situace, upozorňujeme na nesrovnalosti a tím rozvíjíme žákovu schopnost pokoušet se nalézt řešení
- povzbuzujeme žáka při případném nezdaru, a to jak při hudebních aktivitách, tak při osvojování si nového učiva

Kompetence komunikativní

- vytváříme prostor pro diskusi a obhajobu žákových vlastních názorů, např. při poslechových činnostech, a upozorňujeme na nutnost vzájemné tolerance
- průběžně ověřujeme schopnost žáka užívat zavedené pojmy, vyjadřovat se písemně i ústně k probíraným tématům i hudebním dílům

Kompetence sociální a personální

- vytváříme v hodinách hudební výchovy při instrumentálních, vokálních i hudebně-pohybových činnostech prostor pro společnou práci, pro práci v týmu, kde si žák hledá a nachází svou pozici, umí pomoci nebo o pomoc požádat a tím ovlivňovat kvalitu společné práce a současně vytvářet a upevňovat dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

- při výchovných koncertech a návštěvách divadelních představení uvádíme nejen do povědomí žáka, ale dle možností i do jeho životní praxe pravidla chování a společenské etikety
- vysvětlujeme žákovi význam našich národních tradic a kulturního a historického dědictví a zapojujeme ho dle možností do kulturního dění

Kompetence pracovní

- dáváme žákovi dostatek příležitostí ke zvládnutí základní techniky hry na jednoduché hudební nástroje a při hře ho vedeme k dodržování vymezených pravidel

Kompetence digitální

- vedeme žáka k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáka k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáka k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
zpívá v jednohlase	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pěvecký a mluvní projev</u>: pěvecké dovednosti (správné dýchání, zřetelná výslovnost, uvolněné zpívání) – <u>intonace, vokální improvizace</u>: hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď) 	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hudební rytmus</u>: rytmizace jednoduchých slovních spojení – <u>záznam vokální hudby</u>: nota jako grafický znak pro tón 	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<ul style="list-style-type: none"> – <u>lidský hlas a hudební nástroj</u>: rozpoznání některých hudebních nástrojů (klavír, housle, kytara, flétna) – <u>hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální</u>: seznámení se s hymnou České republiky 	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	<ul style="list-style-type: none"> – <u>kvality tónů</u>: rozlišení zvuku, tónu, hlasu mluveného a zpívaného 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hra na hudební nástroje</u>: reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře 	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku,	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pohybový doprovod znějící hudby</u>: správné držení těla; jednoduché taneční hry; chůze, pochod 	

směr melodie		
--------------	--	--

Předmět: Hudební výchova Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
zpívá v jednohlase	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pěvecký a mluvní projev</u>: hospodárné dýchání, zřetelná výslovnost, uvolněné zpívání – <u>intonace, vokální improvizace</u>: hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď) 	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hudební rytmus</u>: dodržování rytmu; melodické a rytmické hry – <u>záznam vokální hudby</u>: zápis rytmu jednoduché písně 	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<ul style="list-style-type: none"> – <u>lidský hlas a hudební nástroj</u>: poznávání dalších hudebních nástrojů (trubka, klarinet, buben); rozdělení hudebních nástrojů – <u>hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální</u>: skladby dle výběru učitele přiměřené k věku dětí; seznámení s umělými a lidovými písněmi 	4: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (Multikulturalita)
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem</u>: tempo a dynamika, rozlišení pomalého a rychlého tempa – <u>kvalita tónů</u>: vztahy mezi tóny, rozlišení zvuku, tónu, hlasu mluveného a zpívaného 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hra na hudební nástroje</u>: jednoduchý doprovod na rytmické nástroje; reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře 	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		

reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pohybový doprovod znějící hudby</u>: procvičování již osvojené pohybové činnosti-osvojení poskoku, přeměnného kroku, pochod; pohybový doprovod písní; pohybové vyjádření stoupající a klesající melodie, jednoduché lidové tance 	
--	---	--

Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
zpívá v jednohlase	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pěvecký a mluvní projev</u>: pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, uvolněný zpěv, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, správný pěvecký postoj – <u>intonace, vokální improvizace</u>: hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď apod.) – <u>dvojhlas a vícehlas</u>: kánon, lidový dvojhlas 	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hudební rytmus</u>: realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu – <u>záznam vokální hudby</u>: notový zápis jako opora při realizaci písně 	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<ul style="list-style-type: none"> – <u>lidský hlas a hudební nástroj</u>: zdokonalování se v poznávání hudebních nástrojů (klarinet, lesní roh, fagot, příčná a zobcová flétna, ...), I. Hurník: Kolovrátek, rozpoznávání nástrojů – kolovrátek, flašinet, housle – <u>hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální</u>: poznávání hudby zábavné a slavnostní – <u>hudební styly a žánry</u>: skladby B. Smetany, A. Dvořáka, L. Janáčka 	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a	<ul style="list-style-type: none"> – <u>kvality tónů</u>: rozlišení zvuku, barvy tónu, délky, síly, výšky – <u>hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným</u> 	

dynamické změny v proudu znějící hudby	<u>sémantickým nábojem</u> : rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace; zesilování a zeslabování v hudbě – <u>interpretace hudby</u> : slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	– <u>hra na hudební nástroje</u> : reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	– <u>taktování</u> : takt dvoudobý, třídobý – <u>pohybový doprovod znějící hudby</u> : taneční hry se zpěvem – <u>pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby</u> : pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	

Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	– <u>pěvecký a mluvní projev</u> : rozšiřování hlasového rozsahu – <u>intonace, vokální improvizace</u> : diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň) – <u>dvojhlas a vícehlas</u> : zpívá rytmicky přesně v jednohlase a dvojhlas, kánon	
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	– <u>hudební rytmus</u> : realizace písní ve 2/4, 3/4 taktu – <u>záznam vokální hudby</u> : zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), notový zápis jako opora při realizaci písně – <u>intonace, lokální improvizace</u> : hudební hry, vlastní interpretace hudby	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hudební styly a žánry</u>: hudba pochodová, taneční, ukolébavka apod. – <u>hudební formy</u>: malá písňová forma 	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	<ul style="list-style-type: none"> – <u>kvality tónů</u>: délka, síla, barva, výška – <u>vztahy mezi tóny</u>: souzvuk, akord – <u>hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem</u>: rozpozná rytmus, melodii, harmonii, barvu, kontrast a gradaci, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hra na hudební nástroje</u>: zdokonalování hry na instrumentální nástroje – <u>záznam instrumentální melodie</u>: využití notového zápisu k doprovodné hře 	
vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	<ul style="list-style-type: none"> – <u>rytmizace, melodizace, hudební improvizace</u>: tvorba přede her, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď), jednodílná písňová forma (a-b) 	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby</u>: pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků – <u>orientace v prostoru</u>: reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách, utváření pohybové paměti – <u>taktování</u>: dvoudobý a třídobý takt 	

Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace

VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednost	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pěvecký a mluvní projev</u>: rozšiřování pěveckých dovedností, nasazení a tvorba tónu, sjednocení hlasového rozsahu – <u>intonace, vokální improvizace</u>: diatonické postupy v durových a mollových tóninách (volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), tvořivé hudební hry v dur s rozsahem větším jak oktáva, v moll s rozsahem sexty – <u>dvojhlas a vícehlas</u>: prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. 	
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	<ul style="list-style-type: none"> – <u>záznam vokální hudby</u>: zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření, notový zápis jako opora při realizaci písně 	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hudební styly a žánry</u>: swing, jazz, rock, rap, hudba moderní a poslech lidové kapely – <u>interpretace hudby</u>: vyjádření charakteru poslouchané hudby – <u>hudební formy</u>: malá písňová forma, rondo, variace 	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazovým sémantickým nábojem</u>: rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých	<ul style="list-style-type: none"> – <u>hra na hudební nástroje</u>: reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí zobcových fléten, keyboardů apod. – <u>záznam instrumentální melodie</u>: čtení a zápis rytmického schématu 	

motivů skladeb a písní	jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů	
vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	– <u>rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace</u> : tvorba předeher, mezihry a dohry, hudební hry, jednodílná písňová forma, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva)	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	– <u>pohybové vyjádření hudby</u> : pantomima, improvizace s využitím tanečních kroků – <u>orientace v prostoru</u> : reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách, utváření pohybové paměti – <u>taktování</u> : dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, lidové tance pohybové vyjádření hudby	

Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
VOKÁLNÍ ČINNOST		
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Hudební rytmus: – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby – využívá rytmických zákonitostí při vokálním projevu	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST		
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti	– tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy	

<p>při hudebních aktivitách</p> <p>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>		
HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST		
<p>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p>	<p>Pohybový doprovod znějící hudby:</p> <ul style="list-style-type: none"> – taktování – taneční kroky – vlastní pohybové ztvárnění 	
POSLECHOVÁ ČINNOST		
<p>orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p> <p>vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postihování hudebně výrazových prostředků – významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla 	

Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá v jednohlase i vícehlase	Pěvecký a mluvní projev: <ul style="list-style-type: none"> – rozšiřování hlasového rozsahu – hlasová hygiena – hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy – mutace – vícehlasý a jednohlasý zpěv – deklamace – techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách Reflexe vokálního projevu: <ul style="list-style-type: none"> – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních – hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST		
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Hra na hudební nástroje: <ul style="list-style-type: none"> – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb) 	

reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	<ul style="list-style-type: none"> – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače – nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) 	
HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST		
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Orientace v prostoru: <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj pohybové paměti – reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	
POSLECHOVÁ ČINNOST		
orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Hudební dílo a jeho autor: <ul style="list-style-type: none"> – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) 	
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období		
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		

Předmět: Hudební výchova
Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
VOKÁLNÍ ČINNOST		
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá v jednohlase i vícehlase	Intonace a vokální improvizace: <ul style="list-style-type: none"> – diatonické prostupy v durových a mollových tóninách – improvizace jednoduchých hudebních forem Orientace v notovém záznamu vokální skladby: <ul style="list-style-type: none"> – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST		
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace		
HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST		
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla: <ul style="list-style-type: none"> – pantomima – improvizace 	
POSLECHOVÁ ČINNOST		
orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu	Hudební styly a žánry:	

dílu jako k logicky utvářenému celku	<ul style="list-style-type: none"> – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům 	
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období		
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		

Předmět: Hudební výchova		
Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
VOKÁLNÍ ČINNOST		
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá v jednohlase i vícehlase	Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti: <ul style="list-style-type: none"> – reprodukce tónů a melodií – zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového záznamu) 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST		
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Záznam hudby: <ul style="list-style-type: none"> – noty – notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby 	
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody,		

provádí jednoduché hudební improvizace		
HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST		
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby: <ul style="list-style-type: none"> – tempové – dynamické – rytmicko-metrické – harmonické 	
POSLECHOVÁ ČINNOST		
orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Interpretace znějící hudby: <ul style="list-style-type: none"> – slovní charakterizování hudebního díla – Vytváření vlastních soudů a preferencí 	
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období		
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Dále předmět postihuje oblast světa práce a volby povolání.

Při výuce klademe důraz předně na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování pravidel společenského chování, komunikaci i spolupráci, správných pracovních návyků a zažití základních zásad bezpečnosti práce. Předmět směřuje k tomu, aby si žáci osvojili dovednosti důležité pro jejich další život.

Předmět vyučujeme od prvního do devátého ročníku.

Formálně je předmět členěn na okruhy:

- ruční práce s různými materiály - 1. až 9. ročník
- pěstitelství-do 8. ročníku
- vaření a provoz domácnosti - 8. a 9. ročník
- svět práce a volba povolání - 8. a 9. ročník

Časová dotace pro 1. až 5. ročník je jedna hodina týdně.

Daný vyučovací předmět se realizuje dle možností buď v jednotlivých třídách nebo v terénu.

Žáci 5. ročníků pracují ve školní cvičné kuchyňce.

V 6. - 9. ročníku je časová dotace 1 hodina týdně. Výuka probíhá dle aktuálního okruhu učiva v kmenových třídách, ve školní cvičné kuchyňce, ve školní dílně nebo na školním pozemku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Praktické činnosti pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- žáka vedeme k sebehodnocení
- dbáme na podněcování tvořivosti a realizaci vlastních nápadů
- žáka vedeme k účasti na soutěžích

Kompetence k řešení problémů

- do výuky začleňujeme problémové úkoly z praktického života
- žáka vedeme ke kompetenci práce s informacemi z různých zdrojů, včetně internetu
- žáka vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- učíme žáka obhajovat svůj vlastní názor a zároveň respektovat stanoviska druhých
- vedeme žáka k přátelským vztahům ve třídě

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka respektovat názor druhých a schopnost korigovat názor vlastní
- usilujeme o to, aby byl žák schopen střídat role ve skupině
- žáka vedeme k dodržování základních pravidel chování

- učíme žáka pravidlům týmové práce

Kompetence občanské

- pracujeme s žákem jako svobodnými občany, plnícími si své povinnosti, uplatňujícími svá práva a respektujícími práva druhých
- vedeme žáka jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- vychováváme žáka jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- vedeme žáka k respektování individuálních rozdílů mezi žáky
- žáka vedeme k třídění odpadu

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi jejich budoucí profesionální orientace
- vhodným výběrem volitelných předmětů a zájmových útvarů pomáháme žákovi jejich profesní orientaci
- výuku doplňujeme o vhodné exkurze

Kompetence digitální

- seznamujeme žáka s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáka při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáka k tomu, aby vyhledával pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáka k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií
- vedeme žáka k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáka k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamujeme žáka s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Praktické činnosti		
Ročník: 1.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	– <u>vlastnosti materiálu</u> : přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, špejle aj.; užití přírodnin a přírodních materiálů pro jednoduchou ozdobu, výzdobu, výrobek, dárek, šperk apod.	
pracuje podle slovního návodu a předlohy	– <u>jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> : stříhání, trhání, mačkání, ohýbání, překládání, obkreslování, spojování, propichování, navlékání, slepování, nalepování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	– <u>stavebnice</u> : plošné, prostorové, konstrukční, sestavování modelů; jednoduché stavebnice; seznámení se s jednotlivými částmi stavebnice, možnostmi užití, sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly, montáž a demontáž předmětů – <u>práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</u> : seznámení se s návodem a předlohami, sestavování modelů podle předlohy, náčrtu i podle představy	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Morální rozvoj)
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	– <u>základní podmínky pro pěstování rostlin</u> : půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo; pěstování některých plodin, klíčivost rostlin, pokusy a pozorování	
pečuje o nenáročné rostliny	– <u>pěstování rostlin ze semen v místnosti</u> : zelenina aj. – <u>pěstování pokojových rostlin</u> : ošetřování pokojových květin, zalévání, kypření, rosení, hnojení	

Předmět: Praktické činnosti Ročník: 2.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	– <u>vlastnosti materiálu</u> : přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, špejle aj. - užití přírodnin a přírodních materiálů pro jednoduchou ozdobu, výzdobu, výrobek, dárek, šperk apod.	
pracuje podle slovního návodu a předlohy	– <u>jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> : stříhání, trhání, mačkání, ohýbání, překládání, obkreslování, spojování, propichování, navlékání, slepování, nalepování, hnětení, válení, stačování, přidávání, ubírání, odměřování, navlékání, šití předním a zadním stehem, sešívání předním a zadním stehem v jednoduchý šev, rozlišování rubu a líce tkaniny	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	– <u>stavebnice</u> : jednoduché stavebnice; seznámení se s jednotlivými částmi stavebnice, možnostmi užití, sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly, montáž a demontáž předmětů – <u>práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</u> : seznámení se s návodem a předlohami, sestavování modelů podle předlohy, náčrtu i podle představy	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Morální rozvoj)
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	– <u>základní podmínky pro pěstování rostlin</u> : půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo (poznávání některých druhů semen); pěstování některých plodin, klíčivost rostlin, rychlení některých rostlin, pokusy a pozorování	

pečuje o nenáročné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pěstování rostlin ze semen v místnosti</u>: zelenina aj. – <u>pěstování pokojových rostlin</u>: ošetřování pokojových květin, zalévání, kypření, rosení, hnojení 	
-----------------------------	--	--

Předmět: Praktické činnosti		
Ročník: 3.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<ul style="list-style-type: none"> – <u>vlastnosti materiálu</u>: přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, špejle aj. - užití přírodnin a přírodních materiálů pro jednoduchou ozdobu, výzdobu, výrobek, dárek, šperk apod. 	
pracuje podle slovního návodu a předlohy	<ul style="list-style-type: none"> – <u>jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u>: stříhání, trhání, mačkání, ohýbání, překládání, obkreslování, spojování, propichování, navlékání, slepování, nalepování, hnětení, válení, stačování, přidávání, ubírání, odměřování, navlékání, šití stehem předním a zadním, obnitkovací sešívání, jednoduchý šev, rozlišování rubu a líce tkaniny 	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<ul style="list-style-type: none"> – <u>stavebnice</u>: jednoduché stavebnice; seznámení se s jednotlivými částmi stavebnice, možnostmi užití, sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly, montáž a demontáž předmětů, osvojování si správných pracovních dovedností a návyků – <u>práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</u>: seznámení se s návodem a předlohami, sestavování modelů podle předlohy, náčrtu i podle představy 	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Morální rozvoj)
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		

provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	– <u>základní podmínky pro pěstování rostlin</u> : půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo (poznávání některých druhů semen); pěstování některých plodin, klíčivost rostlin, rychlení některých rostlin, pokusy a pozorování, exkurze do květinářství, na školní pozemek, na pole, do sadu	5: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (Základní podmínky života)
pečuje o nenáročnou rostlinu	– <u>pěstování pokojových rostlin</u> : ošetřování pokojových květin, zalévání, kypření, rosení, hnojení; řez a jednoduchá vazba, úprava květin ve váze – <u>pěstování rostlin ze semen v místnosti</u> : předpěstování zeleniny v truhlíku, jednocení a přesazování předpěstované zeleniny	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
připraví tabuli pro jednoduché stolování	– <u>jednoduchá úprava stolu</u> : příprava tabule pro jednoduché stolování, pravidla používání různých druhů talířů a příborů, jejich umístění na tabuli	
chová se vhodně při stolování	– <u>pravidla správného stolování</u> : základy etikety při stolování	

Předmět: Praktické činnosti		
Ročník: 4.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	– <u>jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> : stříhání, trhání, mačkání, ohýbání, překládání, obkreslování, spojování, propichování, navlékání, slepování, nalepování, hnětení, válení, stačování, přidávání, ubírání, odměřování, navlékání, šití stehem předním a zadním, obnitkovací sešívání, jednoduchý šev, rozlišování rubu a líce tkaniny, práce s jednoduchým stříhem, drobná oprava oděvů, jednoduchý výrobek z textilu	
využívá při tvořivých činnostech	– <u>vlastnosti materiálu</u> : přírodniny, modelovací hmota, papír a karton,	

s různým materiálem prvky lidových tradic	<p>textil, drát, fólie, špejle aj. - užití přírodnin a přírodních materiálů pro jednoduchou ozdobu, výzdobu, výrobek, dárek, šperk apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <u>lidové zvyky, tradice, řemesla</u>: užití některé z technik zpracování; vizovické pečivo, práce se slámou, vykrývání kraslic, batika 	
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pracovní pomůcky a nástroje</u>: seznamování se základními nástroji a pomůckami; funkce a využití 	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> – <u>organizace práce</u>: vytváření návyku organizace práce, osvojování si základů hygieny a bezpečnosti práce – <u>první pomoc</u>: základy první pomoci, pravidla poskytování první pomoc při úrazu 	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	<ul style="list-style-type: none"> – <u>stavebnice</u>: jednoduché stavebnice; seznámení se s jednotlivými částmi stavebnice, možnostmi užití, sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly, montáž a demontáž předmětů, osvojování si správných pracovních dovedností a návyků 	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Morální rozvoj)
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	<ul style="list-style-type: none"> – <u>práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</u>: seznámení se s návodem a předlohami, sestavování modelů podle předlohy, náčrtu i podle představy 	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> – organizace práce: vytváření návyku organizace práce, osvojování si základů hygieny a bezpečnosti práce – první pomoc: základy první pomoci, pravidla poskytování první pomoc při úrazu 	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede	<ul style="list-style-type: none"> – <u>základní podmínky pro pěstování rostlin</u>: půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo (poznávání některých druhů semen); pěstování 	5: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

pěstitelské pokusy a pozorování	některých plodin, klíčivost rostlin, rychlení některých rostlin, pokusy a pozorování, exkurze do květinářství, na školní pozemek, na pole, do sadu;	(Základní podmínky života)
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pěstování pokojových rostlin</u>: ošetřování pokojových květin, zalévání, kypření, rosení, hnojení; řez a jednoduchá vazba, úprava květin ve váze – <u>pěstování rostlin ze semen v místnosti</u>: předpěstování zeleniny v truhlíku, jednocení a přesazování předpěstované zeleniny 	
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	<ul style="list-style-type: none"> – nástroje a náčiní: poznávání a používání různých druhů nástrojů, náradí a náčiní 	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> – organizace práce: vytváření návyku organizace práce, osvojování si základů hygieny a bezpečnosti práce – první pomoc: základy první pomoci, pravidla poskytování první pomoc při úrazu 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
orientuje se v základním vybavení kuchyně	<ul style="list-style-type: none"> – <u>základní vybavení kuchyně</u>: orientace v základním vybavení kuchyně a jeho používání; exkurze ve školní kuchyňce 	
připraví samostatně jednoduchý pokrm	<ul style="list-style-type: none"> – <u>výběr, nákup a skladování potravin</u>: zásady zdravého stravování; sestavování jednoduchého jídelníčku (snídaně, svačiny); příprava jednoduchého pokrmu podle zásad zdravého stravování (např. pomazánka) 	
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	<ul style="list-style-type: none"> – <u>jednoduchá úprava stolu</u> – pravidla správného stolování, příprava tabule pro jednoduché stolování, pravidla používání různých druhů talířů a příborů, jejich umístění na tabuli – <u>pravidla správného stolování</u>: základy etikety při stolování 	
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje	<ul style="list-style-type: none"> – <u>technika v kuchyni</u>: organizace práce (vytváření návyku organizace práce); osvojování si základů hygieny a bezpečnosti práce; udržování 	

základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	pořádku a čistoty pracovních ploch – první pomoc: základy první pomoci, pravidla poskytování první pomoc při úrazu v kuchyni	
---	---	--

Předmět: Praktické činnosti Ročník: 5.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	– <u>jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> : stříhání, trhání, mačkání, ohýbání, překládání, obkreslování, spojování, propichování, navlékání, slepování, nalepování, hnětení, válení, stačování, přidávání, ubírání, odměřování, navlékání, šití stehem předním a zadním, obnitkovací sešívání, jednoduchý šev, rozlišování rubu a líce tkaniny, práce s jednoduchým stříhem, drobná oprava oděvů, jednoduchý výrobek z textilu, kůže	
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	– <u>vlastnosti materiálu</u> : přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, špejle aj. - užití přírodnin a přírodních materiálů pro jednoduchou ozdobu, výzdobu, výrobek, dárek, šperk apod. – <u>lidové zvyky, tradice, řemesla</u> : užití některé z technik zpracování: vizovické pečivo, práce se slámou, vykrývání kraslic, batika, trojrozměrné modely z keramické hlíny	
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	– <u>pracovní pomůcky a nástroje</u> : seznamování se základními nástroji a pomůckami, s jejich účelem, funkcí, vlastnostmi, způsobem použití	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne	– organizace práce: vytváření návyku organizace práce, osvojování si základů hygieny a bezpečnosti práce – první pomoc: základy první pomoci, pravidla poskytování první pomoc	

první pomoc při úrazu	při úrazu	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	<ul style="list-style-type: none"> – <u>stavebnice</u>: jednoduché stavebnice; seznámení se s jednotlivými částmi stavebnice, možnostmi užití, sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly, montáž a demontáž předmětů, osvojování si správných pracovních dovedností a návyků 	1: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Morální rozvoj)
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	<ul style="list-style-type: none"> – <u>práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</u>: seznámení se s návodem a předlohami, sestavování modelů podle předlohy, náčrtu i podle představy 	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> – organizace práce: vytváření návyku organizace práce, osvojování si základů hygieny a bezpečnosti práce – první pomoc: základy první pomoci, pravidla poskytování první pomoc při úrazu 	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	<ul style="list-style-type: none"> – <u>základní podmínky pro pěstování rostlin</u>: půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo (poznávání některých druhů semen); pěstování některých plodin, klíčivost rostlin, rychlení některých rostlin, pokusy a pozorování, exkurze do květinářství, na školní pozemek, na pole, do sadu 	5: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (Základní podmínky života)
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> – <u>pěstování pokojových rostlin</u>: ošetřování pokojových květin, zalévání, kypření, rosení, hnojení; řez a jednoduchá vazba, úprava květin ve váze – <u>pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě</u>: předpěstování zeleniny v truhlíku, jednocení a přesazování předpěstované zeleniny; na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) – rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	
volí podle druhu pěstitelských	<ul style="list-style-type: none"> – nástroje a náčiní: poznávání a používání různých druhů nástrojů, nářadí 	

činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	a náčiní	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> – organizace práce: vytváření návyku organizace práce, osvojování si základů hygieny a bezpečnosti práce – první pomoc: základy první pomoci, pravidla poskytování první pomoc při úrazu 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
orientuje se v základním vybavení kuchyně	<ul style="list-style-type: none"> – <u>základní vybavení kuchyně</u>: orientace v základním vybavení kuchyně a jeho používání; exkurze ve školní kuchyňce – <u>technika v kuchyni</u> – historie a význam kuchyňské techniky 	
připraví samostatně jednoduchý pokrm	<ul style="list-style-type: none"> – <u>výběr, nákup a skladování potravin</u>: zásady zdravého stravování, základní živiny, denní množství potravin a tekutin; sestavování jídelníčku: sestavování jednoduchého jídelníčku (snídaně, svačiny); příprava jednoduchého pokrmu podle zásad zdravého stravování (např. pomazánka) 	
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	<ul style="list-style-type: none"> – <u>jednoduchá úprava stolu</u> – pravidla správného stolování, příprava tabule pro jednoduché stolování, pravidla používání různých druhů talířů a příborů, jejich umístění na tabuli, obsluha u stolu – <u>pravidla správného stolování</u>: základy etikety při stolování 	
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> – organizace práce: vytváření návyku organizace práce, osvojování si základů hygieny a bezpečnosti práce, udržování pořádku a čistoty pracovních ploch – první pomoc: základy první pomoci, pravidla poskytování první pomoc při úrazu v kuchyni 	

Předmět: Praktické činnosti		
Ročník: 6.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ		
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> – provozní řád – bezpečné používání nářadí – hygiena práce – správné pracovní návyky a postupy 	
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	<ul style="list-style-type: none"> – základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování, ochrana půdy – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny 	
pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	<ul style="list-style-type: none"> – okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin – pěstování vybraných okrasných dřevin a květin – květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje) – řez, jednoduchá vazba, úprava květin 	
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> – provozní řád školní dílny – pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování 	
užívá technickou dokumentaci, připraví si jednoduchý náčrt výrobku	<ul style="list-style-type: none"> – technické náčrty – zobrazení jednoduchých objektů pravoúhlým promítáním – orýsování materiálu podle výkresu 	
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	<ul style="list-style-type: none"> – organizace práce, důležité technologické postupy 	

provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	<ul style="list-style-type: none"> – dřevo, kov – vlastnosti materiálu, užití v praxi – jednoduché pracovní operace a postupy – jednoduché výrobky ze dřeva a kovu 	
---	---	--

Předmět: Praktické činnosti		
Ročník: 7.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ		
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	<ul style="list-style-type: none"> – provozní řád – bezpečné používání náradí – hygiena práce 	
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	<ul style="list-style-type: none"> – ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování 	
používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	<ul style="list-style-type: none"> – správné pracovní návyky a postupy 	
prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	<ul style="list-style-type: none"> – chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu – hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty 	
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> – provozní řád školní dílny 	

užívá technickou dokumentaci	<ul style="list-style-type: none"> – zásady technického kreslení, kótování – technické informace, návody 	
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	<ul style="list-style-type: none"> – spojování dřeva (na tupo, čepování, kolíkování) – plast, kompozity – vlastnosti materiálu, užití v praxi 	
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	<ul style="list-style-type: none"> – výroba drobných předmětů ze dřeva – úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky – technika a životní prostředí – technika a volný čas – tradice a řemesla 	

Předmět: Praktické činnosti		
Ročník: 8.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ		
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	<ul style="list-style-type: none"> – okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin – pěstování vybraných okrasných dřevin a květin – léčivé rostliny – koření - pěstování vybraných rostlin – rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté – rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie 	
pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	<ul style="list-style-type: none"> – květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje	<ul style="list-style-type: none"> – kuchyně - základní vybavení 	

základní spotřebiče		
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	<ul style="list-style-type: none"> – příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena – základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů 	
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	<ul style="list-style-type: none"> – úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání – obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole 	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> – udržování pořádku a čistoty – bezpečnost a hygiena provozu 	
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> – možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby 	

Předmět: Praktické činnosti		
Ročník: 9.		
Výstupy	Učivo	Poznámky, integrace
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Kuchyně <ul style="list-style-type: none"> – základní vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu a přípravy pokrmů 	
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Příprava pokrmů <ul style="list-style-type: none"> – výběr a nákup kvalitních surovin, skladování, sestavování zdravého jídelníčku, skupiny potravin 	

	<ul style="list-style-type: none"> – úprava pokrmů studené i teplé kuchyně, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů 	
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Úprava stolu a stolování <ul style="list-style-type: none"> – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole – moderní trendy v současném stolování, dekorativní prvky 	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> – bezpečnost práce v kuchyni, základy první pomoci při úrazech 	
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	<ul style="list-style-type: none"> – trh práce: povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce 	
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	<ul style="list-style-type: none"> – volba profesní orientace: základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace – informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb 	
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> – možnosti vzdělávání: náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby 	
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	<ul style="list-style-type: none"> – zaměstnání: pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů – podnikání: druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, 	

5.10 Předmět speciálně pedagogické péče

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je přizpůsoben individuálním potřebám, vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními a vychází z platných doporučení školského poradenského zařízení. Předmět je zaměřen na nápravy specifických poruch učení.

Časové a organizační vymezení

Předmět speciálně pedagogické péče je vyučován po dobu celého školního roku se základní časovou dotací 1 hodina nebo 2 hodiny týdně týdně v návaznosti na doporučení školského poradenského zařízení pro konkrétního žáka. Žáci jsou vzděláváni individuálně nebo ve skupince nepřesahující počet 4 žáků.

Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován pedagogickými pracovníky školy s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky

Oblasti nápravy SPU:

- rozvoj auditivní diference
- rozvoj vizuální diference
- rozvoj slovní zásoby
- rozvoj čtení, správné techniky hlasitého čtení za pomoci čtecího okénka, záložky
- práce s textem, rozvíjení porozumění čtenému
- rozvíjení zrakového a sluchového rozlišování, sluchové paměti, prostorové orientace (zrcadlově obrácené), audiomotorické koordinace
- rozlišování hranice slov ve větě, vynechávky písmen ve slovech, tečky za větou, doplňování diakritiky hned nad písmenem
- autodiktát, vyhledávání a oprava chyb
- funkční psaní tiskacím písmem (označení velkého písmene, mezery mezi slovy)

- aplikace gramatických pravidel

6 Hodnocení výsledků vzdělávání

6.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (klasifikační řád)

Hodnocení žáků se řídí školským zákonem č.561/2004 Sb., ve znění pozdějších změn a doplňků, a vyhláškami č.48/2005 Sb. a č.13/2005 , ve znění pozdějších změn a doplňků.

6.1.1 Zásady hodnocení – klasifikace

1. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty ŠVP. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.
2. Při hodnocení žáků uplatňuje vyučující přiměřenou náročnost a pedagogický takt, výsledky vzdělávání posuzuje objektivně a nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
3. Hodnocení probíhá pokud možno neveřejně, aby se vyloučila eliminace negativních dopadů na žáka. Výsledky písemných prací ani známku ústního zkoušení není nutno oznamovat před celou třídou.
4. Hodnocení má posilovat sebedůvěru žáků a nesmí vést ke snižování jejich důstojnosti.
5. Při klasifikaci přihlíží zkoušející k věkovým zvláštnostem žáka, k jeho dispozicím i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat ve svých výkonech a projevech. Vyučující neklasifikuje žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, výjimečně i po kratší nepřítomnosti.
6. Před klasifikací musí být učivo nejen řádně vysvětleno, ale i dostatečně procvičeno.
7. Třídní učitelé, příp. výchovný poradce jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními z odborných vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení. U žáků s vývojovými poruchami učení klade učitel důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podat lepší výkon.
8. Při určování stupně prospěchu na konci klasifikačního období se hodnotí výsledky vzdělávání za celé toto období. Stupeň prospěchu se neurčuje průměrem známek, ale na základě vyhodnocení výsledků vzdělávání ve všech jejich souvislostech. Do celkové pololetní klasifikace se musí vedle známek z větších písemných prací zahrnout i známky z dílčích kontrolních prací a z ústního zkoušení. Do klasifikace se musí promítnout i aktivita a snaha žáka.
9. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
10. Vyučující informuje zákonné zástupce žáka o výsledcích vzdělávání zápisem do elektronických žákovských knížek.

Zákonní zástupci, kteří sdělí škole, že nemají přístup na internet, jsou o výsledcích vzdělávání informováni zápisy do papírové žákovské knížky. Tuto žákovskou knížku vydá žákům škola.

Pedagogičtí pracovníci mohou informovat zákonné zástupce také ústně, a to na třídních schůzkách, při „dnech otevřených dveří“ nebo při individuálně domluvené schůzce. Údaje o hodnocení výsledků vzdělávání a o chování jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně.

11. Vyučující informuje o výsledcích vzdělávání třídního učitele a vedení školy nejméně jednou za čtvrtletí, a to ústně na pedagogické radě nebo písemně zápisem do klasifikačních přehledů. O vážných nedostatcích a problémech informuje třídního učitele, vedení školy a rodiče neprodleně.
12. Na konci klasifikačního období zapíše vyučující výsledky klasifikace do třídních výkazů v termínu stanoveném ředitelem školy.

6.1.2 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující: pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek: písemnými, ústními, grafickými, praktickými, pohybovými apod., dále analýzou různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími, příp. konzultacemi s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a s pracovníky zdravotnických služeb.
2. Pro hodnocení žáků se může použít žákovské portfolio, což je shromažďování prací žáků, ze kterých je zřejmé částečné nebo úplné zvládnutí dané problematiky. Je vhodné, aby materiály byly zařazovány se souhlasem žáků, případně žáci mohou sami navrhnout, co do portfolio zařadit.
3. Žák musí být klasifikován za čtvrtletí v M, ČJ a CJ nejméně 3-4x, ve dvouhodinových a v jednohodinových předmětech nejméně 1-2x. Výjimky jsou možné jen u žáků s dlouhodobou absencí z důvodu nemoci a v případě, že žák byl vzděláván distančně.
4. Čtvrtletní práce z ČJ a z M budou zadány a vyhodnoceny podle pravidel stanovených předmětovými komisemi a metodickým sdružením. Hodnocení musí obsahovat přehled a rozbor výsledků. V ostatních předmětech doporučujeme vyhodnotit alespoň jednu písemnou práci obdobným způsobem.
5. Opravy písemných prací provede vyučující nejpozději do jednoho týdne. Opravené písemné práce musí být předloženy k nahlédnutí všem žákům a na požádání ve škole také rodičům. Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě.
6. V jeden den je povoleno psát pouze jednu čtvrtletní písemnou práci. Dvě písemné práce v jeden den se mohou psát jen tehdy, nepřekročí-li doba jejich zpracování 20 minut práce žáka a vztahuje-li se obsah práce jen na jedno téma či okruh učiva. O termínu písemných prací, jejichž zpracování přesahuje 20 minut, informuje učitel žáky předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy.

7. Zadání kontrolních prací a testů na vyšším gymnáziu bude alespoň v polovině úloh analogické obsahu a formě maturitních zkoušek. Rovněž zadání kontrolních prací a testů bude v pátém ročníku a ve vyšších ročnících ZŠ alespoň zčásti analogické obsahu a formě přijímacích zkoušek.
8. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek. Znamky zapisuje neprodleně do elektronických žakovských knížek. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá podklady pro klasifikaci zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
9. Pokud je klasifikace stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu celého klasifikačního období a po dobu následujících 2 měsíců. V případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. následujícího školního roku.
10. Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny žáků z nejméně jedné třídy a škola poskytuje škola dotčeným žákům vzdělávání distančním způsobem, pak hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám žáka pro toto vzdělávání.

6.2 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.2.1 Základní škola a nižší gymnázium

1. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm. Při hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů ŠVP, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Pro hodnocení žáka na vysvědčení se na prvním stupni základní školy použije pro zápis hodnocení číslice, na druhém stupni a na gymnáziu se použije slovní označení stupně hodnocení.
3. Škola převede klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost školy nebo zákonného zástupce žáka.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení, který plní základní vzdělání, rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jeho výkon (viz odstavec 2).

6. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům a cílům vzdělávání, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, a to i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
7. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle odstavce 6 věty třetí par. 52 zákona č.561/2004 Sb. v platném znění. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby jeho hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
9. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby jeho hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
10. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dověděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
11. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle par. 30 odst. 2 školského zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění (školní řád školy). V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
12. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní

školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

13. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. (par. 22 vyhl. 48/2005)
14. Komise je tříčlenná a tvoří ji: a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník, b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu, c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
15. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek komisionálního přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek se vyjádří stupněm prospěchu podle par. 15 odst. 3 nebo slovním hodnocením podle par. 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 v platném znění. Ředitel školy sdělí výsledek komisionálního přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
16. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů přezkoušet ve stanoveném termínu, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
17. Konkrétní obsah a rozsah komisionálního přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu s osnovami (se školským vzdělávacím programem).
18. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
19. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
20. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
21. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
22. Komise je tříčlenná a tvoří ji: a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník, b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu, c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

23. Výsledek opravných zkoušek stanoví komise hlasováním. Výsledek se vyjádří stupněm prospěchu podle par. 15 odst. 3 nebo slovním hodnocením podle par. 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 v platném znění. Ředitel školy sdělí výsledek opravných zkoušek prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
24. O opravných zkouškách se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
25. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
26. Konkrétní obsah a rozsah opravných zkoušek stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
27. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
28. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle par. 52, odst. 4 školského zákona č. 561/04 Sb. v platném znění na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

6.2.2 Vyšší gymnázium

1. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm.
3. Škola převede klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost školy nebo zákonného zástupce žáka.
4. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP (učebním plánem), s výjimkou předmětů, z nichž se žák nehodnotí.
5. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby jeho hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.
6. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby jeho hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.
7. Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze dvou povinných předmětů vyučovaných

pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů vyučovaných opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální (par. 6 vyhlášky č. 13/2005 v platném znění).

8. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby náhradního termínu opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
9. Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dověděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka (par. 6 vyhlášky č. 13/2005 v platném znění), které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
10. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle par. 30 odst. 2 školského zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění (školní řád školy). V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
11. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle bodu 9 na jiné střední škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
12. Výše uvedená ustanovení se přiměřeně vztahují i na hodnocení vzdělávání členěného do jiných ucelených částí učiva.
13. Komisionální zkouška - viz par. 6 vyhlášky č. 13/2005 v platném znění.
14. Způsob získávání podkladů pro klasifikaci a způsob hodnocení žáka vzdělávajícího se podle individuálního vzdělávacího plánu je stanoven v tomto plánu.
15. Přesáhne-li absence žáka vyššího gymnázia v některém předmětu v daném čtvrtletí 25 % odučených hodin, může vyučující navrhnout vykonání doplňkové zkoušky před komisí, tzv. komisionální zkoušku k doplnění klasifikace. Termín komisionální zkoušky pak stanoví ředitelka školy, která rovněž jmenuje zkušební komisi. Výsledek této zkoušky je významnou dílčí součástí celkové klasifikace žáka za dané čtvrtletí.
16. Jestliže absence žáka v některém předmětu a v daném čtvrtletí nepřekročí 25 % odučených hodin, přitom však v jeho hodnocení schází více než 25 % podkladů dílčí klasifikace

(známek, případně úkolů), může vyučující navrhnout zkoušku k doplnění klasifikace před komisí stejně jako podle předchozího odstavce.

17. Náplň zkoušky nařízené podle odst. 15. nebo 16. obsahuje vždy učivo za celé dotčené čtvrtletí. Jde-li o zkoušku ve třetím čtvrtletí školního roku a žák byl v prvním pololetí z daného předmětu hodnocen známkou nedostatečně, je náplní zkoušky učivo od začátku školního roku. Žákovi může být nařízeno, aby u zkoušky předložil všechny neodevzdané úkoly (domácí úkoly, písemné referáty, apod.) za období, za které je přezkušován. Tyto úkoly jsou ohodnoceny a jejich hodnocení je součástí celkového hodnocení doplňkové zkoušky.
18. Rozsah zkoušky oznámí žákovi vyučující daného předmětu současně s oznámením termínu konání zkoušky. U nezletilých žáků informuje prokazatelným způsobem i zákonné zástupce.

6.2.3 Kritéria pro hodnocení výsledků vzdělávání

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech se hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu: a) 1 – výborný, b) 2 – chvalitebný, c) 3 – dobrý, d) 4 – dostatečný, e) 5 – nedostatečný.
2. Při hodnocení jsou výsledky hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům a cílům vzdělávání, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření probíhá podle níže uvedených kritérií. Převahu teoretického zaměření mají předměty jazykové, společenskovědní, přírodovědné a dále pak matematika, příp. další volitelné a nepovinné předměty, jejichž obsah je spjat s uvedenými obory.

Stupeň 1:

Žák má uvědomělý a pozitivní vztah k učení, samostatně organizuje a řídí vlastní učení. Vyhledává, třídí a systematizuje informace, velmi dobře chápe vztahy mezi nimi. Ovládá velmi dobře požadované poznatky, uplatňuje je samostatně a tvořivě. Myslí kriticky, dokáže samostatně rozpoznat, pochopit a vyřešit problém. Čte s porozuměním, dokáže se v textu velmi dobře orientovat a vystihnout podstatné informace. Jeho ústní a písemný projev je logicky správný, přesný, výstižný a kultivovaný. V komunikaci a diskusi se spolužáky a vyučujícím je velmi aktivní, své názory dokáže obhájit. Ochotně a účinně se zapojuje do skupinové práce.

Stupeň 2:

Žák má pozitivní vztah k učení, poměrně samostatně organizuje a řídí vlastní učení. Vyhledává, třídí a systematizuje informace, dobře chápe vztahy mezi nimi. Ovládá dobře požadované poznatky, dokáže je uplatnit. Myslí většinou kriticky, problémy dokáže samostatně rozpoznat, pochopit a s pomocí učitele je i vyřešit. Čte s porozuměním, dokáže se v textu dobře orientovat a vystihnout podstatné informace. Jeho ústní a písemný projev je většinou logicky správný, přesný, výstižný a kultivovaný. V komunikaci a diskusi se spolužáky a vyučujícím je aktivní, své názory dokáže

obhájit. Ochotně a většinou i účinně se zapojuje do skupinové práce, je ochoten spolupracovat s ostatními.

Stupeň 3:

Žák má většinou pozitivní vztah k učení, s pomocí vyučujícího dokáže organizovat a řídit vlastní učení. Informace umí vyhledat, má však problémy s jejich tříděním a systematizací. Vztahy mezi nimi chápe obtížně, uplatní je jen v jednoduchých situacích. Ovládá jen část požadovaných poznatků. Nedokáže samostatně rozpoznat a pochopit problém, vyřeší ho většinou jen s pomocí učitele. Čte s porozuměním, v textu se však orientuje s obtížemi. Jeho ústní a písemný projev je většinou správný, přesný. Zapojuje se do diskuse, své názory nedokáže vždy správně obhájit. Je ochoten spolupracovat s ostatními.

Stupeň 4:

Žák má kolísavý vztah k učení, s pomocí vyučujícího dokáže organizovat a řídit vlastní učení. Jednoduché informace umí vyhledat, má však velké problémy s jejich tříděním a systematizací. Vztahy mezi nimi chápe obtížně, uplatní je jen občas. Ovládá jen některé požadované poznatky. Nedokáže samostatně rozpoznat a pochopit problém, vyřeší ho občas jen s pomocí učitele. Rozumí jen snadnějším textům, orientuje se v nich s obtížemi, nedokáže vystihnout podstatné informace. Jeho ústní a písemný projev je často nepřesný. Do diskuse se zapojuje jen zřídka, jeho ochota spolupracovat s ostatními je nízká.

Stupeň 5:

Žák má negativní vztah k učení. S velkými problémy vyhledává informace, nedokáže je třídít a systematizovat. Vztahy mezi nimi nechápe. Nedokáže pochopit a vyřešit problém. Jeho ústní a písemný projev je často nepřesný. V komunikaci se spolužáky i učitelem je pasivní, své názory nemá zájem obhájit. Do skupinové práce se nezapojuje, s ostatními nespolupracuje.

Výsledky ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření se klasifikují podle níže uvedených kritérií. K tomuto typu patří předmět praktické činnosti a některé další volitelné a nepovinné předměty.

Stupeň 1:

Žák projevuje soustavně kladný vztah k práci a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá a uplatňuje poznatky, dovednosti a návyky při praktických činnostech a při řešení problémů. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, dokáže je aplikovat na konkrétní úkoly a problémy. Účelně a samostatně si organizuje vlastní práci. Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí. Hospodárně a správně využívá materiál, suroviny, energii, pomůcky, nástroje, náradí, laboratorní zařízení a jiné pomůcky. Zapojuje se aktivně do skupinové práce, velmi dobře spolupracuje s ostatními.

Stupeň 2:

Žák projevuje kladný vztah k práci a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané poznatky při praktické činnosti a při řešení problémů. Praktické činnosti vykonává samostatně, ale v postupech a způsobech práce se vyskytují drobné nedostatky. Ovládá postupy a způsoby práce, dokáže je aplikovat na konkrétní úkoly a problém. Účelně a samostatně si organizuje vlastní práci. Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí. Zapojuje se do skupinové práce, velmi dobře spolupracuje s ostatními.

Stupeň 3:

Žák neprojevuje trvalý kladný vztah k práci a k praktickým činnostem. Při plnění pracovních úkolů musí být kontrolován. Poznatky, dovednosti a návyky dokáže aplikovat jen v menší míře, stejně tak obtížně řeší problémy. Samostatně, ale ne vždy účelně si organizuje vlastní práci. Ne vždy dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí. Zapojuje se občas do skupinové práce, dobře spolupracuje s ostatními.

Stupeň 4:

Žák pracuje bez zájmu, vztah k práci a k pracovnímu kolektivu je neutrální. Poznatky dokáže aplikovat jen s pomocí vyučujícího, stejně tak nedokáže samostatně řešit problémy. V praktických činnostech se dopouští větších chyb. Práci dokáže organizovat jen za pomoci vyučujícího. Méně dbá o pořádek na pracovišti, občas nedodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí. Zapojuje se aktivně do skupinové práce jen pod dohledem, spolupracuje s ostatními.

Stupeň 5:

Žák neprojevuje zájem o práci. Poznatky nedokáže aplikovat ani s pomocí vyučujícího, problémy odmítá řešit. V praktických činnostech se dopouští zásadních chyb. Práci nedokáže organizovat ani s pomocí vyučujícího. Nedbá o pořádek na pracovišti, porušuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí. Nezapojuje se do skupinové práce, odmítá spolupracovat s ostatními.

Výsledky ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření se klasifikují podle níže uvedených kritérií. K předmětům s převahou výchovného zaměření patří: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, příp. volitelné a nepovinné předměty, jejichž obsah je spjat s uvedenými obory.

Stupeň 1:

Žák je v činnostech nebo cvičeních a hrách velmi aktivní. Pracuje nebo cvičí samostatně, plně využívá své osobní dispozice, které velmi dobře rozvíjí v různých individuálních a skupinových projevech. V komunikaci je velmi aktivní, pomáhá ostatním, přitom je ochoten naslouchat i jiným, vcítit se do jejich situace a respektovat jejich názory. Žák v různých aktivitách tvořivě aplikuje vědomosti, dovednosti a návyky. Velmi úspěšně rozvíjí své estetické schopnosti či svou tělesnou zdatnost a obratnost.

Stupeň 2:

Žák je v činnostech nebo cvičeních a hrách aktivní. Pracuje nebo cvičí samostatně, využívá své osobní dispozice, které dobře rozvíjí v různých individuálních i skupinových projevech. V komunikaci je aktivní, pomáhá ostatním. Žák v různých aktivitách aplikuje vědomosti, dovednosti a návyky. Úspěšně rozvíjí své estetické schopnosti či svou tělesnou zdatnost a obratnost.

Stupeň 3:

Žák se zúčastňuje činností nebo cvičení a her, ale bez většího zájmu. Pracuje nebo cvičí méně samostatně, nevyužívá plně své osobní dispozice, občas se zapojuje do skupinových činností, s ostatními komunikuje. Žák v různých aktivitách aplikuje vědomosti, dovednosti a návyky jen s pomocí nebo pod dohledem vyučujícího. Estetické schopnosti či svou tělesnou zdatnost a obratnost rozvíjí jen částečně.

Stupeň 4:

Žák je v činnostech nebo cvičeních a hrách pasivní. Pracuje nebo cvičí nesamostatně, využívá své osobní dispozice omezeně, do skupinových činností se zapojuje obtížně, s ostatními komunikuje s problémy. Žák jen s obtížemi a pod dohledem vyučujícího aplikuje své vědomosti, dovednosti a návyky. Méně úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost a obratnost.

Stupeň 5:

Žák má k činnostem, cvičením a hrám negativní poměr. Je nesamostatný, své osobní dispozice nevyužívá. Odmítá spolupracovat a komunikovat s ostatními. Estetické schopnosti, tělesnou zdatnost a obratnost nerozvíjí.

6.3 Hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni: a) 1 - velmi dobré, b) 2 – uspokojivé, c) 3 – neuspokojivé. Stupeň klasifikace, kterým se hodnotí chování žáka, vyjadřuje komplexní hodnocení chování žáka za celé pololetí.

6.3.1 Kritéria pro hodnocení chování

Stupeň 1: Žák uvědoměle dodržuje základní pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Respektuje jiné osoby, chová se zodpovědně.

Stupeň 2: Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu školy, příp. se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se dopouští dalších přestupků i po udělení důtky třídního učitele nebo ředitele školy. Svým chováním narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Občas nerespektuje jiné osoby, chová se nezodpovědně.

Stupeň 3: Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopouští se závažných přestupků proti školnímu řádu, ohrožuje výchovu nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se dopouští dalších

přestupků i po udělení důtky třídního učitele nebo ředitele školy. Nerespektuje jiné osoby, chová se nezodpovědně.

6.4 Sebehodnocení žáků

1. Vyučující umožňuje a podporuje sebehodnocení žáků, které obecně přispívá ke kritické reflexi žáků a posiluje pozitivní motivaci žáků k lepším výsledkům.
2. Každý žák má možnost vyjádřit se ke svým výkonům, provést jejich vyhodnocení, ocenit klady, odhalit s pomocí vyučujícího a spolužáků nedostatky a chyby s tím, že společně navrhnou cestu k nápravě.
3. Každý žák má možnost vyjádřit se i k výkonům svých spolužáků, provést rovněž jejich vyhodnocení, ocenit klady a upozornit na nedostatky a chyby.
4. Forma sebehodnocení žáků je většinou ústní, může však být i písemná. Ústní sebehodnocení se může uskutečnit ve skupině žáků nebo před celou třídou.
5. Četnost i rozsah sebehodnocení žáků je ovlivněn charakterem předmětu, počtem žáků ve třídě a jejich věkem, případně jejich dispozicemi.

6.5 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Dítětem a žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte nebo žáka. Děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.
2. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně školou nebo školským zařízením je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zletilého žáka nebo zákonného zástupce dítěte nebo žáka.
3. Při hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními se přihlíží k povaze jejich postižení nebo znevýhodnění a hodnocení je v souladu s doporučením školského poradenského zařízení.
4. Pokud je předmět speciálně pedagogické péče zařazen jako vyučovací předmět, jsou žáci z tohoto předmětu hodnoceni formou slovního hodnocení.

6.6 Vzdělávání a hodnocení nadaných žáků

1. Škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. Toto platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností. Pro podporu nadání a mimořádného nadání žáků využívá škola podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků, případně individuální vzdělávací plán.
2. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce, a mimořádně nadaného zletilého žáka na jeho žádost přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

6.7 Výchovná opatření

1. Výchovnými opatřeními jsou **pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření**. Kázeňskými opatřeními jsou podmíněné vyloučení žáka ze školy, vyloučení žáka nebo ze školy, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.
2. Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním řádem rozhodnout o **podmíněném vyloučení** ze školy. V rozhodnutí stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák dalšího zaviněného porušení uvedených povinností, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit jen v případě, že splnil povinnou školní docházku (může být vyloučen v případě, že opakuje devátý ročník povinné školní docházky).
3. Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení nebo vůči ostatním žákům se považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem č. 561/04 Sb. (dle odst. 3, par. 31).
4. Dopustí-li se žák jednání podle odstavce 3, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl. (dle odst. 3, par. 31 zákona č. 561/04 Sb.).
5. O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy je provinění klasifikováno jako trestný čin. O svém rozhodnutí informuje ředitel školy pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy

dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.

6. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiná ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy nebo za záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
7. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
8. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit: a) napomenutí třídního učitele, b) důtku třídního učitele, c) důtku ředitele školy.
9. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
10. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
11. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenává do dokumentace školy. Na vysvědčení se zaznamenává pochvala ředitele školy.

6.7.1 Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek

1. Třídní učitel může udělit pochvalu jednomu žákovi za déletrvající úspěšnou práci nejvýše 1x za školní rok (na konci školního roku). Do oblasti výrazného projevu školní iniciativy patří např. aktivní práce v třídním kolektivu, dobré umístění v soutěžích a olympiádách apod.
2. Vedle důvodů uvedených v bodě 6 odstavce *Výchovná opatření*, může ředitel školy udělit žákovi pochvalu nebo jiné ocenění za vynikající výsledky v soutěžích a olympiádách, a to po projednání v pedagogické radě.
3. Sníženému stupni z chování nemusí předcházet uložení napomenutí a důtek. Stupeň klasifikace, kterým se hodnotí chování žáka, vyjadřuje komplexní hodnocení chování žáka za celé pololetí.
4. Třídní učitel udělí žákovi napomenutí za méně závažné zaviněné porušení školního řádu. Jestliže žák opakuje ve stejném pololetí méně závažné porušení školního řádu, udělí mu třídní učitel důtku. Méně závažným porušením školního řádu se rozumí např. zapomínání sešitů, učebnic a dalších pomůcek, občasné vyrušování ve vyučování, občasné neplnění domácích úkolů apod.
5. Třídní učitel udělí žákovi důtku za vážné zaviněné porušení školního řádu. Vážným porušením školního řádu se zpravidla rozumí neplnění pokynů pedagogických pracovníků vydaných v souladu s právními předpisy a školním řádem, opuštění školní areálu bez

omluvení nebo povolení, časté vyrušování ve vyučování, časté neplnění domácích úkolů, nepovolené pořizování videozáznamů a audiozáznamů, hrubé chování a vulgární vyjadřování apod.

6. Ředitel školy udělí žákovi důtku za opakované méně závažné porušení školního řádu v případě, že žákovi nebo již byla udělena za přestupky tohoto druhu důtku třídního učitele, a to po projednání v pedagogické radě. Důtku může ředitel školy dále udělit za závažné porušení školního řádu. Závažným porušením školního řádu se rozumí např.: neomluvené hodiny, nedodržení termínu pro omluvy nepřítomnosti ve vyučování, velmi hrubé chování a fyzické napadení spolužáků, krádež, kouření, požívání alkoholických nápojů a zdraví škodlivých látek, držení a distribuce návykových látek, projevy šikanování, vydírání, vandalismu, násilné chování, projevy diskriminace, rasismu, antisemitismu, xenofobie, intolerance.